

št. 199 (21.132) leto LXX.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 v vsasi Žakriž nad Cerknem, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339
GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329
ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190
Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

ČETRTEK, 28. AVGUSTA 2014

Konjeniški praznik
KONJI NA KRASU

V CEROVLJAH,
29., 30. IN 31. AVGUSTA 2014

4 0 8 28

1,20 €

Zahod in njegovi sovražniki in zavezniki

MARKO MARINČIČ

»Včerajšnji sovražnik bi lahko bil naš jutrišnji zaveznik ...zato pazimo, koga bomo danes bombardirali«. Karikaturistka Laura Pellegrini, poznana z vzdevkom ElleKappa, je takole jedokomentirala dileme ZDA in Evrope glede vojnih žarišč v arabskem svetu. Bodeč aforizem je morda najbolj posrečen komentar k vesti, da bodo ZDA nad Sirijo poslale izvidniška in brezpiлотna letala za morebitne letalske napade na džihadiste Islamske države (IS), ki so že tarča ameriških letalskih napadov v sosednjem Iraku. Diktator Bašar al Asad si mane roke. Za Zahod je še pred kratkim bil zlodej, zdaj postaja neprijeten vendar potreben zaveznik v boju proti vse bolj nevarnim in krvoločnim fundamentalistom.

Ob tem pa bi se moral Zahod zamisliti o svoji dolgoletni strategiji na Bližnjem vzhodu. Že bežen pregled zadnjih 25 let kaže na popolno polomijo. Začel je Bush starejši s prvo vojno proti Iraku, sledila sta mu Bush mlajši in Blair, ki sta z izmišljeno pretvezo množičnega uničevalnega orožja in al Kaide (slednja je bolj kot s »sovražnim« Irakom bila povezana s »priateljsko« Savdsko Arabijo), likvidirala ne le diktatorja Sadama temveč tudi samo iraško državo. S prezirom za kompleksnost tamkajšnje stvarnosti in nasilno represijo s(m)o tam dal povod za razvoj novih, še hujših sovražnikov Zahoda.

Kaj pa Afganistan, kjer s(m)o za časa sovjetske okupacije sami oboroževali bodoče sovražnike - talibane? Tu so še nerazumevanje in pomanjkljivo politično obvladovanje arabskih pomlad, pa Libija, kjer so roke srbele predvsem Sarkozyja, ko se mu je mudilo odpraviti Gadafija, ne da bi vedel, kaj potem. Tako je danes tudi Libija v primežu džihadistične anarhije. In potem sta tu še Sirija in večni problem Palestine, kjer si Izrael kot podaljšana roka Zahoda domišlja, da bo Palestince obvladal z vojaško silo in ne s političnim dogovaranjem o pravični rešitvi za obstoj obeh narodov.

Vse to ne obeta nič dobrega. Na drugi obali Sredozemskega morja vse bolj doživljajo Zahod kot sovražnika. Krivice, obup in sovraštvo se kopijo in krepijo vrste džihadistov. Ameriški konzervativci so svoje vojaške avanture po svetu utemeljevali s prepričanjem, da bodo z bombnimi izvažali demokracijo. Po dveh desetletjih tvegamo, da bomo k nam uvozili terorizem in fundamentalizem.

UKRAJINA - Po srečanju med predsednikoma Putinom in Porošenkom

Pogovori brez konkretnih rezultatov, na vzhodu države še vedno nasilje

LJUBLJANA Žmavc naj bi ostal minister za zamejce

LJUBLJANA - Koalicijski sporazum med SMC, DeSUS in SD je vsebinsko dokončno usklajen. Pogajalci treh partneric so uspešno zaključili pogovore o vsebinski koalicijskega sporazuma, kot so včeraj potrdili, vodje strank čaka še kadrovska uskladitev. Neuradno pa naj bi bila razrez ministerstev v glavnem dogovoren, pri čemer naj bi ohranili ministrstvo brez listnice za Slovence v svetu, na čelu katerega naj bi ostal Gorazd Žmavc iz vrst Desusa. (STA)

TRST - Tržaško knjižno središče Z nakupom zadovoljni akterji

TRST - Zbrali smo nekaj odzivov glavnih akterjev, ki sodelujejo pri reševanju slovenske knjigарne. Naši sogovorniki so zadovoljni, da je "prebit led" in da lahko javno govorimo o ureditvi novih prostorov na Trgu Oberdan. Politiki bodo poskusili čimprej stopiti v akcijo, lastnika novega Tržaškega knjižnega središča, založbi Mladika in ZTT pa si želita, da se čimprej začnejo obnovitvena dela. Nekaj več je znanega tudi o denarni plati zgodbe.

Na 5. strani

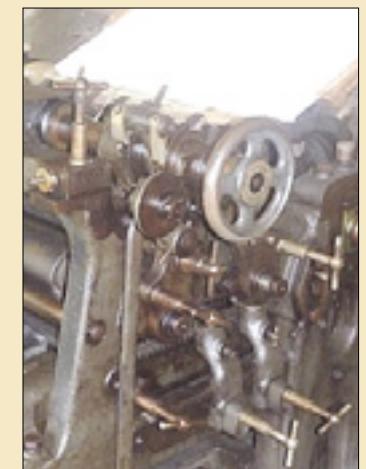
KRMIN - Vojašnica Amadio

Porušili so zid, želijo si nov park

12

TISKARNA SLOVENIJA
Nova pričevanja
izpopolnjujejo
mozaik zgodbe

GORICA - Pred štirimi leti, petinštrestdeset let po zaključku vojne sem se čudil: kako je mogoče, da se po tokih času pojavit novi, nepoznani in podrobni pričevanja, dolgi vsako za eno knjigo, o tedanjih dogajanjih? O tem je dnevnik pisal v nedeljo, v kroniki o prvem včeru vsakoletnega Partizanskega mitinga v Selcah.

Na 3. strani

V deželi FJK 5.500
mladih išče zaposlitev

Na 4. strani

SEL: Trst naj se spomni
bazoviških junakov

Na 5. strani

Reforma deželnega
zdravstva stopila v živo

Na 9. strani

Kolibe priseljencev
vznemirjajo Goričane

Na 12. strani

... poročni prstani
Laurenti Stigliani

BIBIGI
Salvini
DonnaOro
UNOAERRE
COMETE
Recarlo
CARLO PINATELLI

Polello dol 1976
LE FEDI

Pridi v
naše prodajalne
in najdi svoj
poročni prstan

Trst - Ul. Ginnastica 7 - Tel. 040/774242
L. Santorio 4 - Tel. 040/772770

BRUSELJ - Dogovor med ministrom Alfanom in komisarko Malmström

Konec Mare Nostrum, prihaja Frontex plus

BRUSELJ - Italijansko operacijo za reševanje prebežnikov v Sredozemlju Mare Nostrum bo postopno nadomestila evropska operacija Frontex plus, je nazzanil italijanski notranji minister Angelino Alfano po srečanju z evropsko komisarko za notranje zadeve Cecilio Malmström v Bruslju. Komisarka pričakuje, da bodo v operaciji sodelovali vse članice EU. To je bil zelo pomemben dan za Italijo in celotno Evropo, saj je včerajšnji sestanek prinesel dva konkretna rezultata. Prvi je operacija Frontex plus, ki bo postopno nadomestila Mare Nostrum. Drugi rezultat pa je to, da bo mogoče odslej uničiti plovila, ki jih uporabljajo »trgovci smrti«, je pojasnil Alfano.

Italija je operacijo Mare Nostrum zagnala v odziv na lansko tragedijo pri Lampedusi, ki je terjala več kot 400 življenj. Od članic unije je v njej sodelovala le Slovenija z ladjo Triglav. V Rimu že vseskozi poudarjajo, da je krvavo Sredozemlje problem celotne Evrope, ter pozivajo k ukrepanju in očitajo pomanjkanje solidarnosti. Da se Italija s tem problemom ne more več soočati sama, saj so valovi prebežnikov, ki poskušajo doseči obalo Evrope, zaradi vse več kriznih žarišč po svetu postali strukturni problem Evrope, je včeraj poudarila tudi Malmströmova.

Zato so se po komisarkinih besedah odločili, da bodo združili obstoječi sredozemski operaciji evropske agencije za upravljanje zunanje meje Frontex v novo, razširjeno operacijo, imenovano Frontex plus, ki naj bi bila nared do konca novembra. Podrobnosti bodo dorekli v prihodnjih dneh, nato bodo objavili poziv k sodelovanju pri operaciji.

Dejstvo je, da bo Frontex potreboval več osebja, plovil in tudi več denarja, je izpostavila komisarka, ki pričakuje, da bodo v novi operaciji sodelovale vse članice unije. Članice morajo odzive na tragedije v Sredozemlju z izrazi obzalovanja prevesti v konkretna dejanja, saj ta izzziv ne bo kar izginil, je poudarila.

Od vseh članic unije se torej po komisarkinih besedah pričakuje, da bodo prevzele več odgovornosti pri soočanju s problemom, na primer tu-

di pri sprejemanju beguncev iz taborišč zunaj EU. Veliko premalo članic sprejema begunce, le okoli deset od 28 jih je doslej sprejelo občutno število, je opozorila Švedinja.

Tako Alfano kot Malmströmova sta poudarila, da Frontex plus ne bo »fotokopija« Mare Nostrum. O podrobnostih nista želela govoriti, češ da še preučujejo potrebe in da je veliko odvisno od tega, koliko članic bo sodelovalo. Kaj se bo zgodilo z Mare Nostrum, bodo odločile italijanske oblasti, je dejala komisarka.

Alfano pa je napovedal, da bodo operacijo postopno ugasnili.

Razlog za včerajšnji sestanek sta najnovješti tragediji, ki sta se zgodili konec minulega tedna. Italijanska mornarica je v nedeljo pri Lampedusi na napahljivem čolnu našla trupla osemnajstih nezakonitih priseljencev. Poleg tega je prav tako v nedeljo v nesreči ribiške ladje umrl 24 priseljencev. V Sredozemlju je sicer po julijskih podatkih Amnesty International od leta 2000 umrl najmanj 23.000 prebežnikov v Evropi.

Italijanski notranji minister Angelino Alfano

ANSA

ŽENEVA - ZN v poročilu obtožili vojnih zločinov IS in režim v Siriji

Islamska država velika grožnja

Redno izvajajo usmrtitve, bičanja in pohabljanje na javnih trgih. Med žrtvami so največkrat moški, usmrtili pa naj bi tudi 15 let stare fante

ska območja z raketami in sodi, napolnjeni z eksplozivom in klorom. Kemično orožje naj bi bilo v konfliktu aprila letos uporabljeno osemkrat.

Komisiji ZN, v kateri je tudi nekdanja haška tožilka Carla del Ponte, je mandat za preiskavo zločinov, ki so jih v Siriji zgrešile vse strani, podelil Varnostni svet ZN. Ustanovljena je bila avgusta 2011 in vse odtele objavlja poročila o razmerah. Najnovejše, 45 strani dolgo poročilo temelji na podlagi pričevanja 480 ljudi, s katerimi so se pogovarjali med koncem januarja in sredino julija letos.

»Že tri leta zbiramo dokaze proti osumljencem, vsak dan so novi zločini (...), mednarodna skupnost pa ne posreduje,« je včeraj opozorila nekdanja haška tožilka Carla del Ponte, prav tako članica komisije. IS se je v Siriji sprva borila na strani upornikov, nato pa so se zaradi njenega nasilja preostale skupine obrnile proti njej. Vsega skupaj naj bi IS v Siriji štela okoli 50.000 pripadnikov.

Junija je skupina na območjih Iraka in Sirije razglasila kalifat. V Iraku vojski in kurdske silne pri boju proti skrajnežem pomagajo ameriška letala, v Siriji pa je vojska ZDA v morebitnih pripravah na zračne napade začela izvidniške polete.

Posnetek sunitskih džihadistov v Iraku

ANSA

civilno prebivalstvo, še posebej za manjšine na območjih, ki jih imajo skrajnež pod nadzorom takoj v Siriji kot drugod. Vključevanje vse več džihadistov iz tujine pa poleg tega veča nevarnost, da bi se sirska vojska razširila še drugam, opozarjajo.

Kot je dejal predsednik komisije Pau-
lo Pinheiro, je za boj proti sunitskim skraj-
nežem treba končati konflikt v Siriji.

Obenem pa je opozoril, da bi bilo nevarno vso pozornost osredotočiti na Islamsko državo, saj da ta »nima monopol nad brutalnostjo v Siriji«. Vojnih zločinov nad civilisti tako komisija obtožuje tudi vladne sile in druge oborožene skupine. Največkrat zaradi njih trpijo ženske in otroci. Med drugim vojska režima predsednika Bašraja al Asada obstreljuje stanovanj-

PARIZ - Zaradi odškodnine Tapieu

Preiskava proti Christine Lagarde, predsednici IMF

PARIZ - Proti generalni direktorici Mednarodnega denarnega sklada (IMF) Christine Lagarde je bila uvedena uradna preiskava zaradi »malomarnosti« v zvezi z ogromnim državnim izplačilom francoskemu poslovnežu, ko je bila še na položaju francoške finančne ministrice. Preiskava je bila uvedena po današnjem že četrtem zaslišanju na sodišču pravice, ki preiskuje in vodi pregon proti ministrom za kazniva dejanja, ki so jih zagresili med opravljanjem dolžnosti.

V Franciji ima uvedena uradne preiskave skoraj takšno težo kot vložitev obtožnice, do nje pa pride, ko se preiskovalni sodnik odloči, da je treba določen primer preiskati. To sicer ne pomeni, da v vsakem primeru pride do sojenja, pojasnjuje francoška tiskovna agencija AFP.

Lagardova je že povedala, da zradi preiskave ne bo odstopila s položaja generalne direktorce IMF. Tako kot že ves čas je tudi včeraj zanikala očitke.

Predsednica IMF
Christine
Lagarde

ANSA

»Svojim odvetnikom sem naročila, naj se pritožijo na odločitev, ki je mojem mnenju popolnoma brez osnove,« je izjavila za AFP.

Primer zadeva izplačilo odškodnine v višini 400 milijonov evrov poslovnežu Bernardu Tapieu leta 2008. Nekdanji minister v vladi Pierrea Beregovaya je tožil državo, ker naj bi banka Credit Lyonnais, ki je bila takrat v državnih lasti, leta 1993 slabu izpeljala prodajo njegovega deleža v družbi Adidas. Trdil je, da mu mora po propadu Credit Lyonnais država izplačati odškodnino.

BERLIN - Vladni predlog zakona

Poostrili ukrepe proti neonacističnim skupinam

BERLIN - Nemška vlada je včeraj sprejela predlog zakona, ki predvideva ostrejše ukrepe proti tistim, ki bi zagrešili zločine iz sovraštva. V skladu z zakonom, ki ga mora potrditi še parlament, bodo morale pristojne oblasti pri preiskovanju zločinov in sojenju poslej bolj upoštevati možne rasistične, ksenofobne ali druge podobne motive. Javni tožilci bodo morali takšne motive v obzir vzeti že v začetnih stopnjah preiskave, zvezno tožilstvo pa bo zadevo prevzelo, če bo obstajal sum, da so v dejanja vpleteni skrajneži. Zakon poleg tega od različnih organov terja, da naredijo vse, da bi preprečili, da bi se storilci izmuznili zaradi možnih lukenj v zakonodaji.

Zakon sledi razkritiju leta 2011, da so skrajneži, ki so delovali v okviru skupine Neonacistično podzemje (NSU), v obdobju sedmih let ubili deset ljudi, večinoma priseljencev iz Turčije, njihov zločin pa je ostal nerazrešen več kot desetletje. »Naša naloga je, da preprečimo, da bi se kaj takega ponovilo,« je dejal nemški pravosodni minister Heiko Maas. Parlamentarna preiskava zadeve je pokazala, da so bile v policijski preiskavi umorov, ki so jih neonacisti izvedli med letoma 2000 in 2007, številne pomanjkljivosti, pomanjkljivo je bilo tudi sodelovanje med različnimi organi.

Da je neonaciistična skupina ostala tako dolgo neodkrita, je bila tudi posledica dejstva, da so preiskovalci domnevali, da so zločine nad priseljenci zgrešile osebe prav tako iz priseljenskih vrst, je še pokazala preiskava. Nemški parlament je zato predlagal vrsto ukrepov za izboljšanje razmer, ki jih je vlada upoštevala pri pripravi včeraj sprejetega zakona.

ZLATO
(99,99 %) za kg
31.230,12 +46,27

SOD NAFTE
(159 litrov)
102,50\$ -0,15

EVRO
1.3177 \$ -0,10

valute	evro (povprečni tečaj)	27. 8.	26. 8.
ameriški dolar	1,3177	1,3192	
japonski jen	136,88	137,15	
bolgarski lev	1,9558	1,9558	
češka korona	27,750	27,841	
danska korona	7,4539	7,4547	
britanski funt	0,79400	0,79605	
madžarski forint	312,55	313,16	
litovski litas	3,4528	3,4528	
poljski zlot	4,1967	4,1828	
romunski lev	4,3976	4,4000	
švedska korona	9,1608	9,1563	
švicarski frank	1,2068	1,2086	
norveška korona	8,1555	8,1460	
hrvaška kuna	7,6308	7,6270	
ruski rubel	47,4986	47,6840	
turška lira	2,8425	2,8615	
avstralski dolar	1,4102	1,4157	
braziljski real	2,9722	3,0136	
kanadski dolar	1,4372	1,4465	
kitajski juan	8,0952	8,1265	
mehiški peso	17,2217	17,2974	
južnoafriški rand	14,0324	14,0825	

70-LETNICA TISKARNE SLOVENIJA - Podrobnosti novih pričevanj izpopolnjujejo doslej znano zgodovinsko sliko

Zagonetna zgodba o dveh tiskarskih strojih

GORICA - Pred štirimi leti, peta desetletja po zaključku vojne sem se čudil: kako je mogoče, da se po tolikem času pojavit novi, nepoznani in podrobni pričevanja, dolgi vsako za eno knjigo, o tedanjih dogajanjih? O tem je dnevnik pisal v nedeljo, v krovniku o prvem večeru vsakoletnega Partizanskega mitinga v Selcah.

Dva tiskarska stroja

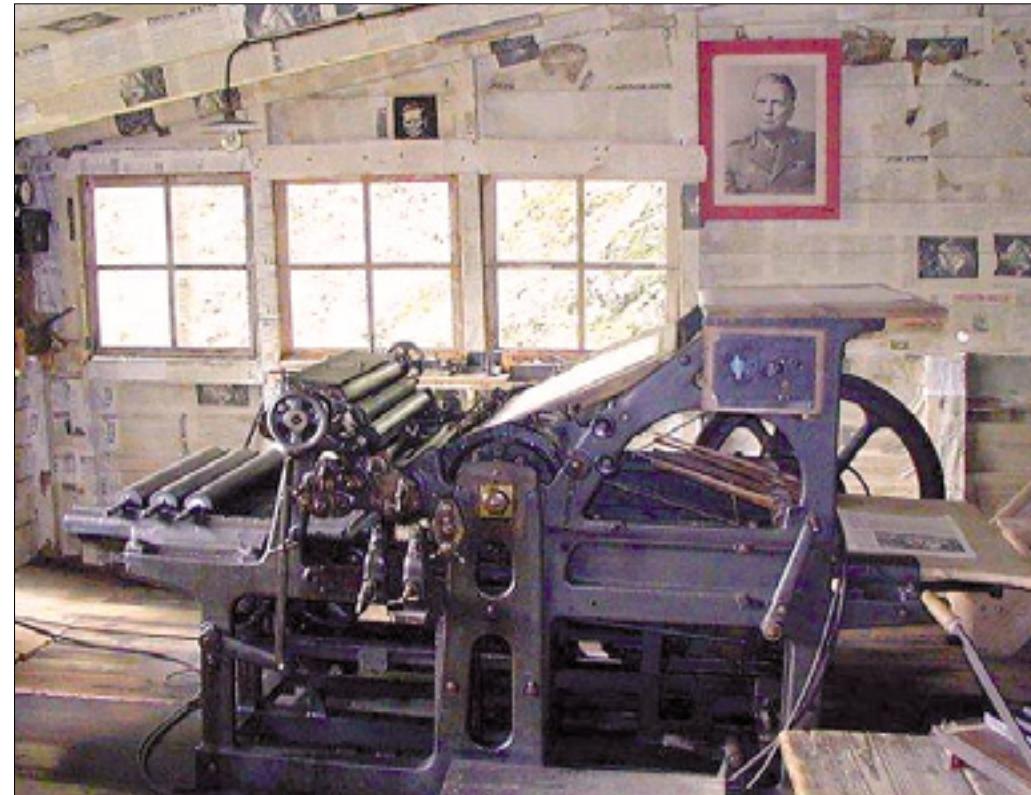
V zadnjih dveh tednih se ne čudim več ničemur. Dogaja se mi, da se mi osemdesetletniki in mlajši oglašajo s pozivi, naj dopolnim podatke, opis se in spomine, ter naj jih s tem namenom običsem ali vsaj na dolgo poslušam po telefonu. Zakaj dva vojna dnevnika prikukata na dan kakšno desetletje po smrti njunih piscev in zakaj se še vedno dopolnjuje mozaik, epopeja tiskarskega stroja, pravzaprav dveh – tako sklepam, ki sta bila namenjena primorskemu Partizanskemu tehničnemu odseku Goriškega vojnega območja?

Razlagi sta vsaj dve. Tri ali štiri desetletja po osvoboditvi je bilo za usode ljudi še vedno nevarno govoriti in razkrivati vojna dogajanja. Kdor se je bil vključil/a v organizirano mrežo Osvobodilne fronte in njej deloval/a, je tvegal/a, da ga ali jo Slovencem v Jugoslaviji sovražno okolje najmanj potisne na družbeni rob, na moralno zatočno klop, če že ne kaj hujšega, kot se je dogajalo v Nadiških dolinah. Po preteku nekaj desetletij, pa je – razlagam in ne opravičujem – generacija borcev, aktivist in še zlasti obveščevalcev ali zadolženih za posebne naloge zaradi naravnih zakonitosti postala nezanimiva za mlajše. Mladina, hočeš – nočeš, ne mara razlag, vse hoče/mora sama preizkusiti.

Preidem k stvari. Prava epopeja tiskarskega stroja, ki se bo v soboto ob obletnici tiskanja Partizanskega dnevnika in ob okrogli obletnici prenosa ranjencev iz Franje in Pavle do letališča v Nadlesku pri Starem trgu ponovno vrtel »na polno paro«, je pa nameščen na za premajhno število ljudi znanem kraju med Vojskarsko planoto in Kanomljom, je znana. Podrobno je vse napisano v šestdeset strani dolgi publikaciji z naslovom Partizansko tiskarstvo v Slovenskem Primorju avtorja Jožeta Kralla. V nedeljski številki dnevnika pa sta objavljena dva prepisa že prej objavljenih člankov, ki ju je napisal Boris Race – Žarko. V besedilih so nanizani nameni, načrti in izvajanje prenosa tiskarskega stroja iz Milana preko Padove do Gorice in dalje na Vojgrsko in Trnovsko planoto z imeni in priimki naročnikov, kupcev, šoferjev, tehnikov in stavcev...

Pripoved Vilija Hussuja

Pa me že pred meseci pokliče po telefonu Vili Hussu z Banov z namenom, da mi ob prvi priliko pove neko drugo verzijo. Med nedavnim obiskom njegovega doma sem si zapisal, da sta v prevoz tiskarskega stroja neposredno vpletena njegov stric Ivan Rešaver in prav tako stric, a po materini liniji, Alberto Astolfi, ki sta z naročilom nakupa tiskarskega stroja v Lombardiji prejela od »Dujca« (verjetno gre za ilegalno ime) iz Matavuna pri Divači pol milijona lir. Albertov oče je bil intendant v tržaškem hotelu Excelsior in je nabavljal večje količine riža, testenin, moke, sladkorja in olja v Milatu. Zato je imel na razpolago uradne do-

Tiskarski stroj znamke Nebiolo, ki se še danes odlično vzdrževan nahaja v partizanski tiskarni Slovenija pod vojskarsko planoto

MUZEJ IDRJEA

bavnice in naročilnice. Slednje so bile nujna kamuflaža za še kaj drugega, kar so prevažali na tovornjaku. Ivan je v Milan potoval z vlakom, Berto pa s tovornjakom.

Da ni Berto anonimnež, ki ga po toliko desetletjih ni mogoče točno opredeliti, dokazuje podatek, da je po vojni z dostavnim vozilom raznašal Primorski dnevnik po širši tržaški okolici do Istre in na Kras in se ve, kako ga je za eno leto nadomestil neki Ota iz Boljunca ter sta ga v primeru bolezni nadomeščala prav Vili Hussu.

Vili Hussu

in njegova sestrica Nadja. Berto Astolfi je bil zraven tudi pri dostavi aparatur za Radio Koper, ko je le ta bil šele v povojih.

V istem zadnjem tednu se mi je po nekaj mesecih oglasil drugi Albert – Berto, in sicer Gergolet, po rodu iz Doberdoba in z bivalcem v Tržiču. Berto Gergolet je zadnji še živ borec Stjenkine Kraške čete, sicer tudi pripadnik začetka poveljstva IX. Korpusa in ob koncu vojne na kopnem zadolžen v partizanski mornarici. Povedal mi je, da je v dneh skrivnostnega kamionskega prevoza prišel iz Južnoprimorskega odreda službeno, se pravi konspirativno, v Doberdob.

Spominja se o nekem težkem tovornjaku s tehnično (tiskarsko) opremo, ki so ga pripeljali v tržaško ladjevlico, ga raztovorili in znova natovorili s hrano, neke mehanske strojne dele pa naložili na manjši kamion, ki ga je šofiral Petejan Gabrijel iz Mirna. Da se je Berto Gergolet lahko dokaj nonšalantno kretal v ladjevniških

krogih, razlagajo dejstvo, da je bil podmorničar prav v isti ladjevlici in tudi sicer kot pripadnik italijanske kraljeve mornarice. Kar se tiskarstva tiče, je zanimivo, če ne celo pomembno, da je Doberdobčan Mirko Ferfolja poročil hčerko tiskarja ljubljanskega časopisa Jutro in da je tisti mesec pred opisanim dogajanjem zahajal v Doberdob, saj je – med ostalim – zetata rešil pred pogubo, ko je posegel pri nemški komandi v tragičnih dneh vdora v vas in mučenja ter uboja šestih vaščanov (Mirko bi bil sedmi), ki so jih zmetali v Jelenovo klet in jo nato minirali, vse po krivdi izdjalca Walterja Garlaschija – Blekija.

Berto Gergolet povezuje zadevo okrog tiskarskega stroja tudi z diverzijo – če bi šlo za zasebno korist, bi takšno akcijo imenovali kar rop – ko je skupina diverzantov »odtujila« večjo vsoto, namenjeno iz ene od tržiških bank v ladjevnicu.

Ne glede na podrobnosti in dodatke sem se – verjetno ne slučajno – tik pred 70-letnico začetka delovanje tiskarne Slovenija pod Ogalcami na Vojskem in z njo povezano proslavo znašel z dvema povsem različnima verzijama o tiskarskem stroju, ki je bil namenjen tiskovinam osvoboditeljskega gibanja. Pričakoval sem si nekajedenško preverjanje in poizvedovanje, da bi sebi in nato tudi javno razvozel (navidezno) protislovje, ko je ponatisnjen Racetov članek pritegnil mojo pozornost z naslednjim odstavkom:

„Tiskarna Slovenija je bila kmalu preobremenjena. Zato je (Ciril Lukman – Anjo op. pisca) snoval novo tiskarno, Doberdob, ki naj bi imela statvene stroje – linotype, avtomatični tiskarski stroj in klišarno – cinkografijo. In smo začeli z delom. Barake so bile postavljene, a žal je bil stroj na poti iz Milana uničen pri bombardiranju Gorice. Vse drugo je bilo napeljano. Potem je zmanjšalo časa, prišla je svolba.“

Se pravi, da Boris Race potruje v svojih spominih prenos dveh strojev. Za prvega je itak vedel, saj je on gradil tiskarno Slovenija, za nekega drugega pa navaja uničenje zaradi bombardiranja. Tudi Berto Gergolet mi je med telefonskim pogovorom navajal nekaj v zvezi s tiskarno Doberdob in

ko niso različne trojke, posebne skupine in obveščevalne strukture vedeče ene za druge, se je dogajalo, da so operacije potekale povsem neodvisno. Povezanost in medsebojno informiranje bi skupaj, v primeru razkritja, posmenila sesutje širšega sistema. Sam Race – Žarko pripoveduje, kako so se znašli v nerodnem položaju, ko so med iskanjem primerne lokacije za »svojo« tiskarno naleteli na drugo z imenom »Julij 63« pozneje »Doberdob«, o kateri niso vedeli, kje se nahaja; ali pa jih je med pregledovanjem nekega gozda patrulja borcev odgnala, zaradi česar so sklepali, da je tam okrog že bilo kaj drugega ...

Zaključim s povsem jasnim, prav nič zagonetnim spominom na mnogo bližji dogodek. Povezan je s tiskarno, raznašanjem Partizanskega dnevnika in zgoraj obravnavanim teritorijem. Pred desetimi leti smo si v Gorici za podobno okroglo obletnico, kakršna poteka sedaj, zamislili in tudi uresničili prenos spominske diplome, ki jo sedaj hrani Muzej v Idriji, v obratni smeri raznašanja tiskovin iz Vojskega do najzahodnejše kurirske postaje P 15, kasneje P 16, v Sloveniji. Z Vrh nad Sovodnjami sta krenila dva kolesarja do Pevme, kjer sta štafetno besedilo prevzela dva kajakaša; pri izlivu Pevmice v Sočo sta ga izročila dve ma tekačicama, slednji dve pa pri Solkanskem mostu dvema motoristoma in koloni avtomobilov; na Lokvah je pergamenino prevzela večja skupina pohodnikov, ki je po dvajsetih kilometrih hoje in lahkega teka z zastavami prišla na prireditveni prostor na Vojško. Letos bo tam vsaj tako slovensko kot pred desetimi leti.

Aldo Rupe

ne s tisto V studencih nad Kanomljom. Priznam, da niso prav vse zagonetke pojasnjene, a z miselnimi povezavami, ki sem jih napravil na osnovi prebranega in poslušanega, je nastala nova in popolnejša slika.

Dve vzporedni zgodbi

Sklepam, da sta se doslej ti dve zgodbi prekrivali in premešali, oziroma je obveljala le tista, ki je prišla do uspešnega zaključka. Zaradi strogih pravil ilegalnih dejavnosti in bojevanja,

fotoutrip '14

QR code

Pošljite svoj posnetek na naš dnevnik direktno iz spletne strani preko rubrike Fotografije bralcev ali po elektronski pošti na tiskarna@primorski.eu (Fotografijo lahko dostavite tudi osebno v ureništvi v Trstu in Gorici).

Za veliki šmaren na Kontovelu se bere vedno Primorski v senčki 4 m in 25 cm visoke sončnice

NEVA UMEK

ZAPOSLOVANJE - Pogovor z deželno odbornico Loredano Panariti in pokrajinsko odbornico Adele Pino

Jamstvo za mlade: v FJK 5.500 prošenj, v Trstu 1.700

Več kot 5.500 mladih pod 29. letom starosti v deželi Furlaniji-Julijski krajini in 1.700 v tržaški pokrajini se je že prijavilo na projekt Jamstvo za mlade (angl. »Youth Guarantee«, it. »Garanzia giovani«). Projekt je nastal na državni ravni v okviru istoimenskega evropskega projekta in je stekel v deželi FJK pred štirimi meseci na pobudo deželne vlade. Pri njem sodeluje vrsta subjektov, od pokrajinskih uprav oziroma pokrajinskih uradov za zaposlovanje do sindikalnih in delodajalskih organizacij, med temi pa je tudi tržaška pokrajinska uprava.

Projekt je namenjen za mlade od 15. do 29. leta starosti in še posebej tistim, ki niso zaposleni, se ne izobražujejo ali usposablajo (t.i. NEET). Namen projekta je zagotoviti, da prejmejo mladi kako vostno ponudbo za zaposlitev, nadaljnje izobraževanje, vajenštvo ali pripravnštvo po končanem formalnem izobraževanju ali po začetku brezposelnosti. Javna uprava mora prirediti prve delavnice v roku 60 dni in nuditi odgovor v roku štirih mesecev.

Kot smo že poročali, je bilo v polovici junija na deželni ravni 3 tisoč prošenj. Tržaška pokrajinska uprava je takrat prejela 650 prošenj, vendar so večino prošenj v deželi pričakovali konec julija. Kako se je projekt razvil v zadnjem obdobju, smo včeraj vprašali deželno odbornico za delo Loredano Panariti in tržaško pokrajinsko odbornico za delo Adele Pino.

V tržaški pokrajini se je prijavilo že 1.716 ljudi, kar je nedvomno pomembno število. Po eni strani je to dokaz, da je veliko mladih brez dela, po drugi strani pa pokazatelj dobrega širjenja informacij. Od več kot 1.700 vpisanih so poklicani v pokrajinski urad za zaposlovanje 1.122 ljudi in priredili že 54 delavnic (vsaka delavnica je za 20 oseb). Delavnicam sledijo individualni kolokviji, ki jih je bilo doslej že 427, medtem ko se 484 oseb nanje ni predstavilo. Povedati velja, da je kolokvij zadnja faza pred sklenitvijo pakta za aktiviranje posameznikove poti, ki bo lahko privedla do vajenštva, poklicnega izobraževanja, obiskovanja tečajev (tudi v tujini) ali kaj drugega.

Skratka, projekt je v polnem teknu, pokrajinski urad za zaposlovanje pa je kljub maloštevilnemu osebju kos izzivu, je poudarila Pinova.

Sicer je dežela FJK med tistimi, kjer je vpisovanje mladih v povprečju najbolj številno v Italiji, je dodala deželna odbornica Panaritijeva. Do 24. avgusta so prejeli 5.500 prošenj. Od teh se je 2.600 mladih že predstavilo v uradih za zaposlovanje, ponekod pa so začeli izvajati tudi prve programe vajenštva. Dalje je deželna uprava že poskrbela za javno selekcijo začasnih združenj podjetij v okviru zavodov za poklicno izobraževanje, ki delujejo v deželi FJK. Zelo pomembno je sodelovanje univerz, je poudarila odbornica Panaritijeva, kjer so med drugim tudi že aktivirali vse potrebne akcije za mlade, ki so dokončali univerzitetni študij. V kratkem bodo sklenjeni tudi razni specifični sporazumi in dogovori z delodajalskimi organizacijami oziroma svetovalnimi službami, je še povedala Panaritijeva in poudarila pomen sodelovanja v mreži, ki so jo ustvarili in ki jo bodo v prihodnosti še nadgradili.

Tržaška pokrajinska uprava je zavodi za poklicno izobraževanje že sestavila programe, na osnovi katerih bodo lahko nudili posameznikom konkretno ponudbe glede bodoče zaposlitve oziroma

Loredana Panariti

Adele Pino

Naslednja faza se bo namreč začela jeseni, ko bodo mladi prositelji tudi prejeli prve konkretnе ponudbe. Takrat bodo projekt še nadgradili in ga bodo med drugim povezali z drugim projektom, je napovedala odbornica Panaritijeva, pri katerem bodo aktivno sodelovala nekatere pomembne podjetja.

Aljoša Gašperlin

Na pokrajinski urad za zaposlovanje se je obrnilo že mnogo mladih brezposelnih

FOTODAMJ@N

OBČINA TRST - V prostorih občinskega urada Europe Direct

Že 1.141 mladih je vložilo prošnjo za sodelovanje v Evropski prostovoljni službi

Občinski urad Europe Direct

FOTODAMJ@N

Že 1.141 mladih se je oglasilo v tržaškem občinskem uradu Europe Direct z željo, da sodelujejo v Evropski prostovoljni službi (EVS). Ustrezone prošnje bo mogoče vložiti tudi v prihodnosti, doslej pa se je odpravilo na prostovoljno delo v tujino že 89 mladih.

Nadaljujejo se namreč informativna srečanja, ki jih glede službe EVS prirejajo v prostorih občinskega urada Europe Direct za županstvom (Ul. Procureria št. 2/a, spletna stran www.retecivica.trieste.it/eud). Ta urad je med najbolj aktivnimi v Italiji glede razvijanja in promocije različnih oblik prostovoljstva ter mednarodne izmenjave v okviru evropskega programa Mladi v akciji, saj je v tem obdobju v raznih projekti udeleženih približno 200 mladih. Poleg tega je urad v zadnjih 14 letih razvil pravo Evropsko prostovoljno službo, ki je vselej uspešno širila informacije in poznavanje možnosti za mobilnost

mladih in prostovoljno službo v tujini.

Službo EVS financira Evropska komisija, ki želi s pomočjo programa povečati vključevanje mladih v oblikovanje in upravljanje družbe in jim omogočiti, da na podlagi lastnega prizadevanja pridobijo ključne kompetence za vseživljensko učenje, želi pa tudi okrepliti konkurenčnost na trgu delovne sile in tako večati zaposljivost mladih. EVS je namenjen za mlade od 17. do 30. leta starosti in omogoča prostovoljno službo v tujini za obdobje 2 do 12 mesecev. Mladi lahko sodelujejo na več področjih, od kulture do športa, socialnega skrbstva, kulturnih dobrin, umetnosti, okolja ali civilne zaščite. Občinski urad Europe Direct bo priredil prihodnje informativno srečanje v sredo, 3. septembra, od 15. uri. Informacije nudijo prek tel. št. 0406754141 od pondeljka do petka od 9. ure do 12.30, ob pondeljkih in sredah tudi od 14.30 do 17. ure.

ŽELEZARNA - Jutri pomemben sestanek na pristojnem ministrstvu

Železarna: zdaj gre zares

Po februarskem programskemu sporazumu glede zaščite okolja je na vrsti dogovor o prihodnosti tovarne

Pogajanja za predajo škedenjske železarne skupini Arvedi bodo jutri stopila v živo. Na ministrstvu za gospodarski razvoj bodo namreč zasedali člani servisne konference, ki bodo postavili temelje drugega programskega sporazuma. Ta bo v bistvu urejal primopredajni postopek in bodo v njem zapisane vse obvezne in dolžnosti ter postavke, ki jih bosta moralna izpolnjevati družba Arvedi oziroma država.

Srečanja na ministrstvu se bodo jutri dopoldne udeležili vsi dejavniki, ki so februarja podpisali prvi programski sporazum. To so ministrstva za gospodarski raz-

voj, za okolje, za infrastrukturo in prevoze ter za delo, Dežela Furlanija-Julijski krajina, Pokrajina Trst, Občina Trst in tržaška Pristaniška oblast (ta je sicer programski sporazum podpisala še naknadno in vprašanje je, kaj bo tokrat storila predsednica Marina Monassi). Konference se bo pričvi udeležila družba Siderurgica Triestina, ki jo je ustanovila skupina Arvedi specifično za odkup železarne.

Prvi programski sporazum je bil na-

menjen pretežno za reševanje vprašanja za-

ščite okolje in je predvideval načelo okrog

72 milijonov evrov, od teh 57 milijonov jav-

OPČINE - Jutri
Svečanost
v spomin na devet padlih

Sekcija združenja partizanov VZPI-ANPI za Opčine, Bane, Ferlige in Piščance sporoča, da se bodo jutri, v petek, 29. avgusta, poklonili devetim tovarišem, ki so jih Nemci pred 70 leti ustrelili v kraški dolinici na Mandriji. Zbrali se bomo ob 18. uri na openkem pokopališču, kjer počivajo trije tovariši v skupni grobnici padlih partizanov v bitki za Opčine. Od tam bodo nadaljevali pot do spomenika v parku v Kraški ulici, kjer bo zaključna spominska svečanost.

A.G.

TRŽAŠKO KNJIŽNO SREDIŠČE - Člani delovne komisije bodo stopili v akcijo in pohiteli z deli

Odzivi na uradno objavo nove lokacije knjigарне

Zdaj ko je tudi uradno in javno, kje naj bi bilo novo Tržaško knjižno središče, nas je zanimalo, kakšni so odzivi tistih, ki so se pred meseci zavezali, da bodo zagotovili pogoje za vzpostavitev novega Tržaškega knjižnega središča. Naši sogovorniki so večinoma zadovoljni, da je "prebit led" in da lahko javno govorimo o ureditvi novih prostorov na Trgu Oberdan.

Predsednik Slovenske kulturno-gospodarske zveze Rudi Pavšič je poudaril, da je bila pristojna delovna skupina v zadnjih tednih redno v stikih, z novico o poslovnu prostoru pa so želeli počakati, ker niso vedeli, če bo kupoprodajna pogodba dejansko podpisana. Tudi predsednik Sveta slovenskih organizacij Drago Štoka je vesel, da so dobili poslovni prostor, četudi zanj še ni podpisana definitivna pogodba. Predsednik Štoka je hvaležen za neprečenljivo pomoč podjetnika Vanje Lokarja, ki naj bi, kot je parafraziral Štoka, prisel kot mana iz nebes. Naš sogovornik je zagotovil, da ni nobene bojazni, da se Slovenija ne bi držala dogovora, ob tem pa je optimistično napovedal, da bi multimedijiški knjižni center lahko dobili že konec decembra. Bodimo potprežljivi, je na vse skupaj apeliral predsednik Drago Štoka.

Nekoliko skeptičen nad napovedanom datumom otvoritve je urednik založbe Mladika Marij Maver, ki je sicer zelo vesel, da so vsi izrazili zadovoljstvo nad Lokarjevim nakupom prostora, hkrati pa je tudi bolj previden z izjavami, saj obljubljenih finančnih sredstev še ni videl. Ob

tem je izrazil še upravičeno bojazen zato, da bi bilo birokratskega postopka za obnovitvena dela, s katerim se pri nas običajno vse zavleče. Eden od bodočih lastnikov novega Tržaškega knjižnega središča pa si vseeno želi, da bi politika in krovni organizaciji čim prej stopili v akcijo. Drugi lastnik novega Tržaškega knjižnega središča, to je založba ZTT, vsak korak v smeri reševanja knjigарne vidi kot dobrodošel. To je izjavila Martina Kafol iz ZTT, ki pravi, da je v njihovem interesu, da se čim prej začnejo obnovitvena dela in da postanejo operativni.

O denarni plati zgodbe je več povедal Ivo Corva, ki v delovni skupini zastopa SSO. Izvedeli smo, da bodo za obnovitvena dela in zagon knjigарne prejeli 125.000 evrov, ta vsota pa naj bi bila že zagotovljena. Ivo Corva je poudaril, da bodo v tej prvi fazi začeli pripravljati razpis za arhitekte, ki bodo morali pripraviti idejni projekt za ureditev prostorov, pri katerem bo treba upoštevati smernice delovne skupine in specifike našega prostora.

Naj ob koncu še enkrat ponovimo, da bo novo Tržaško knjižno središče domovalo na Trgu Oberdan, kjer v okviru dolgoročne rešitve predvidevajo ohranitev dejavnosti knjigарne, razširitev knjigарne na kulturni center s stalnim kulturnim programom, vključevanje ministra za kulturo, posebej javne agencije za knjigo, predvsem pa rešitev, ki bo usklajena s krovnima organizacijama v Trstu. (sc)

TRŽAŠKA KNJIGARNA - Stari prostori Od včeraj obvestilo tudi v slovenskem jeziku

V preteklih dneh smo pisali o obvestilu, ki ga je mogoče prebrati na vhodnih vratih nekdanje Tržaške knjigарne. Zmotilo nas je, da nepremičninska agencija nove najemnike išče le v italijanskem jeziku. Vse lepo in brav, bi re-

kli, a ne v primeru stavbe oz. prostorov, ki so imeli in še vedno imajo poseben pomen za tržaške Slovence. Veseli nas, da je agencija, ki išče najemnika, to našo občutljivost vzela na znanje in včeraj dodala napis v slovenskem jeziku.

OBČINA TRST - Tri resolucije Svobode, ekologije, levice

Kam gredo tekoči stroški?

Tudi o znižani ceni vozovnic za šibkejše in o denarju za socialo - Pri paktu stabilnosti ne gre za deset božjih zapovedi

Marino Sossi (SEL)

ARHIV

Komisija za proračun tržaškega občinskega sveta naj v septembru in oktobru spričo vse močnejšega davčnega pritiska opravi pregled tekočih stroškov občinske uprave za leti 2013 in 2014, dalje naj župan in občinski odbor posežeta pri prevozem podjetju Trieste Trasporti, naj leto študentom, brezposelnim, osebam v dopolnilni blagajni in drugim pripadnikom šibkejših skupin omogoči nakup letnih vozovnic po krepko znižani ceni, pa tudi naj spričo dejstva, da je deželna finančna postavka za Občino Trst nižja za 650.000 evrov in obvezne deželne uprave, da ne bo

negativno posegal v postavke, namenjene sociali, posezeta pri deželni upravi Furlanije Julijske krajine, naj v prihodnjem rebalsansu proračuna ponovno dodeli manjkajočih 650.000 evrov. To je vsebina treh resolucij, ki jih je stranka Svoboda, ekologija, levica v tržaškem občinskem svetu vložila v preteklih dneh.

Resolucije je včeraj dopoldne na tiskovni konferenci na županstvu orisal načelnik svetniške skupine SEL Marino Sossi, ki se je navezel na novico, ki jo je včeraj prinesel tržaški italijanski dnevnik, o podvojenem davčnem pritisku na tržaške občane z davkoma Tari in Tasi. Načelnik SEL je pri tem poučaril predvsem pomen nadzora tekočih stroškov, ki so od leta 2002, ko so znašali dobrih 224 milijonov evrov, narasli na 326 milijonov, kolikor je predvideno za letošnje leto. Pri vsem tem so se v teku let stroški za osebje precej zmanjšali, medtem ko je občinska uprava precej več iztržila od davkov: če so glede tega prihodki leta 2002 znašali 87 milijonov evrov, so lani znašali dobrih 149 milijonov, za letos pa se predvideva prihodek v višini 138 milijonov. Prav tako se je povečala vsota, ki jo občina prejema od dežel oz. države: če je leta 2002 znašala dobrih 88 milijonov evrov, se letos predvideva, da bo Občina Trst prejela dobrih 146 milijonov evrov. Skupaj z drugimi prihodki naj bi torej občina letos prejela okoli 344 milijonov evrov, zato bi morala pojasnititi, kam bo šel tisti denar, ki je predviden v okviru stroškov, saj je to tako bolj pomembno v času, ko se od ljudi terja žrtvovanje. Prav tako SEL želi razumeti, ali bo občinska uprava v prihodnje pripravljena premestiti omejitve pakta stabilnosti, saj je po mnenju te stranke zgrešeno obravnavati omenjeni pakt, kot da bi šlo za deset božjih zapovedi, opozarja Sossi. (iz)

OBČINA TRST - Redarji kaznovali lastnike

Stanovanje je bilo za šest psov neprimerno

Štirje od šestih psov tudi niso bili vpisani v pasji register - 916 evrov kazni

Posvojitev psa terja od lastnika tudi odgovornost

ARHIV

Tržaški mestni redarji oz. občinski policisti so v prejšnjih dneh naleteli na svojevrstno odkritje. Med preverjanjem v nekem stanovanju v bližini hipodroma so namreč ugotovili, da se v stanovanju nahaja kar šest psov, od katerih so bili trije mladiči. Psi so bili v zadovoljivem stanju, po drugi strani pa so redarji ocenili, da so bili bivalni pogoji neprimerni z zdravstvenega in higienškega vidika, zato so si lastniki že isti dan prizadevali, da bi za šesterico ljubkih štirinožcev dobili primernejše bivališče. Tudi tako pa se niso izognili slani kazni, ki so jim jo naprtili občinski policisti in znaša 916 evrov: poleg 116 evrov zaradi bivanja v neprimernih prostorih bodo morali namreč odšteti še osemsto evrov. To zato, ker kar štirje od šestih psov niso bili vpisani v pasji register, kazan pa znaša dvesto evrov za vsakega posameznega neregistriranega psa. Pri tem občinska policija svetuje vsem tistim, ki razmišljajo o posvojivitvi kake domače živali, naj se pozanimajo na spletnih straneh Občine Trst www.retecivica.triesite.it oz. <http://ambiente.comune.triesite.it/trieste-animali/>.

OBČINA TRST - Resolucija SEL

Počastiti spomin na bazoviške junake

Stranka Svoboda, ekologija, levica bo v tržaškem občinskem svetu vložila nujno resolucijo, v kateri bo zahtevala, naj občinski svet počasti spomin na bazoviške junake ob priložnosti 84. obletnice njihove ustrelitve, ki bo 6. septembra. S tem SEL tudi odgovarja na resolucijo svetnika Drugega Trsta Franca Bandellija o počastitvi 60-letnice ponovnega prihoda Italije v Trst. Načelnik svetniške skupine SEL Marino Sossi sicer soglaša s potrebo po razmislek o polpretekl zgodovini, ampak dodaja, da je treba to narediti na konkretni način, se pravi da se je treba spomniti vseh zgodovinskih dogodkov in ne samo nekaterih in to ob upoštevanju tiste, kar se je zgodilo prej.

V Seslijanu predstavitev vin Sandija Skerka

V gastronomskem kiosku »Il Carso in Baja« pri Castelreggiu v Sesljanskem zalivu, ki deluje vsak dan od 12. do 24. ure, pripravljajo nočjo novo predstavitev kakovostnih kraških vin. Tokrat bo protagonist vinogradnik Sandi Skerk, ki bo ob 19. uri predstavil izbore svojih vin in dolgoletno tradicijo družinskega vinogradniškega podjetja v Praproto, kjer na šestih hektarjih gojijo sorte terana, vitovske, malvazije in sauvinjona. Posebnost Skerkove kleti je vino Idila, mešanica vitovske, malvazije, rebule in sauvinjona.

San Marco: Marzo Magno bo govoril o špricarjih

V kavarni San Marco bo drevi ob 18.30 srečanje z novinarjem in pisateljem Alessandrom Marzom Magnom na temo kvalitetne italijanske kuhinje, ki jih je avtor posvetil eno svojih zadnjih knjig »Il genio del gusto«, ki je izšla pri založbi Garzanti. Z njim se bo o špricarjih, kjer se prav v Trstu srečujeta duajska in venetska tradicija, pogovarjal Bruno Lubis. Publike bo lahko tudi pokusila različne vrste špricarjev.

Nesreča v Ul. Alberti

Včeraj popoldne je v Ul. Leon Battista Alberti ob izhodu iz predora pod Sv. Vidom okoli 17.45 prišlo do prometne nesreče, v katero sta bila vpletena vespa in mestni avtobus št. 29. Avtobus, ki je prihajal iz predora, je bil ustavljen pred semaforjem, ko je vanj zapeljala vespa, na kateri sta bili dekleti, ki sta v trku utrpli udarce v noge, zato so ju reševalci službe 118 prepeljali v katinarsko bolnišnico. V avtobusu se ni nikče poškodoval, na priporočje pa so prišli tudi pripadniki tržaške občinske policije, ki so preiskali dinamiko nesreče.

OPĆINE - Jutri začetek 49. študijskih dnevov Draga

Uvodno okroglo mizo organizirajo mladi

Pogovor z Jernejem Ščekom o srečanju na temo Z možgani po svetu

Jutri se na Opčinah začenjajo 49. študijski dnevi Draga. Novost letošnje izdaje ni samo v tem, da so jo organizatorji preložili na zgodnejši čas, temveč je novost povezana z vstopom mladih in njihove razlike prireditev v osrednjo prireditve, s katero se Draga mladim tokrat spaja.

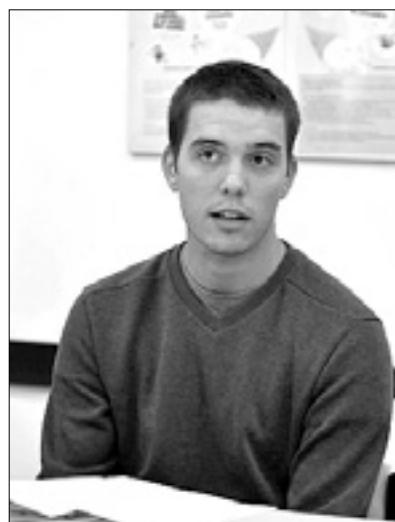
Petkovo okroglo mizo v sklopu Drage so si namreč zamislili mladi iz društva Mladi v odkrivanju skupnih poti (MOSP), ki običajno pripravljajo Drago mladih. To skupino vodi Jernej Šček, ki bo tudi moderator okrogle mize. Pred jutrišnjo okroglo mizo smo se pogovarjali z mladim Jernejem, ki nam je opisal potek srečanja.

Mladi ste sami izbrali temo prve okrogle mize. Kaj pomeni »Z možgani v svetu(u)?« Zakaj prav ta naslov?

Nekoč smo (ali ste) temu pravili beg možganov. Mlaže generacije tega pojava ne poznamo, saj so naša življenja nenehno »online«, kar pomeni tekoča, mobilna, fleksibilna. Naslov z u-jem v oklepaju nakazuje na dvojno naravo odnosa mladega človeka z brezmejnimi, barvitimi in fascinantnimi globalnimi megalopolisom. Mlad človek 21. stoletja išče svojo pot tu di onkraj fizičnih, nacionalnih, jezikovnih in identitetnih meja. V tujini išče delovne, študijske in življenjske priložnosti. Hkrati pa, po mojem mnenju, moramo odhajati v svet z možgani in se vračati z dušo in razumom.

Misliš, da je tema še posebno občutljiva za zamejstvo, za našo mladino, oziroma za vso skupnost?

Tudi naša narodna skupnost ni izjema v sodobni igri blagostanja in krize, kakor v igri vseh derivatov globalnega habitata. Gre za to, da bo del prebivalstva vedno ciljal drugam in više, Harvard je »samo eden«. Po eni strani bi morali bolj ovrednotiti in častiti tiste, ki jim širom po svetu uspe ustvarjati pogoje za plodno, spodbudno in dostojanstveno življenje

Jernej Šček

FOTODAMJN

doma. Pustimo svet privatnikov, ki teče svojo pot, toda javne, kulturne in predstavniki institucije klicu še niso podale odgovora.

Beg možganov ali bolje mobilnost boste mladi skušali obravnavati v pozitivnem smislu, ne kot problem, a kot priložnost. Kako misliš, da na ta pojav gledajo starejši?

Ce smo mladi že rojeni »na poti«, so odrasle generacije, vsaj okvirno in socioško gledano, bolj staticne. To še ne pomeni, da ne potujejo, vendar je njihova miselna shema tako, da se po potovanju vrnejo domov. Danes to za marsikoga, ki pri 30 letih z diplomami v žepu videt pred sabo temo, ni nujno.

Izbira gostov je bila dobro prehtana. Dr. Alenka Stanič je strokovnjakinja za zahtevne zaposlitve. Nam lahko to bolje obrazloži?

Dr. Staničeva, sicer antropologinja, je danes ena največjih strokovnjakinj za vodilne kadre na svetu, je specialistka iskanja in selekcije. Najemajo jo gospodarske družbe, večinoma tuje,

ki iščejo najboljše voditelje, v zadnjih letih pa se intenzivno ukvarja s področjem migracij med akademiki in visoko izobraženimi profesionalci.

Koroškega rojaka Valentina Inzaka ste verjetno izbrali, ker je kljub poklicu ostal tesno povezan s slovensko manjšinsko skupnostjo na Koroškem...

Dr. Inzak ima za sabo dolgo pot visokega diplomata. Opravljal je že nič koliko pomembnih služb širom po svetu, tako za avstrijsko zunanjé ministrstvo kot za mednarodne organizacije, hkrati pa je postal koroški Slovenec. Dialektiko odhajanja in ostajanja bo znal lepo predstaviti.

Kaj pa David Bandel?

Dr. Bandel je vsem nam dobro poznan zaradi svojega pesnikovanja in angažiranosti v naši skupnosti. Manj znano pa je, da ima zaradi svojega visoko intelektualnega in profiliranega naslova pravzaprav več težav kot olajšanj na poti za pridobitev službe tu, v našem prostoru. Zato je za Drago mladi posebno dragocen.

Kako so organizatorji (klasične) Drage sprejeli vaše predloge za sodelovanje, pa tudi temo in izbrane goste?

Vsi člani organizacijskega odbora, na čelu s predsednikom Društva slovenskih izobražencev Sergijem Pahorjem, so bili vedno in vselej odprtih rok. Zaupali so nam in dali na razpolago svoj čas ter znanje, za kar sem jem zelo hvaležen. Nadejam se, da bomo tudi mladi z obiskom Drage in vključevanjem v organizacijo razumeli, koliko so študijski dnevi vredni še danes. V življenju rešujemo stara vprašanja, odpirajo se nova, zaradi česar ne bo učenje nikdar in nikoli izven mode. (BS)

Včeraj danes

Danes, ČETRTEK, 28. avgusta 2014

AVGUŠTIN

Sonce vzide ob 6.21 in zatone ob 19.51 - Dolžina dneva 13.30 - Luna vzide ob 9.06 in zatone ob 20.54.

Jutri, PETEK, 29. avgusta 2014

JANEZ

VREME VČERAJ: temperatura zraka 21,9 stopinje C, zračni tlak 1012,6 mb ustaljen, vlaga 87-odstotna, veter 3 km na uro jugovzhodnik, nebo oblačno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 24,1 stopinje C.

Izleti

60-LETNIKI vabljeni v soboto, 13. septembra, na enodnevni izlet s plovbo na splavu po reki Savi. Kosilo in zavaba zagotovljena. Program izleta in info za vpis (do 30. avgusta) pri Renzotu v Boljuncu, v društvenem baru KD Tabor na Opčinah in v Nabrežini št. 97.

OMPZ F. BARAGA vabi na romarski izlet z avtobusom na Barbano v ponedeljek, 1. septembra. Pridružili se bomo slovenskim romarjem iz Goriškega in Tržaškega pri skupni sv. maši ob 10.30. Nato se bomo podali na Angelsko goro, Sinji vrh, kjer bo koso in Otlico. Info čim prej na tel. št. 347-9322123.

VAŠKA PUSTNA KLAPA iz Zgonika prireja 7. septembra zabavni enodnevni izlet na Dolenjsko. Ogledali si bomo leseni most na Savi, mesto in grad Sevnica ter degustacijo vin v Lutrovski kleti. Informacije in vpis po tel. 040-229286 (Marta).

torka sodelovala Lara Baracetti (na sliki).

Razstavo prirejata občinsko odborništvo za kulturo v Miljah in Skupina 78, kustosinja razstave je Maria Campitelli. Giampietrova dela bodo na ogled do 22. septembra s sledenim urnikom: ponedeljek - petek 18 - 22, sobota 10 - 12 in 18 - 20, nedelja 10 - 12.

Čestitke

Na pedagoški fakulteti Univerze na Primorskem je diplomirala NASTJA GHERLANI. Iskreno ji čestitata družini Kneipp in Malalan.

Danes se poročita SERGIO in TIZIANA. Sreča in ljubezen naj vaju spremljata povsod. Iz srca vama voščimo Marcella, Branko, Rejko in Marko.

Sn an priden in bister fantek,

Erik Gerl

mi je imje.

D'n jmn ano ljto, forti ljeta ukca in špičete lsje.

Pske in mucke jest štman, ma tudi račco in tičke jmn rad. Dosti je ldi in svjeti, ma jest se zdin največ bgat. Bn zmjere duobr in pšten, ta bo najvječji muj zaklad.

Na Pedagoški fakulteti Univerze na Primorskem v Kopru je z odliko diplomirala iz Razrednega pouka

Nastja Gherlani

Iskreno ji čestitata in želitev še obilo uspehov

mama Anna in sestra Martina

dal male»; Dvorana 4: 17.00, 20.00, 22.00 »Step up all in«; Dvorana 5: 18.00, 20.15, 22.10 »The Stag - se so-pravivo mi sposo..

Poslovni oglasi

GROZDJE KVALITETNO, sorte merlot in cabernet sauvignon prodam.

Tel. št.: (0)33-91-99-7101

Mali oglasi

DELAVEN FANT išče kakršnokoli občasno delo, od košnje trave in obrezovaljanja, do dela na kmetiji, v trgovini, v uradu. Tel. št.: 334-8301226.

ISČEM učbenike za 1. razred srednje šole S. Kosovel: Raziskujem Slovenijo 9, Skrivnosti števil in oblik 7, Likovno izražanje 7. Tel. št.: 040-211380 ali 349-5070323.

ISČEM DELO kot negovalka starejših oseb, 24 ur dnevno. Tel. št.: 00386-31354244.

ISČEM dva izvoda učbenika »Glasba« danes in nekoč 7« za 2. razred nižje srednje šole. Tel. št.: 328-7437616.

ISČEM učbenike: za 3. razred srednje šole S. Kosovel - Opčine »Skrivno živiljenje 10« in »Viaggio nell'immaginario 3«; za 3. razred trgovske Žiga Zois »Branja 2«, »Od logaritmov do vesolja« in »Od Piramid do kaosa«. Tel. št.: 393-7741336.

MLADA ZAMEJSKA DRUŽINA išče hitro vrtom naprodaj med Bregom in Opčinami. Tel.: 328-9021448 ali 339-6255586.

PODARIM avto stratus, motor 2000 cc, pogon na bencin, letnik '97, poraba 7% v izredno dobrem stanju z 145.000 km, baterija in štiri gume nove. Tel. 348-4462664.

PODARIM kužke mešančke, majhne rasti, stare 2 meseca. Tel. št.: 333-4239409.

PRODAM knjige za vse tri razrede srednje šole S. Kosovel na Proseku. Iščem knjigo »Biologija 1« za 5. v.g. klasične smeri liceja Prešeren. Tel. št.: 335-7492616 ali 328-9190074.

PRODAM 17 starih kamnitih stopnic. Tel. št.: 339-1026752.

V NAJEM dajemo opremljeno stanovanje za dve osebi, Vižovlje 11-c. Tel. št.: 040-299820 ali 340-8868570.

ZANESLJIVA IN RESNA GOSPA išče delo kot hišna pomočnica (tudi likanje) ali kot negovalka starejših oseb, 24 ur dnevno. Tel.: 347-8601614.

Osmice

COLJA JOŽKO je odprl osmico v Samotorci št. 21. Tel. 040-229326.

DRUŽINA ZAHAR je odprla osmico v Borštu 58. Tel. št.: 348-0925022.

ERIKA IN ELVIANA sta odprli osmico na Kontovelu. Tel. št.: 040-225859.

OSMICO je odprl Milič, Repen 49. Toplo vabjeni. Tel. št.: 040-327104.

OSMICO je odprl v Zgoniku Stanko Milič. Tel.: 040-229164.

OSMICO je v Mavhinjah 58/A, odprla družino Pipan-Klarič. Toplo vabjeni! Tel. št. 040-2907049.

V PRAPROTU je osmica odprta pri Frančkotu in Bobotu Briščku. Tel. št.: 040-200782.

V SALEŽU sta odprla osmico Sandra in Jožko Škerk.

SiVince Tutto 27. avgusta 2014
Super Enalotto št. 207

2	11	42	64	82	90	535.060,00 €
Brez dobitnika s 6 točkami						-€
Brez dobitnika s 5 točkami						-€
13 dobitnikov s 4 točkami						8.034,13 €
742 dobitnikov s 3 točkami						362,71 €
11.195 dobitnikov z 2 točkama						14,42 €

prej do novice
www.primorski.eu

Lekarne

Do sobote, 30. avgusta 2014:
Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00
Trg Giotti 1 - 040 635264, Ul. Belpoglio 4 - 040 306283, Žavje - Ul. Flavia 39/C - 040 232253, Fernetiči - 040 212733 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30
Trg Giotti 1, Ul. Belpoggio 4, Istrska ul. 33, Žavje - Ul. Flavia 39/C, Fernetiči - 040 212733 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Istrska ul. 33 - 040 638454.
www.farmacistrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponедeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Šolske vesti

DVOJEZIČNE OTROŠKE JASLI »MA-JA«, Repen 130, vabijo malčke do 3. leta v prijetno naravno okolje. Tel. št. 040-327522 ali 340-4022209 (Martina), www.asilonidomaja.it.

JASLI V SLOVENSKEM DIJAŠKEM DOMU S. KOSOVOV: nadaljujejo se vpisi otrok od 1. leta dalje za š.l. 2014/15. Info in vpisi od ponedeljka do petka od 8. do 16. ure, Ul. Ginnastica 72. Tel. št. 040-573141 ali urad@dijski.it.

POŠOLSKI POUK za otroke osnovnih, nižjih in višjih šol s slovenskim učnim jezikom v slovenskem Dijaškem domu S. Kosovel. Nadaljujemo z vpisi za š.l. 2014/15. Info in vpisi od ponedeljka do petka od 8. do 16. ure, Ul. Ginnastica 72. Tel. št. 040-573141 ali urad@dijski.it.

V MATEMATIKO s sošolci... skupaj je lepše za osnovnošolce in srednješolce, pri Skladu Mitja Čuk na Opčinah. Utrjevanje snovi 1x tedensko. Vpisi in dodatne info na tel. št.: 040-212289.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA OPĆINE sporoča, da so na www.vsopocene.it objavljeni sezname učbenikov za nižji srednji šoli Kosovel in Levstik za š.l. 2014/15.

URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE sporoča, da bodo imenovanja letnih suplentov (iz pokrajinskih lestvic) učnega osebja slovenskih šol za šolsko leto 2014/15 potekala v petek, 29. avgusta, v prostorijah Deželnega šolskega urada v Trstu, Ul. S. Martiri 3, in sicer ob 9.00

Darujte za sklad
Bubnič Magajna
www.primorski.eu/bubnicmagajna/

za otroške vrtce in osnovne šole ter ob 10.00 za nižjo in višjo srednjo šolo. **RAVNATELJSTVO LICEJA A.M. SLOMŠEK** sporoča, da bo šola zaprta ob sobotah do 30. avgusta.

PREDŠOLSKI PROGRAM »Šolski zvonec že zvonci« v slovenskem Dijaškem domu S. Kosovela, od 1. do 5. septembra za otroke, ki obiskujejo osnovno in nižjo šolo s slovenskim učnim jezikom. Dnevni program predvideva utrjevanje učne snovi in kvalitetno pripravo na novo šolsko leto ter razne delavnice (športno, gledališko, jezikovno). Info in vpisi v Ul. Ginnastica 72, od ponedeljka do petka od 8. do 16. ure na tel. št. 040-573141 ali urad@dijski.it.

RAVNATELJSTVO liceja A.M. Slomška sporoča, da se pouk začne 10. septembra, ob 8. uri. Prva seja profesorskega zbora bo v ponedeljek, 1. septembra, ob 11. uri.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA »VLADIMIR BARTOL« sporoča, da bo prvi zbor učnega osebja v ponedeljek, 1. septembra, ob 9. uri na sedežu ravateljstva pri Sv. Ivanu.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA J. Pangerc v Dolini sporoča, da bo 1. plenarna seja učnega osebja na sedežu šole Gregorčič v Dolini, v ponedeljek, 1. septembra, ob 10.00 za učitelje in ob 11.00 za vse učne komponente.

DTZ ŽIGE ZOISA sporoča, da prvi dan pouka bo v sredo, 10. septembra.

SKLAD MITJA ČUK pomaga v š.l. 2014/15 pri vsakodnevnem pisanju analog srednješolcem, od ponedeljka do petka (september-maj), od 14.30 do 17.00 na Prosek in na Opčinah. Možnost kosila. Zaradi organizacijskih razlogov sprejemamo prijave do 10. septembra. Vpisi in dodatne info na tel. 040-212289.

URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE sporoča, da so na spletni strani Deželnega šolskega ravateljstva (www.scuola.fvg.it) objavljene začasne pokrajinske lestvice za habilitirano učno osebje slovenskih šol v tržaški pokrajini za šolska leta 2014/2017. Morebitne ugovore smejo kandidati nasloviti na Urad za slovenske šole v roku 5 dni po objavi.

RAVNATELJSTVO LICEJA F. PREŠEREN sporoča, da se bo pouk pričel v četrtek, 11. septembra.

Obvestila

GODBENO DRUŠTVO PROSEK obvešča, da so odprti vpisi v glasbeno šolo za 1. 2014/15. Info na tel. 040-251101 (Bruno) ali 349-2512176 (Irina).

ZALOŽBA MLADIKA IN ZTT sporočata, da je možno naročiti šolske knjige na sedežu založbe Mladika, Ul. Donizzetti 3. Urnik: ponedeljek in petek 8.30-12.30; sreda 15.00-19.00. Tel. št. 040-633307 ali ts360sr@gmail.com.

KONJENIŠKI PRAZNIK KONJI NA KRASU, ki ga prireja društvo Skuadra Uoo, bo v Cerovljah od petka, 29., do nedelje, 31. avgusta, s konjeniškimi igrami, tekmami kočij, country glasbo in kavbojsko ter kraško gostinsko ponudbo. Obiskovalci se bodo lahko pomerili v ljudskih igrah, se vozili s kočijami in tekmovali s svojimi slaćicami, otroci pa bodo lahko zajahali prave konje. Parkirišča v Vižovljah, pri športnem igrišču in v Cerovljah, ob vhodu v vas. Vabljeni vse!

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA obvešča, da bo do petka, 29. avgusta, odprt s poletnim urnikom: ponedeljek, sreda in petek 8.00-16.00; torek in četrtek 11.00-19.00.

VZPI ANPI Općine, Bani, Ferlugi, Piščanci, se bomo poklonili 9 tovarišem, ki so jih Nemci pred 70 leti ustrelili v kraški dolinici na Mandriju, v petek, 29. avgusta. Zbrali se bomo ob 18. uri na openkem pokopališču, nadaljevali bomo pot do spomenika v parku na Kraški ulici.

LETOSNI »POHOD V SPOMIN NA PRENOS RANJENCEV« bo v soboto, 30. avgusta, z odhodom ob 5.30 pri Rdeči hiši v Gorici. Letos bo hkrati proslava ob 70-letnici izhajanja Partizanskega/Primorskega dnevnika.

Ob 16. uri bo sprejem pohodnikov z zaključno prireditvijo na Vojskem. Po budniki iz Goriške vabijo k udeležbi tudi tržaške pohodnike. Informacije po tel. 348-5298655.

SKP IN SIK vabita v soboto, 30. in nedeljo, 31. avgusta, na Rdeči praznik v Ljubljani dom v Podlonjerju. V soboto ob 19.00 okrogla miza »Kar levico lahko združuje«. Od 21.00 koncert Gino D'Eliso in Max Troian. V nedeljo, ob 19.00 okrogla miza »Uničevanje javnega zdravstva med deželno in državno reformo, ob 21.00 koncert skupine X Pound. Odprtje kioskov ob 18.00.

ANED - Združenje bivših deportiranov v nacističnih taboriščih obvešča, da bo urad, Ul. Rio Primario 1, zaprt do 31. avgusta.

KNJIŽNICA P. TOMAŽIČ IN TOVARIŠI - Prosvetni dom Općine, obvešča cencene bralce, da bo avgusta zaprta.

NSK - ODDELEK ZA MLADE BRALCE, Ul. Filzi 14, sporoča, da bo do 31. avgusta, zaprt. Od ponedeljka, 1. septembra, bo ponovno odprt po običajnem urniku.

OBČINE OKRAJA 1.1 (Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor) in Zadruga L'Albero Azzurro obveščajo, da bo ludoteka delovala v Igralnem kotičku Palček v Naselju Sv. Mavra ob sredah in petkih, od 16. do 18. ure in ob sobotah, od 10. do 12. ure. Namenjena je otrokom od 1 do 6 let. Likovne delavnice v avgustu: Koliko oblik ima kamenje in Čudežne delavnice. Informacije na tel. št. 040-299099 (pon-sob. 8.00-13.00).

VZPI - ANPI sporoča, da bo Pokrajinski urad na Trgu Stare Mitnice (Largo Barriera Vecchia 15) avgusta zaprt. Telefonska tajnica in fax bosta redno delovala na tel. št. 040-661088.

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM in ZSSDI organizirata celodnevni poletni center »Plesalček« za dečke in deklice od 3 do 10 let, od 1. do 5. septembra, v telovadnici OŠ Bevk na Opčinah. Info in vpisi na tel. 334-3611757 (Kristina) ali info@cheerdancemillennium.com.

AŠD POLET vabi vse otroke do 8. leta starosti, na brezplačen začetniški tečaj za umetnostno kotalkanje in hokej na rollerjih, ki se bo začel v ponedeljek, 1. septembra, ob 16. uri na Piškalcu. Za morebitne informacije lahko pišete na info@polet.it.

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA, Ul. S. Francescu 20, sporoča, da bo s 1. septembrom stopil v veljavno zimski urnik: pon.-pet., od 10. do 18. ure.

OBČINSKA KNJIŽNICA NADA PERTOT v Natrežini obvešča, da bo zaradi dopusta do vključno po nedeljki, 1. septembra.

ODDELEK ZA MLADE BRALCE, Ul. Filzi 14, bo s 1. septembrom odprt s sledenčim urnikom: ponedeljek in torek 9.00-13.00; sreda, četrtek, petek 14.00-18.00.

MEPZ SLOVENEC-SLAVEC obvešča pevke in pevce, da bo v tork, 2. septembra, ob 20.30 v Srenjski hiši v Borštu pevska vaja za nastop v Portorožu, ki je predviden za petek, 12. septembra.

JOGA - SKD France Prešeren iz Bojnjanca sporoča, da bo, za vse tiste, ki so tečaj že obiskovali, prva vadba v sredo, 3. septembra, ob 19.00 do 20.30. Vabljeni.

JOGA - SKD France Prešeren iz Bojnjanca vabi na predstavitev tečaja in brezplačni poskusni vadbi joge z učiteljem Goranom Korenom v sredo, 3. in v sredo, 10. septembra, ob 18. do 19. ure. Pridite v udobnih oblačilih in s podlogo za ležanje. Vabljeni.

MALI KITARISTI Z BREGA IN MLADINSKI KROŽEK »DOLINA« vabijo nove prijatelje, da se vpšejo v glasbeno šolo. Dneva odprtih vrat bosta v petek, 5. septembra, od 17.00 do 19.30 in v soboto, 6. septembra, od 10. do 12.30 na sedežu Pihalnega orkestra Breg Dolini (pri igrišču srednje šole S. Gregorčič). Info na tel. št.: 328-5761251 ali info.mkib@yahoo.it.

PILATES - voditeljica Sandra in Skupina 35-55 sporočajo, da se vadba začne v petek, 5. septembra, ob 19. uri v te-

lovadnici NSŠ S. Gregorčič v Dolini. Telovadba bo potekala, kot običajno ob torkih in petkih. Vabljeni.

NK KRAS organizira Open day v soboto, 6. septembra, na nogometnem igrišču v Repnu. Prireditve je odprta vsem otrokom, ki želijo preizkusiti nogomet in so rojeni od 1. 2004 do 2009. Začetek ob 15. uri. Info na tel. 339-3853924 (Emanuela) ali nkkras@gmail.com.

ASD CHEERDANCE MILLENIUM obvešča, da se bodo treningi in vpisi za nove člane začeli v ponedeljek, 8. septembra. Osnovna motorika (3-6 let) pon. in pet. 16.45 - 17.45. Otroška skupina (6-11 let) pon. 16.30 - 18.00 in pet. 17.00 - 18.30. Mladinska skupina (12-18 let) pon. 18.00 - 20.00 in pet. 18.30 - 20.30. Info na tel. št. 347-8535282 (Jasna) in 347-9227484 (Ryan) ali info@cheerdancemillennium.com.

TELOVADBA ZA ZDRAVO HRBTENICO IN OBLIKOVANJE TELESNA - Skupina 35-55 SKD France Prešeren iz Boljuncu in voditeljica Sandra sporočajo, da se vadba prične v tork, 9. septembra, ob 9. do 10. ure v društvu dvorani občinskega gledališča. Vabljeni.

WWF - Zaščiteno morsko območje v Miramaru, v sodelovanju z občino Trst, prireja vsak petek do 12. septembra, od 10. do 12. ure didaktične naravoslovne dejavnosti na območju Mlake na Kontovelu. Info na tel. št. 333-9339060 ali 040-6754339.

ZSKD obvešča, da bodo uradi v Gorici, Trstu in Solbici odprtih publiki po poletnem urniku 9.00-13.00 do petka, 12. septembra.

SŠKD TIMAVA IN JUS MEDJA VAS, vabita v soboto ob 10. septembra na komedijo v izvedbi Kulturnega društva Brce iz Gabrovice pri Komnu »Vse o ženskah« - režija Minu Kjuder, in v nedeljo 31. avgusta, ob 20.30 na koncert dalmatinskih pesmi v izvedbi Mpz Vesna iz Križa. Prireditvi bosta potekali na opremljenem dvorišču ob sedežu župne godbe, Nabrežina kamnolomi 12.

SKD GRAD od Banov organizira tradicionalni vaški praznik Pod kostanj, ki bo 30. in 31. avgusta

LJUBLJANA - Zadeva Patria

Vrhovni sodniki zavrnili zahtevo Janševe obrambe po izločitvi predsednika sodišča Branka Masleša

LJUBLJANA - Vrhovni sodniki so na včerajšnji občni seji zavrnili zahtevo za izločitev predsednika vrhovnega sodišča Branka Masleša iz odločanja v zadevi Patria, je v izjavi za medije dejal tiskovni predstavnik sodišča Gregor Strojin. Masleša na seji ni bil prisoten, saj o vprašanju lastne izločitve ne sme glasovati. Vrhovno sodišče namreč obravnava zahtevo za varstvo zakonitosti, ki jo je vložil Franci Matoz, zagovornik predsednika SDS in obsojenega v zadevi Patria Janeza Janše.

Ob tem pa je Matoz zahteval izločitev Masleše, ki je zatem prenehal z vsakim nadaljnjam delom v zadevi. Ker je bila seja, sklicana za 18. julij, nesklepna, Masleša v tej zadevi ni smel opravljati nobenih dejanj, podpredsednica sodišča Nina Betetto pa je sklic občne seje ponovila.

Včerajšnje seje se je udeležilo 29 sodnikov od 32, kakšen je bil izid glasovanja oziroma ali je kdo glasoval drugače od končne odločitve, pa Strojin ni razkril. Je pa pojasnil, da bo Betettova zdaj izdala sklep z obrazložitvijo izločitve. Kdaj bo izdan, še ne morejo napovedati. Betettova bo v sklepov povzela tudi obrazložitve posameznikov sodnikov, ki so govorili na seji.

Matoz je izločitev Masleše predlagal, ker naj bi se z govorom na Dnevnih slovenskega sodstva vnaprej izrekel za pristranskega. To je bila si-

Predsednik
Vrhovnega
sodišča
Branko
Masleša

cer tudi prva zahteva za izločitev predsednika vrhovnega sodišča na sploh. Obenem je Matoz podal tudi zahtevo za izločitev sodnice poročevalke v zadevi Patria Vesne Žalik, a je Betettova zahtevo zavrnila.

Strojin je spomnil, da se šele v teh dneh izpolnjujejo procesni pogoji, da se o zadevi lahko sploh vsebinsko odloča. Do zahteve za varstvo zakonitosti se je moralo namreč opredeliti tožilstvo, nato pa je še obramba imela možnost, da se je izrekla glede odgovora tožilstva. Obrambi se rok za odziv izteče v prihodnjih dneh.

Na podlagi včerajšnje odločitve bi lahko bil Masleša v skladu z letnim razporedom razporen v senat, ki bo odločal o tej zadevi, hkrati pa bo lahko odločal tudi o zahtevah za izločitev drugih sodnikov, če bi v tem primeru do njih spet prišlo. A hkrati lahko tudi stranke podajo nov predlog za izločitev Masleše oziroma drugih sodnikov. (STA)

DEŽELA - Včeraj v tretji deželnemu komisiji

Začela se je razprava o zdravstveni reformi

TRST - S predstavitvijo zakonskega osnutka, ki ga je pripravila deželna odbornica za zdravje Maria Sandra Telesca, je postopek za prenovu deželnega zdravstvenega sistema včeraj dopoldne v tretji deželnemu komisiju stopil v živo. Zakonski osnutek št. 59 je predstavila sama odbornica Telescova, ki je naposled tudi izrazilo začenje glede na pozitivne odzive. Med temi sta bila pozitivni mnenji predstavnikov sveta lokalnih avtonomij in zveze Federsanità-Anci.

Sicer so v komisiji predstavili še dva zakonska osnutek za reformo zdravstva, se pravi zakon št. 60, ki ga je pripravil nekdanji predsednik Dežele FJK Renzo Tondo (ta osnutek predvideva preosnovu podjetij za zdravstvene storitve in ustavnovitev enotnega podjetja za deželne zdravstvene storitve), in št. 61, ki ga je izdelala stranka Forza Italia (pri podpisnik je bivši desnosredinski deželni odbornik za infrastrukturo Riccardo Riccardi). Tako Tondo kot Riccardi se zavzemata za to, da bi nazadnje prevladala zdravstvena reforma, ki bo nekakšna sinteza med Teleschinim zakonskim osnutekom in predlogoma iz vrst desnosredinske opozicije. V ta namen naj bi ustavnovili ožji odbor, ki naj bi pripravil nov zakonski predlog. Poznavalci so sicer mnenja, da bo ta pot težko izvedljiva. O tem, ali bodo sploh ustavnovili ožji odbor, bodo članici komisije odločali 9. septembra.

Deželna odbornica Maria Sandra Telesca med predstavitvijo zakonskega osnuteka

Vizije o novem zdravstvenem sistemu se namreč v levosredinskem in desnosredinskem taboru še kar razlikujejo. Če je namreč Telescova mnenja, da mora biti kontinuiteta med bolniških storitvami in storitvami na ozemlju, je še predvsem za Riccardija potrebno popolnoma ločevati med bolnišnico in teritorijem. Zakonski osnutek deželne vlade pa ne predvideva le tesne povezave med bolnišnicami in teritorijem, temveč in še predvsem okrepitev zdravstvenih storitev na ozemlju in torej ustrezne naložbe.

V tej luči naj bi imeli družinski zdravni prihodnosti tudi pomembnejšo vlogo. Med poudarki, ki jih velja omeniti, je tudi razbremenitev urgentnih oddelkov prek krepitve storitev na teritoriju.

Predstaviti zakonskih osnutekov v komisiji so popoldne sledile avdicije. Prvi na vrsti so bili, kot omenjeno, predsedniki sveta lokalnih avtonomij, stalne konference za zdravstveno in socialno-zdravstveno načrtovanje, združenja italijanskih občin Anci in skupščine županov posameznih okraji. Avdice se bodo nadaljevale danes in prihodnji teden.

GLOSA

»Strategija napetosti« se je začela v naših krajih

JOŽE PIRJEVEC

Dobro je storil Samo Pahor, da nas je v včerajšnjem Primorskem dnevniku opozoril na pokol, ki se je avgusta 1946 zgodil na plaži Vergarolla v bližini Pulja. Medtem ko je bila v teku športna prireditve, je na njej ob 14.15 eksplodiralo od 15 do 20 morskih bomb, ki so jih Nemci uporabljali v boju proti podmornicam, pa še drug eksploziv, uskladiščen v bližini. Eksplozija je terjala približno 75 človeških žrtev in povzročila na desetine ranjencev. Plaža je bila namreč polna kopalcev, poleg tega pa je lokalni časopis »L'arena di Pola« razglasil omenjeno športno prireditve za »manifestacijo italianstva«, kar je imelo za posledico, da se je udeležilo veliko ljudi, med njimi družine z otroci.

Ker je bil Pulj v tistem času pod anglo-ameriško vojaško upravo, je slednja sprožila preiskavo, katere rezultat pa je bil brezploden, saj se je zaključila z ugotovitvijo, da je bila eksplozija namerna, ni pa ugotovila krvcev. O tej zgodbi je pred kratkim objavil knjigo mladi tržaški zgodovinar Gaetano Dato, ki je prvi videl arhivsko gradivo v Washingtonu in Londonu in je rezultate svojega dela predstavljal na objektiven način, brez nacionalističnih poudarkov. Kar je v našem prostoru redkost, saj je zgodovina na žalost še vedno uporabno sredstvo za netenje etnične napetosti med Italijani in »Slovanji«.

Jasno je, da ezulski krogi obtuzejo za pokol OZNO, ki naj bi ga

povzročila zato, da prisili lokalno italijansko prebivalstvo v beg. Pri tem se sklicujejo na poročilo italijanskih tajnih služb iz leta 1946, ki so ga prevzete tudi nekaterje britanske oblasti. Dato ne izključuje te možnosti, saj opozarja na dejstvo, da je rimska vladava vse do avgusta omenjenega leta načrtovala vojaško akcijo, da zaustavi jugoslovani »ekspanzionizem«, pri čemer je oskrbovala z orožjem odporniške skupine, prisotne v Istri. Pokol na plaži Vergarolla naj bi bil nekakšno opozorilo jugoslovenskih tajnih služb, da se z njimi ni šaliti.

Ce je to res, potem je bilo uspešno, saj Dato pravi, da se je od tega trenutka dalje italijanska »resistenza«, ki je še nekaj dni prej povzročila v osrednji Istri smrt skupine pro-titoških agitatorjev, poslej omejevala na sabotažo in propagandno akcijo. Tržaški zgodovinar pa ne zanemarja tudi druge možnosti, da so namreč italijanski nacionalistični krogi organizirali pokol v sodelovanju z rimskimi oblastmi, ker so hoteli očrtniti Jugoslavijo v trenutku, ko je v Parizu tekla mirovna konferenca, ki naj bi med državama začrtala nove meje. Prav nič bi jih ne motilo, če bi prišlo med ZDA in »Titolandijo«, kakor je pravil Churchill, do oboroženega spopada, saj so bili odnosi med državama skrajno napeti. Ker je Tito ukazal prestreči dve vojaški letali, ki sta kršili jugoslovanski zračni prostor, in je v primeru drugega prišlo do nesreče, v katerem sta umrila dva piloti, so ameri-

ški časopisi celo pozivali Washington, naj uporabi proti Jugoslaviji atomsko bombo.

Katera hipoteza, o katerih govori Dato, je verjetnejša? Čeprav ne more biti dvoma, da so bile jugoslovanske tajne službe zmožne marsikatereg zločina, bi se nagibal k odgovoru, da druga. Leta 1946 jugoslovanske oblasti niso imele interesa, da se kažejo sovražne do Italijanov v Istri, saj so se zavedale, da to škodi njihovemu mednarodnemu ugledu. Tako Tito, kot prvi mož Hrvaške Vladimir Bakarič, sta s v tem smislu večkrat govorila. Italijani pa so s svoje strani že od leta 1944 dalje skušali prikazati »Slove« kot barbare in so pri tem naleteli pri Američanah in Britancih na posluh. Ko so zahodni zaveznički po 12. juniju 1945 prevzeli upravo Trsta in okolice, so na primer takoj začeli z raziskavo v bazovskem šohtu, ker je Churchill za Potsdamsko konferenco potreboval dokaz o jugoslovenskih grozodejstvih. Njihova pristranost je šla tako daleč, da niso na začetku leta 1947 vzeli resno opozorilo o nevarnosti Marije Pasquinelli, fanatične fašistke, ki je ob izročitvi Pulja Jugoslaviji 10. februarja iz protesta streljala na generala Roberta de Wintonia in ga ubila. Skratka, upoštrevajoč zgodovino Trsta in Italije v naslednjih desetletjih bi dejal, da se je »strategija napetosti«, ki se je izrazilila v številnih pokolih, začenši s tistim na trgu Fontana v Milanu decembra 1969, začela v naših krajih.

DUNAJ - Zamenjava v vrhu ÖVP

Namesto Spindeleggerja Reinhold Mitterlehner

DUNAJ - Po odstopu predsednika avstrijske ljudske stranke (ÖVP) Michaela Spindeleggerja, ki se je obenem poslovil tudi od položaja finančnega ministra in vicekanclerja, je vodstvo konservativcev v torek zvečer za svojega novega vodjo izbral gospodarskega ministra Reinholda Mitterlehnerja. Do pondeljka naj bi bila znana tudi nova vladna ekipa ÖVP. Spindelegger je v torek zjutraj nepričakovano odstopil zaradi sporov okoli davčne reforme. Odločitvi so botrovale predvsem kritike iz ljudske stranke, pri čemer mu je več glavarjev avstrijskih zveznih dežel očitalo pretrdo držo do tega vprašanja in premajhno učinkovitost.

Kot je pojasnil, si po njegovem mnenju davčne reforme spričo skoraj 80 odstotkov visokega avstrijskega dolga ne morejo privoščiti. Da bi jo financirali z davkom na premoženje, za katerega se zavzemajo partnerji konservativcev v veliki koaliciji na Dunaju, socialdemokrati, pa je Spindelegger zavrnil.

Njegovega naslednika na čelu stranke, Mitterlehnerja, je vodstvo konservativcev v torek zvečer izbralo soglasno. »Sam sem se spravil v to vlogo,« je po imenovanju povedal gospodarski minister, ki je ob tem izrazil prepričanje, da ima moč in kreativnost za novo nalogo, poroča avstrijska tiskovna agencija APA.

Za zdaj ni jasno, kdo bo novi finančni minister in ali bo prišlo do preoblikovanje vladne ekipe ÖVP, namesto pa Mitterlehner to vprašanje razjasniti najkasneje do ponedeljka. Po njegovih besedah mora sicer vladna ekipa »vedru« ostati nespremenjena. Ob tem

je Mitterlehner, ki poleg gospodarskega vodi tudi resor za znanost, za zdaj pustil odprt, ali bo sam prevzel finančne ministrstvo, kar je sicer označil za »sijajen položaj«.

Po mnenju Mitterlehnerja je sedaj treba poskrbeti predvsem za kontinuiteto v vladi, pri čemer je treba razjasniti, za kaj se vlada sploh zavzema. Pri tem bo treba najti tudi skupno usmeritev glede davčne reforme, je poudaril Mitterlehner, ki pa je hkrati nakazal, da pri tem verjetno ne bo prišlo do kakšne bistvene spremembe stališča v ÖVP. »Ko gre za davek na premoženje, bom ravnal v skladu s tem, kar smo delali do slej,« je dejal.

Kancler Werner Faymann, ki prihaja iz socialdemokratskih vrst, je v torek izrazil presenečenje nad Spindeleggerjevim odstopom, a hkrati prepričanje, da bo koalicija vzdržala do leta 2018.

DONECK / MINSK - Po neuspelem srečanju med predsednikoma Putinom in Porošenkom

Pogovori brez rezultata Spopadi se nadaljujejo

DONECK / MINSK - Pogovori ruskega in ukrajinskega predsednika Vladimira Putina in Petra Porošenka v torek zvečer niso prinesli konkretnega napredka in nasilje na vzhodu Ukrajine se je tudi včeraj nadaljevalo. Kijev je poročal o novem vojaškem konvoju, ki naj bi v Ukrajinu prišel iz Rusije in izrazil pričakovanje pomoči s strani Nata. Putin in Porošenko sta se na prvem dvostranskem srečanju od začetka junija pogovarjala na štiri oči več kot dve uri ob robu vrha evropske karinske unije v beloruski prestolnici, ki so se ga udeležili tudi visoki predstavniki EU.

Porošenko je ocenil, da so pogovori dali določen rezultat, a ne dovolj za končanje več kot štirimesečnega konflikta med ukrajinskimi silami in proruskimi separatisti na vzhodu Ukrajine. Izpostavil je svoj mirovni načrt za območje, ki da so ga podprle vse strani v Minsku.

»Pripravljen bo načrt, da bi čim prej dosegli režim premirja, ki mora biti vsekakor dvostranskega značaja,« je dejal Porošenko. Putin je izrazil pripravljenost Moskve, da storiti vse za mirovni proces v Ukrajini, če se bo začel, ruski zunanjji minister Sergej Lavrov pa je kasneje izpostavil nujnost premirja.

Predsednika sta se dogovorila za obnovitev pogovorov t. i. kontaktne skupine, v kateri je poleg obeh držav še Organizacija za varnost in sodelovanje v Evropi (Ovse). Po prepričanju Porošenka bi sicer

Tudi včeraj so bili na vzhodu države oboroženi spopadi

sije, Ukrajine in EU, na katerem bodo poskušali rešiti plinski spor. Oettinger se bo v sklopu priprav na to srečanje ta petek v Moskvi sestal z ruskim ministrom za energetiko Aleksandrom Novakom.

Z nemirnega vzhoda Ukrajine so medtem poročali o nadaljevanju nasilja med ukrajinsko vojsko in proruskimi separatisti. Tiskovni predstavnik ukrajinskega sveta za nacionalno varnost Andrej Lisenko je sporočil, da je bilo v zadnjih 24 urah ubitih 13 vojakov, 36 pa je bilo ranjenih. O novih topniških spopadih so poročali iz Donecka, kjer so po podatkih mestnih oblasti umrli trije ljudje. Kijev je kaznal tudi velik konvoj tankov in težkega orožja, ki naj bi prišel iz Rusije je bil na poti proti Telmanovi, mestu, ki se nahaja približno 80 kilometrov južno od Donecka in 20 kilometrov od ruske meje.

Ukrajinski premier Arsenij Jacenjuk je izrazil pričakovanje, da bo zveza Nato-Ukrajini namenila »praktično pomoč«, odločitev o čemer pričakuje na vrhu zveze Nato prihodnji teden v Walesu. Medtem pa je generalni sekretar zveze Nato Anders Fogh Rasmussen za britanski časnik Guardian dejal, da bodo na vrhu prihodnji teden skušali premostiti razlike v zavezništvu ter sprejeti ukrepe, ki bodo omogočili hiter prenos Natovih vojaških sil v regijo.

Kot je dejal, bi lahko uporabili Nato-ve sile za hitro posredovanje, poteza pa ne bo vključevala vzpostavitev trajnih baz v regiji, k čemur so sicer pozvale nekatere članice Nata, kot so Poljska in baltske države.

Evropski parlament ne bo podprt komisiji, če ne bo dovolj žensk

BRUSELJ - Pred sobotnim vrhom Evropske unije prihajajo iz Evropskega parlamenta svarila, da komisarska ekipa Jean-Clauda Junckerja ne more pričakovati podpore, če ne bo v njej vsaj toliko žensk kot v sedanji, torej devet. »Evropske komisije z manj ženskami kot v sedanji ne bomo podprli,« so včeraj opozorili evropski socialisti. Nezavoljni so tudi evropski liberalci. Voditelji članic EU naj bi v soboto na izrednem zasedanju v Bruslju odločili, kdo bo na visokem zunanjepolitičnem položaju nasledil Britanko Catherine Ashton in kdo bo v funkciji predsednika Evropskega sveta nasledil Belgijca Hermana Van Rompuya. Del kadrovske kombinatorike je tudi celotna sestava nove komisarske ekipe.

Juncker že vseskozi vztrajno poudarja, da želi zadostno število žensk, a številke ni konkretno opredelil. V Evropskem parlamentu pa so že pred poletnim premorom napovedali, da komisije z manj ženskami kot v sedanji ne bodo podprt. Evropski socialisti in liberalci sedaj v pričakovanju sobotnega vrha pognljajo to opozorilo.

»Od julijске izvolitve v Evropskem parlamentu se bodoči predsednik Evropske komisije Jean-Claude Juncker močno trudi oblikovati svojo ekipo. A kljub temu so bile doslej predlagane le štiri ženske - od 27 evropskih komisarjev ... To je polovica manj kot v Barrosovi komisiji in je preprosto nesprejemljivo, je včeraj posvaril vodja evropskih socialistov (S&D) Gianni Pittella.

NARAVA IN KULTURA BREZ MEJA

TRŽIČ, 28. AVGUSTA _ 7. SEPTEMBRA 2014

RAZSTAVNA GALERIJA NA TRGU CAVOUR

Četrtek, 28. avgusta

Ob 18.30, otvoritev
Velikani Gora
Rolando Larcher
Z JUGA, NA JUGU SVETA
Zgodbe športnega plezanja

Ob 20.30
I POLENTARS
Priprava in degustacija rekordne Polente

Ob 21.00 - na trgu Cavour
Koncert skupine **Radio Zastava**

Petak, 29. avgusta

Ob 18.30
Srečanje z **Marino Bressan**
Sissi, galeb na morju, orel v hribih

Ob 21.00
Velikani Gora
Giuseppe Ballico
EIGER IN DRUGI VZPONI

Sobota, 30. avgusta

Ob 11.00
Predstavitev predloga kandidature **Krasa v seznam okoljskih in kulturnih dobrin človeštva**

Ob 18.00
Predstavitev knjige Fabia del Bello **Fonte Timavi. Načrt za Tržiško območje in Posoče**

Ob 21.00
Multivizijska predstavitev potovanj Franca Toso in Roberta Valenti

Četrtek, 4. septembra

Ob 18.00
Od Jadrana do Alp: zgodbe iz dveh stoletij ekskurzij, z Diegom Masiellom

Ob 19.00
Z gorskim kolesom po Krasu
Predstavitev stez in poti Skupina MTB 360 iz Trsta

Ob 21.00

Giobbe Covatta: A come ambiente

Petak, 5. septembra

Ob 19.00
Srečanje s Paolom Mielijem
Predstavitev knjige I conti con la storia

Ob 21.00

Velikani Gora
Turnokolesarska dejavnost sekcije CAI iz Tržiča, predstavlja Emilio Rigatti.

Sobota, 6. septembra

Ob 17.30

Velikani Gora
Aljaz Anderle
HLADNE STRASTI
Pogovor vodi Erik Švab

Ob 19.00

Francesca Negri
predstavlja knjigo kuhinjskih receptov La cucina di montagna

Comune di
Monfalcone
Občina
Tržič

Ministero dell'Economia e
delle Finanze

REPUBBLICA SLOVENIA
SALIZINA VLADE RS ZA LOKALNO SODRŽAVLJAVNO
IN REGIONALNO POLITIKO

Progetto finanziato nell'ambito del Programma per la
Cooperazione Transfrontaliera Italia-Slovenia 2007-2013, dal
Fondo europeo di sviluppo regionale e dai fondi nazionali.

Projekt sofinanciran v okviru Programa čezmejnega
sodelovanja Slovenija-Italija 2007-2013 iz sredstev
Evropskega sklada za regionalni razvoj in nacionalnih sredstev

SIMPOZIJ - V Ljubljani ovrednotili slovensko tržaško literaturo

»Orel ne lovi muh«

»Tako kot se orel ne zmeni za muhe, se tudi Boris Pahor ne ubada z manjšimi cilji ampak leti visoko, tako v življenjskih izbirah kot tudi znotraj svojega literarnega ustvarjanja,« je filozof in fotograf Evgen Bavčar na originalen način ob jubileju čestital svojemu dragemu prijatelju Borisu Pahorju. Bavčar se je v torek udeležil prvega znanstvenega simpozija o Slovenski tržaški literarni šoli, ki sta ga v ljubljanski Mestni hiši organizirali Mladinska knjiga in Cankarjeva založba. Poleg omenjenega je v polni dvorani nastopila še celo serija uglednih govorcev: Marija Pirjevec, Elvio Guagnini, slavljenec Boris Pahor, Dragan Živadinov, Katja Mihurko Poniž, Miran Košuta, Tatjana Rojc in Ana Toroš. Vsak je prikazal del tržaške kulture oziroma podrobno orisal literarno ustvarjanje enega ali več tržaških kulturnikov. Miran Košuta je predstavil »ne-pogrešljivega člana tržaške slovenske književnosti« Vladimirja Bartola in pri tem postavil pod drobnogled njegovi deli Tržaške humoreske in Mladost pri Sv. Ivanu. Pred tem se je vprašal ali Slovenska tržaška literarna šola sploh obstaja. »Mar je slovenski avtorski niti v razponu od, denimo, Trubarja ali Svetokriškega do sosednjih Rebule, Pahorja in mlajših možno nadeti takšno literarnovedno oznako? Ali je sosedje tako raznorodnih individualnih poetik, vrsto piscev brez zavestne pripadnosti skupnemu literarnemu gibanju, brez lastnega programskoga manifesta, brez sorodnega sloga ali za šolo tako značilnega generacijskega prenosa umetniškega znanja mogoče poenotiti v takšnole imensko družnost, v definicijsko etiketo, sorodno npr. sicilski, dubrovniški, pariški ali montrealski literarni šoli?« se je spraševal Košuta. Mnenja je, da vsaj ožje, literarnogodovinsko vzeto ta oznaka ni-

kakor ni pravilna. Po njegovem »ni mogoče dvomiti o fizično in besedilno očitnem dejstvu, da obstaja tudi na slovenskem jezikovnem bregu tržaškega literarnega zavala – pancrazievo rečeno – „družina pisateljev, pesnikov in pripovednikov, ki so sicer različni, a po krvi na nek način sorodni in med seboj skrinstnostno uglašeni.“ Gre za avtorje, ki že stoletja oblikujejo slovensko tržaško književnost.

Simpoziju je pomemben doprinos dala tudi literarna teoretičarka Marija Pirjevec. »Brez tržaških literatov bi bila slovenska kultura skromnejša,« je izpostavila in predstavila zgodovinski oris slovenskega literarnega ustvarjanja na Tržaškem, od Trubarja in Ketteja do Pahorja in Rebule ter mlajših, perspektivnih ustvarjalcev, med katere po njenem mnenju zagotovo sodi aktualni režiser in pisatelj Igor Pison. Marija Pirjevec je svoj nastop sklenila z mislijo, da je današnja slovenska tržaška literatura pomembna za ohranitev narodne identitete in da Slovenska tržaška literarna šola danes zagotovo obstaja.

Literarni kritik in profesor italijanske književnosti Elvio Guagnini je ob tem še dodal: »Šola? Morda kaj več ... Entiteta, ki združuje razlike, ki izvirajo iz samostojnosti in odločitev posameznika. Morda bolj »usmeritev« kot »šola«. Guagnini je povdal še anekdoto, iz katere je razvidno, da sta Pahor in Rebula med seboj spletela odnos spoštovanja in prijateljstva. »Spominjam se, kako sem se nekega dne pogovarjal s Pahorjem o nekem dogodku, ki so ga organizirali njemu v čast. Tako mi je odvrnil, da je treba enako čast izkazati tudi Rebuli ... Pahor in Rebula nista bila in še vedno nista ne »tekmeca« ne »različnih prečičanj«, ampak sta skupaj prehodila znat-

ne dele svojih poti. Različna sta si, s tem se strinjam, toda ne »po prepričanju«, ampak v posameznih točkah nekaterih idej, položajev. Guagninijevo tezo je potrdil sam Pahor, ko je dejal, da se je prijateljstvo z Rebulo razvijalo iz leta v leto. »Ko je Alojz šel daleč od morja in Krasa, so se najini stiki sicer pretrgali, nekatera stališča pa so se spremenila. Kljub temu ostajava prijatelj in morda bova še spet skupaj nastopila. Želim mu, da bi še marsikaj prišlo izpod njegovih tipk.«

Profesorica slovenske književnosti in dekanica na Fakulteti za humanistiko Univerze v Novi Gorici Katja Mihurko Ponij je prikazala vlogo žensk v tržaškem literarnem gibanju, ki se je izražala predvsem v literarni reviji Slovenka, »ki je pritegnila k branju tako izobražene kot preproste tržaške bralke.« Ana Toroš je predstavila »pesniško pešpot po najvažnejših tržaških dogajajnih prostorih.« Raziskovanje italijanskih in slovenskih pesniških antologij je profesorico Toroš privedlo na primer v tržaško pristanišče, kjer pesnik Mariano Rugo opisuje tamkajšnje tržaške delavke. Za eno izmed glavnih postojank pesniške pešpoti pa je izpostavila Rusi most, katerega prodalke pogosto dobimo v marsikaterem literarnem delu.

Režiser in soustanovitelj umetniškega gibanja Neue Slowenische Kunst Dragan Živadinov je simpozij obogatil s predstavijo tržaškega konstruktivističnega ambienta, znotraj katerega je poseben podudarek namenil Avgustu Černigoju. Na prijemu literarnega opusa Srečka Kosovela je dokazoval, da je konstruktivizem zastopan tudi v poeziji. Osrednja tema literarne teoretičarke in kritičarke Tatjane Rojc je bila Tržaškost v poeziji Miroslava Košute. Avtorica je podrobno opisala ljubljansko, predvsem pa tržaško literarno obdobje Miroslava Košute in izpostavila njegove gledališke songe.

Vzdušje simpozija so ob koncu spet popestrile Pahorjeve besede. Med drugimi si je slavljenec zažezel, da bi se zanimanje za tovrsten literarni dogodek stopnjevalo ne zgoraj v Ljubljani, temveč tudi v Trstu.

R.D.

BENETKE - Prvi dan filmskega festivala

Običajni glamour in lepa presenečenja

Prizor iz otvoritvenega Inarrituvega filma Birdman

ANSA

Predsednik letosnje žirije, francoski glasbenik Alexander Desplat, ki se ganjen spominja Riza Ortolanja in lep pozdravni govor botre Luise Ranieri z voščilom, da bi vsi dobili v enem od letosnjih filmov zgodbo svojih sanj. Običajna večerja na plaži, ki se je udeležilo skoraj tisoč povabljencev in Hotel Excelsior kot vedno v razsvetljeni, posebno praznični preobleki. Beneška Mostra je tudi to, skupen prijetnih trenutkov, ki znajo vsakič znova presestiti gledalce.

Za

predsednik letosnje žirije, francoski glasbenik Alexander Desplat, ki se ganjen spominja Riza Ortolanja in lep pozdravni govor botre Luise Ranieri z voščilom, da bi vsi dobili v enem od letosnjih filmov zgodbo svojih sanj. Običajna večerja na plaži, ki se je udeležilo skoraj tisoč povabljencev in Hotel Excelsior kot vedno v razsvetljeni, posebno praznični preobleki. Beneška Mostra je tudi to, skupen prijetnih trenutkov, ki znajo vsakič znova presestiti gledalce.

Prvi festivalski dan beneške Mostre, ki letos praznuje že 71. rojstni dan, je včeraj potekal po običajnih, glamour kalupih. Tudi letos je festival, tako kot lani, obiskal predsednik republike Giorgio Napolitano, ki je v osrednji dvorani prisostvoval svetovni premieri filma Birdman mehiškega režisera Alejandra Gonzalesa Inarritura. Z njim je včeraj na Lido prispeila cela skupina mednarodnih zvezdnikov, od Michaela Keatona do Edwarda Nortona in Emme Stone, ki nastopajo v zgodbi, ki se loteva razmišljanja o talentu in slavi, se pravi igralskih karier, ki gredo lahko zelo različno pot med Hollywoodom in Broadwayem. Dolg aplavz publike je sinoči podprt tudi jutranjo oceno kritike, ki se je nad zadnjim delom mehiškega avtorja iz-

Za kot ponavadi šokantno zgodbo je tudi tokrat poskrbel na videz mili in tihi Kim Ki duk, korejski avtor, ki zlatega leva v resnici že hrani na domu, saj si ga je prisvojil pred dvema letoma s filmom Pietas. Tokrat je s filmom One on one odprl sklop Dnevnov avtorjev in spet zagotovil občinstvu neizmerno mero nasilja in krvi. (Iga)

GREMO V KINO

filmi@primorski.eu

Mud

Režija: Jeff Nichols
Igrajo: Matthew McConaughey, Reese Witherspoon, Michael Shannon in Tye Sheridan
ZDA 2013
Ocena: ★★★

POGLEJ TRAILER!

Ellis in Neckbone sta najstnika, ki živita na bregu Mississippija. Ko se jima nekoga dne pokvari plovilo in se znajdeta na otoku, čisto slučajno spoznata Muda, moškega, odpadnika, ki že več let beži pred pravico a tudi pred tistimi, ki ga hočejo ubiti in si je prav zato na tisti oazi uredil novo življenje.

Mud je v resnici že od nekdaj zaljubljen v Juniper, ki prebiva nedaleč od tam in s katero si želi pobegniti daleč stran. Njegovo edino upanje je to, da uspe najti primerno barko, ki mu bo zagotovila sigurno in srečno plovbo in še srečnejšo prihodnost. Ellis in Neckbone si prizadevata, da bi mu na vsak način pomagala, pa čeprav ju to stane spoznaje tudi bridkih resnic.

Film, ki je pred dvema letoma navdušil publiko Canneskega občinstva je predvsem zgodba, ki s pomočjo slike pripoveduje o točno določenem mladostniškem trenutku, ko življenje otroških sanj in prepričanj prekorači točko, ki ga ne bo več pustila nazaj.

V vlogi mladega junaka nastopa Tye Sheridan, že protagonist Malickovega The tree of life, ki se spet preizkuša z zahtevno vlogo, tokrat najstnika, ki spoznava svet odraslih in realnost, ki žal ne odgovarja temu, kar si je on predstavljal.

Ellis pride tako na sled zapletenemu odnosu staršev in v prvi osebi okusi grenkob laži za katerimi se skriva Mud, kot tudi nekoherentnost Juniper, preteklost starega Toma in slepo nasilje maščevanja. Vse to ga seveda prisili, da odraste veliko hitreje in da tudi tista njegova barka, ki je končno dobila varen pristan na drevesu, mora dol od tam. A vse to se za ceno nasmeha nove ljubezni še kako splača. (Iga)

STARANCAN - Slovenski umetniški kolektiv na festivalu DobiaLab

Kolektiv IRWIN napovedal ustanovitev nove države

Glavni gostje letosnjega kreativnega festivala DobiaLab, ki se je v kraju Dobbija pri Štarancanu uspešno zaključil prejšnjo soboto, so bili člani slovenskega umetniškega kolektiva IRWIN, ki je številna leta delovala pod okriljem Neue Slowenische Kunsta. Člani kolektiva so na otvorilnem večeru v sredo, 19. avgusta, predstavili različne faze iz lastnega ustvarjalnega opusa. Slednji temelji predvsem na razkrivanju množične in tradicionalne kulture oziroma na predelavi figur iz konstruktivizma, impresionizma, romantične in-

takih, ki sodijo v katoliško popularno ikonografijo.

Skupina IRWIN se je v sklopu festivala DobiaLab dotaknila vprašanj pripadnosti, identitete in ideologije. Pred predavanjem so se člani IRWINa odzvali na povabilo organizatorjev festivala ter poskrbeli za inštalacijo v obliki plakata (na slikah), ki so ga razobesili v Tržiču. Inštalacija opozarja mimoidoče, da je napočil pravi trenutek za ustanovitev nove države. Kasneje so slovenski umetniki občinstvu razkriji genealogijo te umetnine: plakat, ki je iz-

virno v angleščini opozarjal na čas za ustanovitev nove države, je v resnici premišljena strategija za promocijo svetovno znane pijače (misel »Time for a new state« je v kratkem času zamenjal plakat z napisom »Time for a new taste« – torej čas za nove okuse). Kot se spodbodi avantgardni skupini, pa je IRWIN izvirno misel sprejela dobesedno ter jo prek svojih likovnih in umetniških stvaritev prenesla v muzeje, galerije, ne-nazadnje pa tudi med navadne državljane direktno na ceste mestnih ulic.

Mitja Stefancic

GORICA - Zasilna zavetišča prisilcev za azil: spletna debata in mnenje odbornika Del Sordija

Občina ne namerava odstraniti kolib ob Soči

Že dalj časa so na soškem bregu pod goriškim sejemskim razstaviščem zasilna zavetišča, ki so jih postavili priseljeni. Tam se večinoma zadržujejo pakistanski in afghanisti državljanji, ki so vložili prošnjo za pridobitev političnega azila v Italiji, do odločitve pristojne komisije pa nimajo kaj početi, saj se ne smejo nikjer zaposliti. Komisija, pristojna za azilante v Furlaniji-Julijski krajini, Venetu, Trentu in Bocnu, ima sedež prav v Gorici. Čakanje se lahko vleče tudi več kot šest mesecev, zaradi česar prisilci živijo v nekakšnem limbu. Center CARA v Gradišču je prenatrpan, marsikoga gostijo nadškofija Karitas in krajevni hoteli.

Nekateri priseljeni prezivljajo dolge dneve ob Soči, kjer so si uredili zasilna zavetišča, navadno pa tam ne prenočujejo. Kolibe iz lesa in plastike, ki so skazile pogled na soški breg, pa so v teh dneh predmet debate na družbenem omrežju Facebook. V skupini Salviamo Gorizia (Resimo Gorico) so se pojavili posnetki kolib in komentarji zaskrbljenih Goričank in Goričanov, ki si ne upajo več stopiti k reki, »ker so tam priseljeni in je morda nevarno«. V resnicu so večino sodelujočih v debati bolj kot drugo vznemirile smeti, ki kvarijo tamkajšnje okolje. Obvestila je na Facebooku zbral občinski svetnik občanske liste Per Gorizia Fabrizio Oreti, ki je v torem poslal gradivo odborniku za zaščito okolja Francescu Del Sordiju. »Občinski svetnik mora prisluhniti občanom in opozoriti pristojne. Odbornika sem vprašal, ali bo poskrbel za očiščenje območja, ki so ga zasilna zavetišča skvarila. Dejal je, da bo. Nekaj je treba ukreniti ne glede na to, kdo je pristojen,« je včeraj razložil Oreti. Občinski svetnik in eden pobudnikov skupine na Facebooku, ki se je med drugim zavzemala za ohranitev sodišča, brigade Pozzuolo in porodnišnice v Gorici, nima nič proti priseljencem in se ne spušča v razprave o priseljenški politiki: »Tu gre za vprašanje zaščite okolja in varnosti občanov, saj so na slikah opazna tudi ognjišča v neposredni bližini zelenja.«

Odbornik Del Sordi pa je včeraj razložil, da Občina Gorica v tem primeru nima veliko pristojnosti, saj so zavetišča na bregu, le-ta pa je v deželnih lasti. »Občina je lastnica določenega pasu, sam breg pa ni naš. Ne glede na to pa gre v tem primeru za vprašanje javnega reda, za to pa sta prisotni prefektura in kvestura,« je dodal odbornik. Del Sordi je pristavil, da so to zakoniti in miroljubni priseljeni v pričakovaniju azila, da so ob soškem bregu v resnici osamljeni ter da ne motijo nikogar, razen kakih 10 ali 20 ljudi, kolikor jih zahaja tja dol: »Z županom se o tem še nisva pogovarjala. On bi lahko recimo prepovedal dostop do tega območja, tako pa bi samo premaknil problem drugam. Ponavljam, s tem se morajo ukvarjati prefektura, kvestura ali dežela.« Po njegovem mnenju je srž problema sistem, v okviru katerega so migrante usmerili v te kraje.

O obsoških zasilnih zavetiščih v Gorici in Gradišču je Primorski dnevnik poročal že 8. avgusta. Direktor nadškofiske Karitas Paolo Zuttion je takrat povedal, da večina migrantov, ki jih v okviru akcije Mare Nostrum pripeljejo v Gorico, takoj po prihodu zapusti mesto in odpotuje proti severni Evropi. V Gorici ostanejo samo prisilci za azil, ki do pridobitve statura azilanta ne smejo delati v Italiji. Čakanje pogosto presega zakonsko določeno obdobje šestih mesecev, je pred tedni razložil Zuttion. (af)

Zasilna zavetišča na bregu pod sejemskim razstaviščem

GRADIŠČE Rodolfo Ziberna noče največjega centra CARA

»Ko gre za center za priseljence v Gradišču, igrata deželni odbor in večina v deželnem svetu osupljivo dvojno igro,« opozarja goriški deželni svetnik desnosredinske stranke Forza Italia Rodolfo Ziberna. Kritičen je do stališč deželne vlade Debore Serracchiani glede območja, na katerem sta center za prisilce za azil (CARA) in do nedavnega tudi center za identifikacijo in izgon (CIE).

»Odbor in večina sta zavrnila moj predlog o ukiniti vsakršnega centra v Gradišču, naj bo CIE ali CARA, da bi preprečili pregosto prisotnost tujih priseljencev v družbenem tkivu, ki si je objektivno ne more privoščiti,« je napisal Ziberna v tiskovnem sporočilu. Ob tem je predlagal plačilo odškodnine občini Gradišče, ki mora skrbeti tako za sprejemanje priseljencev kot za varnost. »Deželni odbor in večina v resnicu nočeta preprečiti ustanovitev največjega centra CARA v Italiji in nočeta podpirati gradiške občine,« opozarja svetnik stranke Forza Italia. Obnova centra CIE v Gradišču terja začetno investicijo 800.000 evrov, v drugi fazi pa naj bi znašala milijon evrov.

»Notranji minister Alfano je izjavil, da centra ne bodo ponovno odprli, če se krajevna skupnost ne bo strinjala. Ker je deželna predsednica predlagala, da bi center gostil prisilce za azil, se nam obeta največji center CARA v Italiji,« opominja. Po njegovem mnenju sta Gradišče in Gorica že sprejeli dovolj priseljencev, medtem ko se je ta pojavi samo delno dotaknil ostalih občin v deželi. Italijanska vlada pa se je odzvala tako, da je močno ošibila prisotnost policije na tem ozemlju, še dodaja Ziberna.

GORICA - Odločitev pokrajinske uprave V upravni svet konzorcija so imenovali Slovenko

Vsijsa svetovalka za projekte pri Občini Šempeter-Vrtojba Anita Manfreda je nova članica upravnega sveta konzorcija za industrijski razvoj Gorice. Predlagala jo je Pokrajina Gorica. 49-letna Slovenka se po klicno ukvarja z evropskimi projektmi, menedžmentom, gospodarskim razvojem in turizmom. Na zadnjih državnozborskih volitvah je v Novi Gorici kandidirala na listi stranke DeSUS. »Pokrajina Gorica konkretno gleda v Evropo, kot dokazuje imenovanje Anite Manfreda v upravni svet konzorcija,« je izjavil predsednik pokrajinske uprave Enrico Gherghetta.

Manfredova bo zasedla mesto Marine Pisani, ki je odstopila iz družinskih razlogov. Gherghetta se je dosedanjim članici upravnega sveta pisno zahvalil, pokrajino je zastopala od leta 2005. »Z imenovanjem

slovenske izvedenke pa smo porušili še zadnji zid, morda najtršega, in sicer tiste, ki ločuje ljudi,« je izpostavil Gherghetta. Pokrajina je odprla vrata Sloveniji tudi z dodelitvijo palače Alvarez Univerzi v Ljubljani, poleg tega pa je pokrajinska uprava pred časom izrazila naklonjenost čezmejnemu koriščenju storitev šempetrške porodnišnice.

Izbira neitalijanske zastopnice v upravnem svetu konzorcija po Gherghettovih besedah ni provokacija, »čeprav že vem, da bo marsikdo kritiziral to imenovanje.« Privoščil pa si je nogometno prispolobo: »Vseeno pa ne razumem, zakaj lahko italijanski klubi iščejo dober del nogometnika v tujini, nas pa morajo kritizirati, ker se odločimo za zelo sposobno osebo, ki stanuje 500 metrov stran od meje.«

KRMIN - Simbolično porušili del zidu nekdanje vojašnice Amadio

Park namesto vojašnice

Zemljišče obsega več kot 65.000 kvadratnih metrov - Zadovoljstvo podpredsednika dežele Sergia Bolzonella

Na območju bivše krminske vojašnice bo nastal park

Romoli o reformi zdravstva

Svetniška komisija za zdravstvo FJK je včeraj obravnavala deželno reformo zdravstva. Zakonski osnutek deželne vlade je orisala odbornica Maria Sandra Telesca, člani komisije pa so prisluhnili tudi predstavnikom drugih ustanov. V imenu Sveta lokalnih avtonomij je spregovoril njegov predsednik in goriški župan Ettore Romoli: poudaril je, da je velika večina članov sveta naklonjena predlogu reforme, ki jo je izdelala deželna vlada, osebno pa meni, da ne bo privadel do velikega prihranka in da je rez sredstev preveč prizadel nekatera območja, predvsem Gorico. Deželne svetnike je nagovorila tudi predsednica Stalne konference za zdravstveno načrtovanje Silvana Romanu, ki je obenem tudi predsednica Konference županov goriške pokrajine in goriška občinska odbornica. Romanova je predstavila več predlogov in pomislek, med katerimi je pomanjkanje skupnih protokolov med zdravstvenimi podjetji, ki jih nameravajo združiti. Med njimi sta goriško in južnofurlansko zdravstveno podjetje.

V soboto odprtje v Novi Gorici

V novogoriški mestni hiši bo danes novinarska konferenca, na kateri bodo orisali program sobotnega odprtja prenovljenega mestnega središča v Novi Gorici. V obnovitvena dela je občina vložila 2 milijona evrov. S sobotnim odprtjem bodo prikazali, kako lahko prenovljeno središče dejansko zaživi in prispeva k oblikovanju identitete mesta. Na šestih različnih priporočilih se bo med 10. in 1. uro predstavilo preko 35 ustvarjalcev in skupin.

Luknja v Verdijevi ulici

Podjetje Movitub bo poskrbelo za obnovno cestišča v Ulici Verdi ob kanalu De Dottori v Tržiču, kjer varnost voznikov ogroža večja luknja. V obnovi bo občina vložila okrog 1700 evrov, med deli pa bo skušala ugotoviti, zakaj je prišlo do udrtja cestišča. V primeru, da sta to za krije počena vodovodna cev ali pronica vode iz bližnjega kanala, bo občina za povračilo stroškov zaprosila družbo Irisacqua oz. konzorcij za bonifikacijo.

Šest za eno razstavo

Kulturni center Bratuž v Gorici bo tudi letos gostil pobudo »Šest za ... eno razstavo«, ki jo prireja koordinacijski odbor združenja fotoklubov goriške pokrajine. Odprtje fotografiske razstave bo v soboto (in ne v petek, kot smo včeraj poročali), 30. avgusta, ob 18.30.

**Kulturni center
Lojze Bratuž**

Vljudno vabi

na odprtje skupinske fotografiske razstave fotoklubov goriške pokrajine

6 za eno...razstavo

**»prva
svetovna
vojna«**

16. izvedba

Kulturni center Lojze Bratuž
Sobota, 30. avgusta 2014, ob 18.30

NOVA GORICA - Bliža se prvi september

Šolske potrebščine so za marsikatero družino prevelik strošek

Prvi september, ko se učenci v Sloveniji vračajo v šolske klopi, je tako rekoč pred vratimi. Misel na novo šolsko leto je za marsikatero družino mučna, saj samo obvezne šolske potrebščine nekaterim predstavljajo že prevelik strošek. »Otroci pa bodo z jesenjo in zimo potrebovali še obutev, obleke, bunde ...« našteta Majda Smrekar, predsednica novogoriškega Humanitarnega društva KID – otrok otroku.

Da bi družinam, ki jih pesti finančna stiska, prehod v novo šolsko leto kar se da olajšali, so v društvu KID vse poletje zbirali in razdeljevali šolske potrebščine – zvezke, peresnice, copate, šolske torbe ... »Tudi kupimo jih, če imamo denar. Letos smo pomagali pri petih deložacijah, zato društvo veliko denarja več nima. Če dobimo kakšnega sponzorja ali botra, je lažje. Jeseni bo največ potreb po otroški obutvi in oblekah ter oblačilcih za novorojenčke, slednje pravzaprav stalno potrebujemo. Pred dnevi se je pri nas oglasila družina. Mama je bila že v porodnišnici – gre za tujce, ki se k nam priseljujejo – družina pa ni imela prav ničesar za novorojenčka.« Na Ulici Gradnikovih brigad 9, kjer ima društvo prostore, pomoč iščejo domačini, tujci, zamejci, Italijani, otroci in odrasli. Če komu pri društvu ne morejo pomagati, ga po pomoč usmerijo na druge humanitarne organizacije.

»Socialna stiska se zelo poglablja. Letošnjo jesen bo še več povpraševanja po pomoči kot doslej. To že zaznavamo. Na Goriškem je že več kot polovica prebivalstva pod pragom revščine. Zelo so na udaru tudi starejši ljudje. A je to vse prikrito, Slovenci smo takšni, da tega ne radi izpostavljamo ... Vse humanitarne organizacije bi z občino na čelu morale stopiti skupaj in ogroženim ljudem pomagati. A tako, da jih ne izpostavljamo, dokler se ta križa ne umiri, ne vem pa, kdaj to bo,« se sprašuje sogovornica, ki poudarja, da ljudje, ki se znajdejo v stiski, potrebujejo konkretno in takojšnjo pomoč brez zapletenih birokratskih postopkov. »Državne institucije so za moje pojme

Že nakup šolskih potrebščin nekaterim predstavlja težavo

prepočasne,« je kritična Smrekarjeva, ki je pa vesela, da društvo z donacija mi pomagajo tudi nekatera okoliška podjetja in trgovci ter posamezniki v obliku botrstva.

Smrekarjeva opaža tudi stisko tujcev in njihovih družin, ki v mesto pridejo s trebuhom za kruhom. »Tudi za integracijo tujcev bi bilo treba po-

skrbiti. Če se dajejo delovna dovoljenja, bi morali poskrbeti tudi za brezplačne tečaje slovenskega jezika za starše. Velikokrat so v teh primerih otroci tisti, ki znajo slovensko, saj tu obiskujejo solo. Dogaja se torej, da osemletni otrok prevaja staršem, kar je zanj prevelika obremenitev,« izpostaavlja. (km)

V Gradežu razstrelili mino

V Gradežu so včeraj razstrelili morsko mino, ki jo je nedavno odkrila civilna zaščita. Potapljači so ubojno sredstvo iz časa druge sve-

tovne vojne, v katerem je bilo 200 kg tritola, našli na 15 metrih globine dve milji od obale. Mino so okrog 12. ure razstrelili pirotehnični iz Ancone s pomočjo obalne straže in civilne zaščite. (Foto Bonaventura.)

RDEČI KRIŽ Pomoč potrebuje vsaj 128 otrok

Tudi na novogoriškem Rdečem križu pomagajo socialno ogroženim družinam prebroditi stisko, povezano z bližajočim se začetkom šolskega leta. V avgustu so začeli z razdeljevanjem darilnih bonov v vrednosti 30 evrov za nakup šolskih potrebščin. »Po naših podatkih na Goriškem pomoč potrebuje 128 otrok,« pojasnjuje sekretar novogoriškega Rdečega križa Aleš Markočič. Skupno bodo torej v ta namen razdelili več kot 3.800 evrov.

»Verjamemo, da je še nekaj otrok, ki bi potrebovali pomoč, zato pozivamo starše, naj se obrnejo na našo organizacijo,« pristavlja Markočič in se obenem zahvaljuje vsem, ki so darovali šolske potrebščine. Dovirane artikle so razdeljevali že junija in julija, nadaljevali bodo še v septembru, ko bodo na sprejem materalne pomoči, kot so higienische potrebščine in hrana povabili vse sodelovalno ogrožene družine s soloobveznimi otroki. (km)

GORICA - Razstava fundacije Carigo

Fotografi pred prvo svetovno vojno

Deklica na posnetku Helene Hofmann

Razstavna dvorana Fundacije Goriške hranilnice bo od 19. septembra do 1. februarja 2015 gostila fotografско razstavo o Gorici pred prvo svetovno vojno. Razstava »Oltre lo sguardo; i fotografi a Gorizia prima della Grande Guerra« prireja fundacijo v sodelovanju s posoškim fotografiskim krožkom, tržiškim kulturnim konzorcijem in goriškimi pokrajinski muzeji.

V ospredju bodo goriški fotografski ateljeji t. i. »Belle Epoque« z nizom posnetkov, ki dobro prikazujejo tedanje življenje in fotografsko dejavnost od leta 1860 do prve svetovne vojne. Na ogled bodo slike Ferdinanda Troesterja, enega od pionirjev fotografskega po-klica, skupine potujočih fotografov Magnifici randagi ter številnih goriških ateljejev vse do umetniškega lika Helene Hofmann. Razstavo je uredil Giancarlo Brambilla v sodelovanju z znanstvenim odborom, tržiški kulturni konzorcijem pa bo objavil katalog.

TRŽIČ - Pomoč družinam v stiski

Konec septembra odprtje emporija

Pred koncem septembra bodo v Tržiču odprli Emporij solidarnosti, človekoljubno trgovino, kjer bodo družinam v stiski ponujali hrano in osnovne živiljenjske potrebščine. Za odprtje emporija se je že pred časom zavzela tržiška občina, ustanovo pa bo upravljala Karitas.

Sedež emporija bo v pritličnih prostorih vogalne palače med Verdijsko ulico in Ulico Roma, kjer je sedež imelo podjetje za ljudske gradnje ATER. Le-to se bo na podlagi dogovora z upravo preselilo v občinsko stavbo v Ulici Pisani v Pancanu. Občinska uprava se je na dejala, da bo Emporij solidarnosti odprla že na začetku septembra, iz organizacijskih razlogov pa bo solidarnostna trgovina začela obravnavati nekaj tednov kasneje. »Nova storitev, ki je v našem mestu še kako potrebna, bo vsekakor kmalu na razpolago,« je povedala občinska odbornica za socialno Cristiana Morsolin, po kateri se na tržiško občino s prošnjami za pomoč obrača vse več občanov. Leta 2013 so prispevke namenili 678 ljudem z nizkim dohodkom, občinska socialna služba pa je imela v oskrbi 1414 ljudi (leta 2012 jih je bilo 1386, leta 2011 pa 1283).

Non ci sarebbero quindi delle impennate di richieste, come avvenuto all'inizio della crisi economica, ma c'è comunque un costante aumento di persone e famiglie che hanno bisogno di aiuto. Per non dire dell'aumento degli utenti medi del servizio del Centro a Bassa Soglia: 23 nel 2013 contro i 21 del 2012 e i 20 del 2011 per un totale di 5.040 pasti erogati durante lo scorso anno. Da je vse več ljudi in težavah, dokazuje tudi povečano število obiskovalcev središča Bassa soglia v Ulici Natisone, v katerega zahajajo ljudje iz celega tržiškega mestnega območja, in porast števila izdanj družinskih kartic. Pred dvema letoma so jih izdali 1136, lani pa 1323.

Emporij bo v tržiški in bližnjih občinah postal referenčna točka za distribucijo hrane občanom v stiski: upravičence bo na podlagi določenih kriterijev izbirala posebna ko-

misija. K projektu so ob Karitas in Rdečem križu, ki bosta še naprej delila zdravila in oblačila, pristopili tudi drugi pokrovitelji. »Zadnji je bil Rotary klub, ki je projektu namenil

Bodoči sedež emporija BONAVENTURA

8000 evrov, Fundacija Goriške hranilnice pa jih je prispevala 40 tisoč. Sodelovala sta tudi hranilnica iz Turjaka in Propeller klub, Lionsi pa so poskrbeli za opremo,« je povedala odbornica Morsolinova. Karitas medtem zaključuje dela v stavbi župnišča v rajonu Marcelliana v Tržiču, kjer bodo v kratkem odprli dormitorij za brezdomce.

Emporij solidarnosti že več let deluje tudi v Gorici. Povpraševanje je veliko, saj so lani med revnimi družinami in posamezniki razdelili za 425.000 evrov hrane. Mesečno so našteti okrog 450 obiskovalcev, med katerimi je bilo 56,5 odstotkov italijanskih državljanov, 43,5 odstotkov pa tujcev. Med njimi je bilo 23 odstotkov priseljencev iz Vzhodne Evrope, 16,5 odstotkov iz Afrike, 3 odstotki iz Azije in en odstotek iz Južne Amerike.

TRŽIČ - Prireditev v mestu

Narava, kultura in... Radio Zastava

Skupina Radio Zastava

ni dogodek prirejajo v sodelovanju s festivalom Onde mediterraneo.

Jutri ob 18.30 se bo niz »Narava in kultura« nadaljeval s predstavljivo knjige Marine Bressan »Sissi, gabbiano sul mare, aquila sui monti« ob 21. uri bo alpinist Giuseppe Ballico spregovoril o vzponu na Eiger in na druge gore. V soboto, 30. avgusta, bodo ob 11. uri predstavili dokument, s katerim se zavzemajo za vpis Krasa na Unescov seznam svetovne dediščine. Ob 18. uri bodo predstavili knjigo Fabia Del Bella »Fonte Timavì. Un progetto per il Monfalconese e l'Isonzino« ob 21. uri pa projekcija dokumentarnega filma »Emozioni in Multivisione«, 4. avgusta ob 18. uri bo spregovoril predstavnik gozdne straže Diego Masiello, ob 19. uri bo predstavitev kolesarskih poti po Krasu, ob 21. uri pa bo komik Giobbe Covatta nastopil s predstavo »A come ambiente«. 5. septembra ob 19. uri bo novinar Paolo Mielo predaval o prvi svetovni vojni, ob 21. uri pa bo Paolo Rigatti predaval o delovanju in izletih kolesarske sekcije tržiškega kluba CAI. 6. septembra ob 17.30 se bo Erik Švab pogovarjal s slovenskim alpinistom Aljažem Anderletom.

GORIŠKI AVGUST Še danes čezmejni odmevi

Letošnji festival Echos – čezmejni odmevi se bo slovensko zaključil drevi na dvorišču gradu Kromberk z nastopom italijanske skupine La Rosignol, ki bo pričarala vzdružje dvorne glasbe in plesov iz obdobja renesanse. Pred koncertom, ki se pričebja ob 21. uri in vodenim ogledom likovnih zbirk gradu ob 20. uri, bo ob 17. uri organizirana delavnica plesa v dveh stopnjah – začetni in nadaljevalni v amfiteatru gradu Kromberk, za kar so bile potrebne predhodne prijave. (km)

Saksida vabi na ogled

V palaci Attems Petzenstein v Gorici prirejajo danes ob 18. uri brezplačen vodenki ogled razstave »Saksida. Slikar pravljicar«. V slovenščini ga bo vodil kustos Pokrajskih muzejev Saša Quinzi.

Opereta v Gradežu

V kraju Punta Barbacale v gradeški pineti bo drevi ob 21.15 na ogled opereta. Stefania Seculin in Andrea Binetti bosta nastopila s predstavo »Da Vienna a Broadway! Dall'operetta al musical«.

Sanje v Medani

Na dvorišču gradu Dobrovo bo danes v okviru festivala Sanje v Medani vrsta srečanj. Ob 19. uri bo literarni večer s slovensko pesnicijo Nežo Maurer, ob 20. uri pogovor s turško pisateljico in borko za človekove pravice Oyo Baydar, ob 21. uri videopoezija »Vzhodzahod«, ob 21.10 pa srečanje z novinarjem Brankom Sobanom. Večer se bo zaključil z glasbo: ob 22. uri bo nastopil harmonikar Marko Hatlak, ob 22.45 pa indijski mojster karnatskega petja Mahesa Vinayakrama.

Plesno v mestu

V sklopu prireditve letošnjih novgoriških plesnih doživetij se bo na ploščadi za novogorško mestno hišo drevi ob 21. uri predstavila plesna skupina Dolls. (km)

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
D'UDINE, Trg Sv. Frančiška 4, tel. 0481-530124.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
STACUL, Ul. F. di Manzano 6, tel. 0481-60140.

DEŽURNA LEKARNA V GRADIŠČU
PIANI, Ul. Ciotti 26, tel. 0481-99153.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
RISMONDO, Ul. E. Toti 52, tel. 0481-410701.

DEŽURNA LEKARNA V MEDEI
RAJGELJ CHIARA, Ul. Scuole 9, tel. 0481-67068.

Razstave

V KULTURNEM DOMU v Gorici bo v torek, 2. septembra, ob 17.30 odprtje skupinske solidarnostne razstave z naslovom »DiversArte (Umetnost raznolikosti) - Poklon Germani Caldirono«; razstavlajo otroci in mladi, ki obiskujejo center CISI in njihovi likovni animatorji Annamaria Fabbroni, Emilia Mask, Maria Grazia Persolja, Roberta Beghetti, Arnaldo Grudner in Luigi Togut; na ogled bo do 8. septembra od ponedeljka do petka 9.30-12.00, 16.00-18.00 in med prireditvami.

V VILI DE FINETTI v Coroni je na ogled razstava Laure Boletig z naslovom »Tracce«; do 14. septembra.

Čestitke

Petletni Tadej in dveletna Marjeta se iskreno zahvaljujeta mamici Urški in očku Bogdanu za bratca ROKA. Da bi postal »fejst« fant mu klče vsa »žlahto«.

Končno rodi se je NIK, mali korenjak... Da bi kot tata Martin bil pravi junak, da bi bil nežen, ljubezniv kot Cristina, mama, in da bi vsak dan rastel v sreči skupaj z vama. Gianna, Christian, Gianni, Nadja in Marianna.

Mali oglasi

PRODAJAM oziroma dajem v najem 50 kv m veliko in povsem opremljeno stanovanje v središču Gorice; tel. 0481-30835.

DIATONIČNO HARMONIKO C-F-B znamke Prostor prodam za 1250 evrov; tel. 335-5387249.

Gledališče

GLEDALIŠČE VERDI obvešča, da nudijo do 30. avgusta informacije o novi gledališki abonmajski sezoni, ki bo startala 1. septembra, pri okencu »Punto informa« na Korzu Italia v Gorici (tel. 0481-383602) od torka do petka med 10.30 in 12.30 ter med 14.30 in 17. uro, ob sobotah med 10.30 in 13.30 in med 14. in 18. uro.

Od 1. do 16. septembra bo potekala potrditev lanskih abonmajev, od 20. septembra bo možen nakup novih rednih abonmajev, od 27. septembra pa nakup izrednih tematskih abonmajev; do 23. oktobra bo odprta blagajna v Ul. Garibaldi 2/a (tel. 0481-383601) od ponedeljka do sobote 10.00-13.00 in 16.00-20.00, zaprta bo od 17. do 19. septembra in 10. oktobra. Od 24. oktobra bo delovala blagajna na Korzu Italia (tel. 0481-383602) od ponedeljka do sobote 17.00-19.00, zaprta bo od 24. do 28. decembra.

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 17.45 - 20.00 - 22.00 »Into the Storm«.
Dvorana 2: 16.00 - 17.40 - 19.10 »Planes 2 - Missione antincendio«; 21.15 »Step up all in«.
Dvorana 3: 16.15 »Dragon Trainer 2«; 18.30 - 21.30 »Mud«.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 20.15 - 22.10 »Into the Storm«.
Dvorana 2: 16.30 - 18.10 - 19.50 »Planes 2 - Missione antincendio«; 21.30 »Cattivi vicini«.
Dvorana 3: 17.30 - 20.00 »Dragon Trainer 2«; 22.00 »Liberaci dal male«.
Dvorana 4: 17.00 - 20.00 - 22.00 »Step up all in«.
Dvorana 5: 18.00 - 20.15 - 22.10 »The Stag - Se sopravvivo mi sposo«.

Koncerti

GLASBENI VEČERI V GRADEŽU v okviru niza »Musica a 4 Stelle«: 4. septembra ob 21. uri v baziliki Sv. Evfemije »Pierluigi Cappello - glasba in poezija«, Maja Monzani in Mario Milosa (poezije), Antonio Galliagno (violončelo) in Mariarosa Pozzi (klavir); vstop prost. 11. septembra ob 21. uri v baziliki Sv. Evfemije »Supernova«, skupina »8 chitarre più una«; vstop prost.

FESTIVAL DVORNE GLASBE »MUSICA CORTESE« v organizaciji združenja Dramsam iz Gorice: 11. septembra, ob 21. uri v dvorani goriškega gradu »Concerto botanico«, ensemble Prottempore; 21. septembra ob 21. uri v dvorani goriškega gradu »Time stand stille«, duo J. Coleau - B. Zulian in La Compagnia del Bontempo ter ensemble Dramsam; vstop prost.

Izleti

SPDG IN KRAŠKI KRTI organizirata v nedeljo, 31. avgusta, obisk jame Gualtieri Savi v Glinščici. Zbirališče pri Devetakih, pred gostilo Miljo ob 8.30. Obisk ni zahteven, predvideva 2 do 3 ure hoje po jami. Obvezna predhodna prijava, ker je število obiskovalcev omejeno, po tel. 340-8247660 ali na sedežu društva danes, 28. avgusta, med 19. in 20. uro (tel. 0481-532358).

PD ŠTANDREŽ prireja 7. septembra enodnevni izlet v dolino Malte, Gmuend, muzej bonsajev in rudnik poldragih kamnov; informacije in vpisovanje po tel. 0481-20678 (Božo) in tel. 347-9748704 (Vanja).

UPOKOJENCI DOBERDOB organizirajo v soboto, 27. septembra, enodnevni avtobusni izlet v Sauris, Tolmeč in okolico; informacije in vpisovanje v trgovini Mila (tel. 0481-78398), gostilni Ivica (tel. 0481-78000) in pri Milošu (tel. 380-4203829).

»POHOD V SPOMIN NA PRENOS RAZJENCEV« bo v soboto, 30. avgusta, z odhodom ob 5.30 pri Rdeči hiši v Gorici. Letos bo hkrati proslava ob 70. letnici izhajanja Partizanskega / Primorskega dnevnika. Ob 16. uri bo sprejem pohodnikov z zaključno prireditvijo na Vojskem; informacije po tel. 348-5298655.

SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO

GORICA priredi 13. in 14. septembra izlet v Dolomite - prečenje skupine Sella. Prvi dan približno 3 ure hoje, drugi dan od 4 do 5 ur. Zaradi rezervacije prenočišča in organizacije prevoza je obvezna predhodna prijava in vplačilo akontacije do sobote, 30. avgusta; informacije in prijave po tel. 331-7059216 Vlado.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV

za Goriško prireja v soboto, 6. septembra, enodnevni avtobusni izlet v Asiago in v okolico, znano tudi zaradi bojev med 1. svetovno vojno. Vpisujejo do razpoložljivih mest na avtobusu po tel.: 0481-20801 (Sonja K.), 0481-884156 (Andrej F.), 0481-882183 (Dragica V.), 0481-78138 (Sonja S.), 347-1042156 (Rozina F.). Na račun 20 evrov.

Obvestila

MOŠKI PEVSKI ZBOR JEZERO obvešča, da bo prva redna pevska vaja v novi sezoni v torek, 2. septembra, ob 20.30 v društvenih prostorih v Doberdobu. Organizatorji vabijo tudi nove pevce.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV

za Goriško sporoča, da bo društveni urad na Korzu Verdi 51/int. zaprt do 31. avgusta.

KNJIŽNIČNIKA DAMIR FEIGEL

v Gorici obvešča, da bo s ponedeljkom, 1. septembra, odprta od ponedeljka do petka 10.00-18.00.

POKRAJINSKA MEDIATEKA UGO CASIRAGHI

v Ul. Bombi v Gorici obvešča, da bo študijska soba zaprta do petka, 29. avgusta. Odprta bo od 15. do 19. ure samo za izposojo in vračanje audiovizivnega materiala in knjig.

SEKCija VZPI-ANPI DOL-JAMLJE

prireja partizanski piknik v nedeljo, 14. septembra, v kulturnem centru Pavilna Komel na Palkišču ob 17. ure dalje. Vpisovanje do 7. septembra ali do oddaje razpoložljivih mest po tel. 333-1175798 (Jordan Semolič), 0481-78192 (Jožko Vižintin) ali v društvenem baru Kremenjak v Jamljah ob 18. ure dalje.

MEDNARODNA MIROVNIŠKA FUNDACIJA BELI GOLOB

bo v soboto, 30. avgusta, ob 18. uri na Trnovem pri Gorici postavila bronasti kip Deček miru - slovenskega prinašalca ognja miru in ljubezni ter položila venca sprave - enega v spominski park na Trnovem, kjer je grobnica padlih borcev v NOB, drugega pa pri breznu, v katerem so posmrtni ostanki pobitih po drugi svetovni vojni.

KOŠARKARSKA SEKCija AŠZ DOM

obvešča, da do petka, 29. avgusta, bodo košarkarji letnikov 2000, 2001, 2002 in 2003 vadili od 17.30 do 19. ure. V ponedeljek, 1. septembra, bo potekal prvi trening minibasketa za letnike 2004 in mlajše od 16. do 17. ure v Kulturnem domu v Gorici. Treningi, ki so odprtvi tudi novim fantom in dekletom, ki želijo preizkusiti košarko, bo vodil Andrej Vremec.

ZSKD obvešča, da bo urad v Gorici zaprt do 29. avgusta. ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV obvešča, da bodo uradi v Gorici, Trstu in Solbici do 12. septembra odprtvi po poletnem urniku (9.00-13.00).

GORIŠKA NADŠKOFIJA

sporoča, da bo ob papeževem romanju v Redipuljo v soboto, 13. septembra, maša za padle v vseh vojnah ob 10. uri na območju kostnice. Dostop bo omogočen le z ustreznim dovoljenjem (»pass«), ki ga verniki lahko dobijo pri svojih župnikih. Ker bo število mest omejeno, bo vsekakor prost dostop na bližnja območja. Kdor bo imel »pass«, bo moral priti h kostnici do 7. ure. Posamezne dekanije bodo organizirale avtobusni prevoz. Ljudje bodo mašo spremali le stoje, prepovedan bo dostop z lastnimi sedeži; informacije na goriški nadškofiji (od ponedeljka do petka med 9. uro in 12.30, tel. 0481-597662, faks 0481-597666, papafrancescoarecipuglia@arcidiocesi.gorizia.it).

SŠKD TIMAVA

Medjavas Štivan in JUS Medjavas vabita obrtnike iz Krasa in okolice, da se prijavijo za razstavljanje svojih izdelkov na tradicionalnem prazniku »Konji in vonjave mošta«, ki bo potekal v Medjevski od petka, 3., do nedelje, 5. oktobra; informacije po tel. 338-7738027 (Igor) in 338-9050189 (Simon) ali pišite na timava@alice.it, igortom71@hotmail.it

Šolske vesti

V DIJAŠKEM DOMU

v Gorici poteka do petka, 12. septembra, priprava na šolo (za osnovnošolce in srednješolce) ter poletno središče (za predšolske otroke). Program priprave na šolo predvideva ponavljanje učne snovi, utrjevanje glavnih predmetov, tečaj angleščine in nemščine, raziskovalne dejavnosti, poučne ekskurzije in izlete. Za predšolske otroke pa so na programu ustvarjalne delavnice, pravljicne urice, izhodi. Urnik do 13. ure (brez kosila) ali do 15.30 (s kosilom). Zelo ugodna cena; informacije in prijave po tel. 0481-533495 od 8.30 do 15.30 do zasedbe razpoložljivih mest.

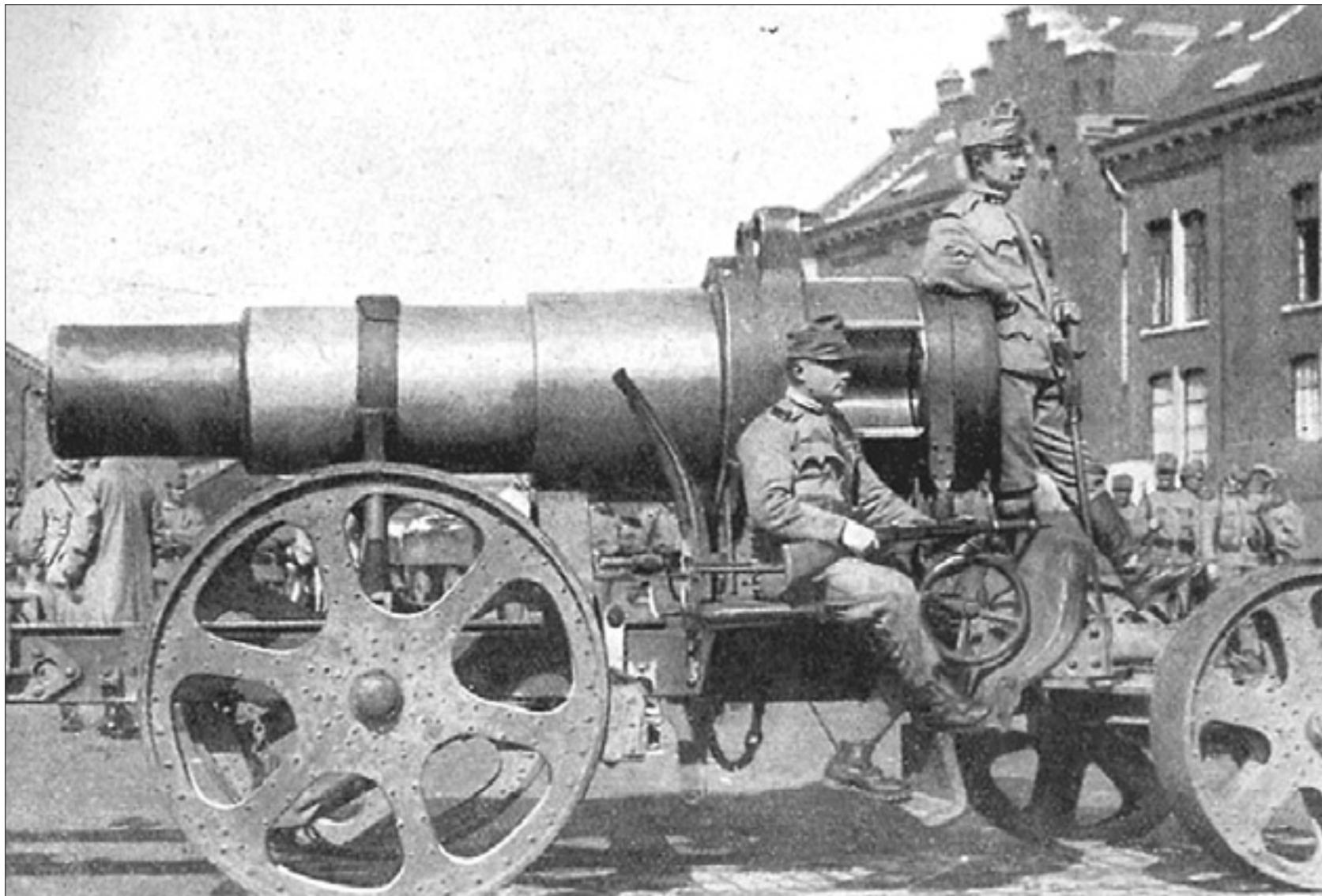
GLASBENA MATICA

sporoča, da potekajo vpisi za šolsko leto 2014/15. Informacije na tajništvu v Gorici, Korzo Verdi 51 od ponedeljka do četrtek od 11. do 12. ure. Petek zaprto (tel. 0481-531508).

MULTIDISCIPLINARNI PROGRAM

za kakovostno kadrovsko rast, ki ga izvaja Slovenski izobraževalni konzorcij Slovik je objavljen na spletni strani www.slovik.org in je namenjen univerzitetnim študentom in absolventom; informacije in prijave na naslovnu info@slovik.org do 15. septembra.

URAD ZA SLOVEN

Slovenci in Hrvati proti italijanski iredenti

Mednacionalni spori v Istri in na Primorskem so pripeljali do tesnega sodelovanja v skupni slovensko-hrvaški organizaciji Naša sloga v Trstu. Med najbolj vplivnimi v njej sta bila dva istrska duhovnika hrvaške narodnosti, Matko Mandić in Juraj Dobrila. Slednji je celo postal tržaško-koprski škof. Oba sta bila znana po dobrodelni dejavnosti, zlasti sta veliko naredila na področju šolstva in pri razsvetljanju slovenskega in hrvaškega prebivalstva, zato sta uživala velik ugled med Slovenci in Hrvati v Istri ter na Primorskem.

Nekaj dni pred začetkom vojne, 21. julija 1914. leta, je Slovenec objavil članek o tem, kako nameravajo Italijani v Istri sedež poreško-puljske škofije iz Poreča preseliti v Pulj. Ta premestitev bi bila le prvi korak, pozneje so nameravali tja preseliti še deželnini zbor, tako da bi Pulj postal glavno mesto Istre. Slovenec je bralce opozoril, da redna zborovanja deželnega zbora v Istri trenutno potekajo v Kopru, čeprav je bilo takrat glavno mesto Istra Poreč. V Poreču se hrvaški in slovenski poslanci upravičeno niso počutili varne. Časopis je spomnil na to, da so bili slovenski in hrvaški poslanci že izpostavljeni brutalnim fizičnim napadom Italijanov in da so morali pred leti iz Poreča bežati v Koper. Takrat niso mogli dobiti prevoznika, ki bi jih peljal tja, tako da so morali v burji in hudem mrazu v Koper kar peš, »bežeč pred italijansko sodrgo«, kot se je zgražal Slovenec.

V Istri so se mednacionalni incidenti dogajali vsakodnevno. Dovolj je bilo, da so na vlaku ozkotirne železnice Parenzana, ki je vozil med Trstem in Porečem, slišali pogovor v slovenskem ali hrvaškem jeziku, že so italijanski uslužbenci in potniki takšne nesramne »kršitelje« pretepli, popljujali in vrgli iz vlaka. V istrski občini Oprtalj je živilo 7000 prebivalcev in od tega je bilo 700 Italijanov, toda v šolah je pouk potekal le v italijanščini. Nižje duhovništvo je živilo s preprostim ljudstvom in zanj, toda vplivni pripadniki klera, kot je bil na primer škof Flappa iz Trsta, so naredili vse, da bi se preprosti ljudje sramovali svojega jezika in kulture; na vse načine so jih skušali prisiliti, da bi italijanski jezik in kulturo sprejeli za svoja.

Uglednim Istranom slovenskega in hrvaškega rodu se je iredentistično delovanje italijanskega prebivalstva zdelo sila krivčno ter nezakonito, zato so se javno in odločno pritoževali pri uradnih in cerkvenih oblasteh, škof Flappa pa jim je cinično svetoval, naj se s pritožbami obrnejo na svetega Očeta v Rimu, ki bo spor pravično rešil. V Istri se je v večini cerkev praviloma maševalo v latinščini in italijanščini, hrvaški in slovenski jezik ter hrvaški in slovenski duhovniki pri italijanski eliti niso bili zaželeni, čeprav so ljudje doma uporabljali samo svoj domači jezik. Italijanska iredenta si je dolgo vrsto let sistematično prizadevala za poitaljanjenje Istre in Primorske. Tako kot Nemci v Ljubljani so Italijani

v Istri in na Primorskem izkoristili vsako priložnost, tako upravne institucije kot šolski sistem, volitve in popise prebivalstva, da so dajali prednost italijanskemu jeziku in kulturi, sklicujoč se pri tem na njuno večvrednost v primerjavi s slovanskimi.

Kot protiargumente zoper osnovne utemeljitve italijanske iredente o večvrednosti italijanske kulture omenimo ugotovitve dveh svetovno znanih zgodovinarjev, Američana Lawrencea Sonderhausa in Franca Pierra Renuina. Sonderhaus je na osnovi uradnih statističnih podatkov dvojne monarhije prišel do ugotovitve, da so bili Slovenci eni od najbolj pismenih prebivalcev v državi. Samo 15 odstotkov prebivalcev, starejših od deset let, moških in žensk, je bilo leta 1903 nepismenih. Podobnega podatka za Italijo nimamo v celoti, toda ko so pred prvo svetovno vojno vpeljali splošno volilno pravico tudi za nepismeno prebivalstvo, se je pokazalo, kot piše Renuin v knjigi Evropska kriza in prva svetovna vojna, da je bilo 38 odstotkov moških, starejših od 21 let, nepismenih. Če bi upoštevali isto metodologijo, kot jo je imela uradna avstrijska statistika, če bi torej upoštevali starostne skupine od 10. leta naprej ter žensko populacijo, bi bil odstotek nepismenih še bistveno višji. Zanesljivo je bila v Italiji pred prvo svetovno vojno več kot polovica prebivalstva nepismenega. Toliko v premislek o večvrednosti italijanske kulture v primerjavi s slovensko.

Italijani so imeli na terenu v Istri in na Primorskem svoje organizacije, svojo »cammor« in različne »lege nazionale«, njihovi člani so, kot je opozarjal časopis Slovenec, po navodilih kolovodij iz Trsta javno, še bolj pa podtalno, skrbno izvajali kapilarni vsakodnevni teror. Že precej pred vojno so razvili obsežno vohunsko mrežo, tako da so bile italijanske oblasti dolga leta temeljito seznanjene z notranjepolitičnimi razmerami v dvojni monarhiji. To dejavnost so še bolj razvili zlasti med prvo svetovno vojno in po njej, tako da je imela Italija natančne obveščevalne podatke o razmerah in posameznikih v Istri in na Primorskem, ki bi bili lahko sovražno nastrojeni proti njej.

Zgovoren je bil primer iz neke istrske šole precej pred prvo svetovno vojno: občinsko glavarstvo je določilo, naj domači vaški župnik v tamkajšnji šoli poučuje verouk. Slovenec sicer ni poročal, ali je šlo za hrvaško ali slovensko občino, toda ravnatelj je zahtevalo občinskega glavarstva zavrniti, češ da ne more sprejeti v šolo nikogar, ki ga ne določi »centrala«. Glavarstvo je zagrozilo, da bo šolo zaprlo, če v osmih dneh ne bo dobila katehetna. »Centrala« je čež noč pripeljala italijansko govorečega župnika iz precej oddaljene škofije, čeprav ni razumel jezika domačinov, otroci pa niso znali italijansko.

Do najhujšega fizičnega spopada med Slovenci in italijanskimi skrajnimi nacionalisti je prišlo 1. maja 1914. leta v Trstu, ko so slovenski delavci organizirali prvojavsko povorko po tržaških ulicah. Tržaška Edinstvo je, ko je pozneje večkrat pisala o konfliktu, poudarjala, da ni šlo za nacionalistično zbiranje Slovencev, temveč za običajno vsakoletno socialdemokratsko proslavljanje med-

narodnega praznika dela, ki je tokrat potekalo že sedmič. Povorka se je zbrala pod socialdemokratsko zastavo, brez slovenskih trobojnic ali drugih slovenskih simbолов.

V teh neredih je bilo več ranjenih in pretepenih, razbiti so bili številni slovenski lokalni, policija je aretričala prek dvesto ljudi, petdeset jih je zadržala. Ta incident je izvral veliko pozornost v dvojni monarhiji, pa tudi v tujini. Najostrejši odmeti in protesti so prihajali iz Italije, saj so se po tem dogodku v vseh večjih italijanskih mestih iz dneva v dan vrstile množične protiavstrijske in protislovenske demonstracije italijanskih iredentistov. Edinstvo je bila prepričana, da je šlo za organiziran incident. Že dan pred prvim majem je tržaški italijanski časopis Il Piccolo podžigal italijanske nacionaliste, če da je prvojavski mimohod slovenskih delavcev nezaslišana provokacija za italijansko večino v Trstu, ki da je od nekdaj italijansko mesto. Italijanski nacionalisti so že dopoldne, na začetku mimohoda, napadli slovensko pihalno godbo in pri tem težje ranili enega slovenskega glasbenika. Pozneje so s kamenjem razbili šipe na kavarni Minerva, ki je bila v lasti Slovenke, ter na kavarno streljali iz pištolja. Neredi so se nadaljevali tudi ponoči. Slovenci niso stali križem rok: premikastili so dva italijanska demonstranta in ju pri tem lažje ranili. Policija je demonstrante skuhala pomiriti, toda vse je bilo zaman. Italija je po teh neredih zagnala silovit vik in krik, češ da so Italijani mučeniki in žrtve silovitega protiitalijanskega nasilja v dvojni monarhiji.

Kranjski predstavnik v dunajskem parlamentu dr. Ivan Šuštaršič je takrat v dunajski javnosti ostro in ogroženo nastopil. Dejal je, da bi Slovenci in Hrvati takoj pristali na to, da bi imeli enak socialni in nacionalni položaj, kot ga imajo Italijani v Istri in na Primorskem. Z njim bi bili Slovenci in Hrvati, za razliko od tamkajšnjih Italijanov, ki se nenehno pritožujejo nad svojim mučeniskim položajem, zelo zadovoljni. Opozoril je, da so osrednje oblasti dvojne monarhije na primer že pred časom dovolile odpiranje ljudskih javnih šol v Trstu, toda italijanska liberalna stranka, ki je bila tam na oblasti, se za to ni zmenila in je zadevo zavestno blokirala. Italijani so v Istri in na Primorskem manjšina, je poudaril dr. Šuštaršič, toda v deželnih zborih imajo popolno oblast in se na veliko šopirijo tudi v Dalmaciji, kjer jih je le za pest.

Dr. Šuštaršič je okrcal tudi nedavni skrivnostni sestanek avstro-ogrskoga in italijanskega zunanjega ministra v Opatiji ter ju osumil zahrtnega dogovarjanja med italijanskim in nemškim imperializmom in delovanja v škodo večinskega južnoslovenskega prebivalstva v tistih krajih.

Vasi so bile precej revnejše od mest in so bile pretežno naseljene s slovenskim in hrvaškim prebivalstvom, mesta so bila bogatejša in italijanščina je tam od nekdaj imela prednost. Splošna volilna pravica v Avstro-Ogrski ni obstajala, zato so nemški in italijanski nacionalisti marljivo izkorisčali institucionalne privilegije, ki so bili v škodo slovenskemu prebivalstvu.

PREDEN LISTJE ODPADE BOMO DOMA

Miro Simčič

se nadaljuje

9

Objavo v dnevniku je omogočil avtor

Miro Simčič

knjigo je izdala založba

buča
Book Publishing

Ljubljana, Kolarjeva ulica 47

Spletna knjigarna www.buca.si

Značka avstro-ogrskih braniteljev soške fronte; zgoraj avstro-ogrski topnici v Bruslju. V topništvu dvojne monarhije je bilo sorazmerno veliko Slovencev

Slovenec je tudi zapisal, da ima informacije, da so italijanski iredentisti v Piranu pripravljali umor uglednega istrskega poslanca hrvaškega rodu v dunajskem državnem zboru, dr. Matka Laginja. Ta se je napovedanemu obisku Pirana raje izognil, ko je zaslutil nevarnost. Italijanski iredentisti so ob vsaki priložnosti nastopali zelo brutalno in sovražno, njihovi »argumenti« so bili velikokrat noži in pištole. S svojo brezobzirnostjo so hoteli predvsem ustrohati pripadnike drugih nacionalnih skupnosti.

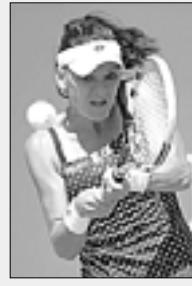
Slovenec je 6. maja 1914 objavil daljši komentar o tržaškem vprašanju. Pred prvo svetovno vojno je v Trstu že živilo 23.000 Slovencev in kot narodno mešano mesto je privabljal številne južne Slovane, v prihodnje pa naj bi jih bilo, kot je predvideval časopis, še več. Tako bi mesto, kot je napovedal časopis Slovenec, dolgoročno po naravnih poti asimilirala slovenska in hrvaška večina, ki sta živeli v njegovih okolicah. To je povzročalo nervozno pri tržaških Italijanah, ki bi dolgoročno ostali brez sedanjih političnih privilegijev. Slovenci so si namevali odločno izboriti svoj prostor pod soncem.

V vojnem času so mednacionalna nasprotja prišla še bolj do izraza in so preraščala v odkrito mednacionalno sovraščvo in množične spore med pripadniki različnih narodov. Oblastniki donavske monarhije so od nekdaj zahtevali nepreklicno vladost in zvestobo vseh državljanov svoji oblasti, Nemci v Avstriji pa niso nikoli poskušali zgraditi niti najmanjše brvi do slovenskih narodov, ki so v političnem, gospodarskem in kulturnem življenju monarhije zahtevali primerno mesto.

Zelo jezni Jure Zdovc

LAS PALMAS - »Ko sem bil še igralec, smo živeli za takšne tekme. Ne razumem igralcev, ki živijo za košarko, nato pa na takšni tekmi pred polnim avditorijem in proti največjim zvezdnikom ne dajo vsega od sebe. Najraje bi kar sam skočil na parket in odigral nekaj minut,« je bil jezen selektor košarkarske reprezentance Slovenije Jure Zdovc po klavrnem porazu na prijateljski tekmi proti ZDA (101:71).

Izločena četrta nosilka

NEW YORK - Poljakinja Agnieszka Radwanska (na sliki), četrta nosilka teniškega turnirja za grand slam v New Yorku, je izpadla že v drugem krogu. Od pete igralke na lestvici WTA je bila boljša Kitajka Peng Shuai, ki je slavila s 6:3 in 6:4. Azijko v tretjem krogu čaka Italijanka Roberta Vinci, ki je z 2:6, 6:4, 6:1 premagala Romunko Begu. Že v noči na sredo sta se v naslednjem krog zlahka uvrstila tudi Švicar Roger Federer in Američanka Serena Williams.

NOGOMET - Maribor čaka zdaj najmanj še šest tekem v Ligi prvakov, danes žreb skupin

Srečni in bogati

Brazilec Marcos Tavares je za Maribor v šestih letih v več kot 300 nastopih dosegel že 121 golov

UEFA

PO USPEHU - Bordon, Kneževič in Micussi
»Slovenski nogomet se razvija v pravo smer«

Uvrstitev Maribora v ligo prvakov je povsem zaslužena. S tem se strinjajo vsi trije sogovorniki, slovenska nogometna Krasa Radenko Kneževič in Patrik Bordon ter trener Milan Micussi. »Fizično so bili zelo dobro pripravljeni, pa tudi s tehničnega vidika so dobri. Rekel bi, da je ekipa celo boljša od tiste, ki se je pred 14 leti uvrstila v ligo prvakov,« meni Micussi, ki komaj čaka na začetek tekmovanja. »Po hvalili bi športnega direktorja Zahoviča, ki je vrhunsko organiziral ekipo, zasluga trenerja Šimundže pa je, da ekipa igra lep nogomet. Najboljši je bil Ibrahim, izpostavil pa bi tudi Stojanoviča, ki ima še 19 let. Odkar spremjam ligo prvakov, pa še nisem videl tako slabe igre Celtic. S takim igralskim kadrom, kjer ne izstopa nične, ne bi premagal niti ekipu italijanske B-lige. Tem pa nočem zmanjšati pomenu zmage Maribora,« se glasi ocena Micussija.

Odročilen gol je tokrat dosegla ikona štajerske ekipe Marcos Tavares, po mnenju Radenka Kneževiča pa je uspehu gotovo pripomogel odličen ekipni duh in večja želja štajerske ekipe, da osvoji vstopnico v nogometni »raj«. »Veseli me, saj je Maribor ekipa z velikim številom slovenskih igralcev. Prevladal je kolektiv pred posamezniki,« je potrdil kapetan Krasa, ki komaj čaka na dvoboju z velikimi nogometoma. Kneževič nima preferenc pri izbiri nasprotnikov, ki se bodo pomerili v Ljudskem vrtu, zanima pa ga predvsem primerjava s klubom, ki pišejo zgodovino evropskega nogometa. »Zanima me predvsem, kako se bo Maribor upiral velikanim. To bo pravi preskusni kamen za slovenski nogomet, saj bomo lahko ugotovili, kam sodimo.«

K uspehu so seveda pripomogle tudi izkušnje, ki so jih nogometni Maribora pridobili v prejšnjih sezona, ko so bili trikrat zapored na pragu uvrstitev v ligo prvakov. Tako meni Bordon: »Uvrsti-

tev slovenske ekipe v najelitnejše klubsko tekmovanje pa je tudi dokaz, da se slovenski nogomet razvija v pravo smer. Ce so Mariborčani uspeli prenagati Celtic, bodo lahko uspešni tudi v skupinskem delu lige prvakov.« Bordon je torkovo tekmo proti Celticu spremljal pred televizijskim ekranom in držal pesti, da bo prijateljem uspel naskok v ligo prvakov. V Kopru je igral s Handanovičem, Mejačem, Marteljcem in Vilerjem, pa tudi z najboljšim prijateljem Aleksandrom Rajčevičem, obrambnim igralcem. Pred tekmo in po njej se je z njim tudi pogovoril: »Pred tekmo sem mu zaželel srečno, po tekmi pa mu čestital. V njegovem glasu je prevladovala evforija, povedal mi je, da je vse, kot da bi bilo v pravljici.«

Kaj bo Maribor iztržil v skupinskem delu lige prvakov, bo odvisno predvsem od tega, kdo bodo nasprotniki. »Če bo žreb naklonjen, lahko osvoijo tudi tretje mesto v skupini in torej pravico do nastopa v evropski ligi,« pravita Bordon in Micussi, Kneževič pa si želi predvsem, da bi dobrojno odigrali vse tekme, skratka, da ne bi bilo hudih porazov. (vs)

GLASGOW - Nogometni klub Maribor bo po petnajstih letih spet igral v Ligi prvakov. V nadaljevanju sezone ga po torkovi zmagi v Glasgow proti Celticu čaka še najmanj šest tekem v najelitnejšem evropskem nogometnem tekmovanju. Kdo bodo njegovi nasprotniki, bo znano danes po žrebu, ki se bo v Montecarlu začel ob 17.45. Uvrstitev med 32 najboljših klubov, ki se bodo v osmih skupinah s po štirimi moštvi do konca leta potegovali za uvrstitev v osmino finala, predstavlja za štajerski klub izjemno vetrino, hkrati pa tudi priložnost za dodatno finančno injekcijo, ki bo Maribor naredil še bolj nedosegljivega za druge slovenske klube. Že sama torkova zmaga z 1:0 je vredna kar 8,6 milijona evrov, kolikor prispada vsakemu od uvrščenih klubov, vsaka nadaljnja zmaga pa prinaša še dodaten milijon evrov, neodločen izid pa pol milijona evrov. K temu je treba pristeti še dežel iz marketinske pogače Uefe.

Prvič je Maribor igral v Ligi prvakov v sezoni 1999/2000, ko je vijoličaste vodil Bojan Prašnikar, prvi zadetek za Maribor v ligo prvakov pa je takrat dosegel zdajšnji trener Ante Šimundža, in sicer za zmago v Kijevu proti Dinamu. Šimundža je Maribor v torem tako do nogometnega kot finančnega raja (vsaj za klube iz manjših držav) pripeljal s taktično zrelo predstavo na navijaško vedno vročem Celtic Parku, ki ga je napolnilo 58.000 gledalcev. Navijači zeleno-belih so bili na koncu razočarani s predstavo ekipe Ronnyja Deile. »Nimamo nobenih izgovorov, ne zaslužimo si, da bi bili v ligi prvakov,« je med drugim ob čestitkah Mariboru dejal norveški strokovnjak. Na drugi strani pa je peščica štajerskih privržencev slavila zgleden ekipni trud in uspeh, ki ga je zmagovitom zadetkom 15 minut pred koncem kronal katan, 30-letni Brazilec Marcos Tavares.

»Celticu ne ustrezata ekipa, ki goji kombinatorno igro. Vršič, Tavares, Ibraimai so oddelali fazo obrambe in bili nevarni v napadnih akcijah. Namen smo dosegli, ohranjali smo posest žoge in tako prišli do cilja,« je po tekmi povedal Šimundža.

Pa še to: v Sloveniji si je torkovo tekmo na Planet TV ogledalo več gledalcev kot finale lige v prejšnji sezoni med Realom in Atleticom. V določenem trenutku je tekmo spremljalo kar 319.651 slovenskih televizijskih gledalcev.

SINOČI Athletic izločil Napoli

Athletic Bilbao - Napoli 3:1 (0:0)

Strelci: Hamsik v 46., Aduriz v 62. in 69., Ibai Gomez v 61. min.

Napoli: Rafale, Maggio, Raul Albiol, Koulibaly, Ghoulam, Gargano, Jorginho, Callejón, Hamsik, Mertens, Higuain.

Baski se po 16 letih vračajo v Ligo prvakov. Povsem zasluženo, Napoli je sicer povedel s Hamsikom (prva tekma se je končala z izidom 1:1), toda v nadaljevanju so bili četri z lanske španske lige prepirljivo boljši. Domači gledalci so na prenovljenem stadionu San Mamés pričarali izjemno ozračje, ki je spravilo goste v podrejen položaj, saj so si privoščili kar nekaj hudih napak v obrambi, posledica teh pa so bili vsi trije zadetki Bilbaa. Čeprav je moral zmagati, je Napoli že v prvem polčasu prepustil posest žoge nasprotnikom, po izenačujem golu Athletica pa je bila na igrišču le še ena sama ekipa.

Ostale tekme (napredovale so ekipe z *): Bayer Leverkusen * - København 4:0, Arsenal * Bešiktaš Carigrad 1:0, Ludogorec Razgrad * - Steaua Bukarešta 6:5 po 11-m Malmö * - Salzburg 3:0

EVROPSKA LIGA - 4. krog kvalifikacij, danes tudi Torino - Split (20.30), Inter - Stjarnan Garaabar (20.45).

TENIS - Meddeželna faza under 16

Gaja v Vicenzi uspešno začela

Mladinska teniška ekipa Gaje je v Vicenzi odlično začela svojo pot v meddeželni fazi ekipnega prvenstva za dekleta do 16 let. Tam nastopa osem ekip iz dežel FJK, Veneto, Tridentinska-Južna Tirolska in Emilia Romagna, ki so razdeljene v dve skupini po štiri. Kljub temu, da pri Gaji ocenjujejo, da jim je žreb namenil težjo skupino, so po prvih dveh dvojbojih dekleta še ne-premagana. Najprej so z 2:1 odpravile ekipo ST Bassano. Podvig je pripravila Lara Betocchi, ki je po pravem maratonškem boju premagala kotirano nasprotnico Spataro (3:2). V tretjem setu, v katerem je bila že skoraj v izgubljenem položaju, je zmagal s 6:4. Drugo točko je Gaja priborila Martina Bellinetti, ki je svojo nasprotnico premagala z gladkim 6:1, 6:0. V igri dvojic sta Betocchijeva in Sara Partinell sicer izgubili, a je bil izid tedaj že na varnem.

Podobno se je razpletlo tudi v drugem dvojboju proti ekipi CT Collisio iz pokrajine Trento. Spet je Gaja osvojila obe tek-

KOŠARKA Italija se je uvrstila na EP 2015

BELLINZONA - S pričakovanom zmago proti Švici (80:65) v zadnji tekmi kvalifikacij si je Italija (Datome 24, Cinciarini 17, Cusin 11) dokončno zagotovila nastop na prihodnjem evropskem košarkarskem prvenstvu. Svojo skupino so »azzurri« končali na prvem mestu pred Rusijo.

PRIJATELJSKA - KK Porto-orož - Pallacanestro Trieste 2004 83:78 (15:16, 32:34, 53:54). Trieste 2004: Coronica 4, Tonut 23, Mastrangelo 3, Grayson 6, Candussi 19, Carra 4, Maestrello 6, Akele 13, Maestrello 6.

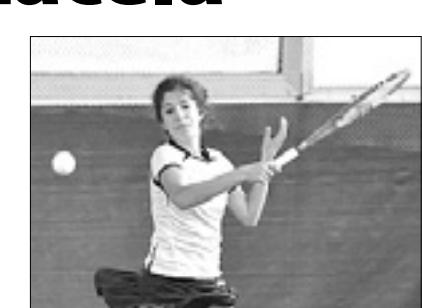
ODSEL - Slovenski reprezentant Erazem Lorbek je zaradi številnih poškodb razvezal pogodbo s košarkarsko Barcelono.

SGT - Ženski tržaški košarkarski prvoligaš je začel s predprodajo abonmajev za prvenstvo A1-lige. Najdražji velja 120 evrov, cenejši 60, za mlade, družine, dodatne družinskega člena in še druge kategorije pa je še cenejši. Predprodaja poteka na društvenem sedežu (Ul. Ginnastica 47 tel. 040 360546) in pri Ticket Point (Corso Italia 6/c).

DRUGIČ - Nemški kolesar John Degenkolb je zmagovalcete etape dirke po Španiji. Zmagaje je tudi v torek. Prvo mesto v skupini razvrstitevi je zadržal Avstralec Matthews (Orica).

TINA MAZE - Slovenska alpska smučarka Tina Maze je tudi letos ena od finalistk za naziv najboljše športnice leta na svetu, ki ga podeljuje Ženska športna fundacija (WSF). Kandidatko so še Američanke Jamie Anderson (deskanje na snegu), Simone Biles (gimnastika), Stacy Lewis (golf), Serena Williams (tenis), Belorusinja Darja Domračeva (bitalon), Jamajčanka Shelly-Ann Fraser-Pryce (atletika), Madžarka Hosszu (plavanje) Nizozemka Wust (hitrostno drsanje) in paraolimpik Jamie Whitmore (ZDA) in Marie Bochet (Francija).

SLOVENIJA - 1. slovenska nogometna liga, zaostala tekma 2. kroga: Luka Koper - Olimpija 1:2 (0:1).

Lara Betocchi

FOTODAMJN

mi posameznici, izgubila pa dvojicah. Tukrat se je še posebej izkazala Bellinettjeva, ki je s 6:1, 4:6, 6:3 odpravila Bertolizzovo (3:5), Betocchijeva pa je Leverjevo (3:3) premagala s 7:5, 6:0. Za uvrstitev v finale proti zmagovalcu druge skupine morajo igralki Gaje danes premagati še moštvo Sankt Georgena (Meran), kar bo nadvise težka naloga, saj za južnotirolski klub igra tudi igralka kategorije 2.7.

NOGOMET - Prve pokalne tekme

Vesna okusila premoč tržiške armade UFM, tri zmage in neodločen izid

Vesna - UFM Tržič 0:5 (0:4)

Strelci: Bertoni v. 5. in 27., Novati v 11., A. Carli v 37. (11-m) in Pratolino v 54. min.

Vesna: E. Carli, G. Kerpan, A. Kerpan (Stanich 45'), Božič, Avdić, Skrbina, Toffoli, Cipracca, Colja (Arduini 45'), Muijesan (Lekić 78'), Kosmač. Trener Zanuttig.

UFM: Contento, Miraglia, Fernandez, Catania (Petricone 80'), Pratolino, Tomizza, Novati (Di Bert 45' (Piccolo 47')), A. Carli, Bardini, Dallan, Bertoni. Trener Zoratti

Premoč tržiške ekipe je bila takoj prepoznavna v prvih minutah srečanja predvsem na bokih, kjer sta bila Novati in Bertoni praktično neustavljiva.

V 5. minutu je Bertoni po kombinaciji z Miragliom v protinapadu usmeril usnje med noge Vesninega kapetana. V 11. minutu pa je na levem boku v pravem sprinterskem stilu kraljeval Novati, ki je še enkrat premagal Edvina Carlja. V tretjem golu pa so lahko gledalci v Križu prepoznali vrline starejšega izmed bratov Carli, ki je ves čas gospodoval na sredini igrišča, v 27. minutu pa je sretno podal žogo Bertoniju. Ta je iz kakih 20 metrov plasiral žogo ob levo vratnico za delni 0:3.

Nato je v 37. minutu sodnik Carlevaris dosodil sporno enajstmetrovko v korist UFM-ja. Na belo točko se je pojavit Alen Carli in se prvič na uradnem srečanju posmeril z mlajšim bratom Edvinom. Verjetno se je prizor že kdaj odigral v njihovi slivenski dolini, kjer sta že vadila kot najstnika, saj oba sta vedela kam bo šla žoga: Alenov lev strel v spodnji desni kot, za las od vratnice in Edvinove rokavice.

Ob delnem 0:4 je srečanje prikazalo

Več fotografij na primorski_sport [facebook](#).

Tako je Alen Carli (UFM) v Križu z bele točke premagal brata Edvina FOTODAMJ@N

manj živahnji drugi polčas, kjer je UFM do pustil Vesni nekaj več manevrskega prostora, čeprav je Pratolino v 54. minutu po Tomizzovem prostrem strelu iz desne in posledični gneči povisil na 0:5. Za prvo izdelano akcijo kriške enajsterice, je bilo treba čakati na 65. minuto, ko je Kosmač zapravil sočno priložnost. Muijesan si je kdaj pa kdaj izboril kako dobro žogo pred bivšim Krasovim vratarjem Contentom, a je bil vedno neučinkovit. Mogoče še najlepšo priložnost je imel Nace Kosmač v 78. minutu, ko je iz 11 metrov zastreljal visoko nad vratnico.

»Za nami je intenzivno obdobje prav. Igrali smo proti neoporečnemu favoritu prvenstva, ki prihaja iz izkušnje D-lige. Klub visokemu porazu ne gre sprožati nobene panike,« nam je zaupal Vesnin športni direktor Paolo Soavi.

V tržiškem taboru je analizo srečanja podal Alen Carli: »Še v nedeljo smo mi sponihali na igrišču, danes (sinoči op. av.) pa smo ujeli pravi ritem. Sreča je bila tudi na naši strani, da smo takoj povedli z dvema goloma. Seveda mi startamo na zmago v prvenstvu, Vesna pa bo zasedovala obstanek. Lahko pa rečem, da je kvalitetna ekipa, ki bo ob prisotnosti vseh nosilnih mož postave dokazala svojo kvaliteteto.« (mar)

Juventina - Ronchi Calcio 3:0 (1:0)

Strelca: Palermo v 36. in 89. Predan v 54. min.

Juventina: Ciroi, Iansig (Stabile), Zucchiatti (Donda), Popović (Avllaj), Morsut, Racca, Marchioro, Antonutti, Giolo, Palermo, Predan. Trener: Sepulcri

Kot v lanskem sezoni je Juventina tudi v letošnjem zmagala na uvodni tekmi in to storila dokaj gladko. Domačini so prvič ogrožali nasprotnikova vrata šele v 28. minutu s prostim strelem Giola. Osem minut kasneje pa je Predan prestregel žogo, izvedel protinapad in podal Palermu, ki je z natančnim strelem zadel v desni nizki kot nasprotnikovega vratarja. V drugem polčasu je Juventina kronala premoč še z dvema zadetkoma: najprej s Predanom, ki je hladnokrvno zadel in spet s Palermom. Nasprosto so igralci Juventine prikazali dobro formo, Predan in Palermo pa sta pokazala, da stao že pripravljen za nove izzive. Vprašanje pa je, če bo ekipa kos novi sezoni, kljub temu, da

Šah: Tudi naši na turnirju SST 1904 v Trstu

V soboto se bo v palači Vivante na trgu Papa Giovanni XXIII 7 v Trstu začel 16. mednarodni šahovski turnir, ki ga organizira tržaško društvo SST 1904. Kot običajno bosta na sporednu dva turnirja: najboljši bodo igrali v A turnirju (elo rating vsaj 1800), ostali pa v B turnirju. Med najboljšimi je že predvpisani kar 44 šahistov s štirinajstih držav, ki prihajajo od vsepovsod (letos bodo prisotni tudi Libijec, Irančan in Avstralec). Devet je velemojstrov, pet je mednarodnih mojstrov (ena ženska), devet pa mojstrov FIDE (ena ženska). V B turnirju, ki je že devetič zapored poimenovan po Liberu in Zori Polojaz, pa je že 52 predvpisanih. Med temi je tudi veliko naših mladih šahistov: Enrico Genzo, Matej Gruden, Saša Kobal, Elia Riccobon, Jan Gergolet, Marko Vižintin, Martina Gruden in Lejla Juretič, verjetno pa se bo do sobote vpisal še kdo. (Marko Oblak)

manj živahnji drugi polčas, kjer je UFM do pustil Vesni nekaj več manevrskega prostora, čeprav je Pratolino v 54. minutu po Tomizzovem prostrem strelu iz desne in posledični gneči povisil na 0:5. Za prvo izdelano akcijo kriške enajsterice, je bilo treba čakati na 65. minuto, ko je Kosmač zapravil sočno priložnost. Muijesan si je kdaj pa kdaj izboril kako dobro žogo pred bivšim Krasovim vratarjem Contentom, a je bil vedno neučinkovit. Mogoče še najlepšo priložnost je imel Nace Kosmač v 78. minutu, ko je iz 11 metrov zastreljal visoko nad vratnico.

Sovodnje - Azzurra 3:0 (1:0)
Strelci: Maurencig v 14., Stergulc v 59. in Bajec v 84. min.

Sovodnje: Dovier, Strgulc, Biasiol, Flocco, Visintin (Tomani), Tomič, Bajec (Persoglia), Galliussi, Trampus, Maurencig, Hribaršek (Dal Canto).

Tekma ni bila kdake kako kakovostna, zmaga pa je vsekakor spodbudna. na samem začetku so odlično priložnost za gol zamudili gostje, nato so nit igre prevzeli Sovodnje. Igrali so z nizkimi podajami, dovolj hitro in široko, zadel bi lahko že v 9. minutu, nato jim je to uspelo z Maurencigom, ki je v 14. minutu po kotu zadel z glavo. V 25. minutu je Trampus lepo podal Floccu, ta pa je streljal visoko.

V drugem polčasu je Stergluc z močnim diagonalnim strelem podvojil, po lepi akciji Trampus-Hribaršek je bil Tomani za las prekratek. V 75. so gostje oplazili zunanjji del vratnice. Šest minut pred koncem je Bajec lepo pridobil žogo in z lepim strelem z levo nogo od daleč zadel tretji gol. Sovodnje še niso igrale s popolno postavo.

DEŽELNI POKAL
Turriaco - Primorec 0:4 (0:0)

Strelci: Brandolisio v 50. min., N. Cappai v 75. min., G. Laghezza v 83. min., Debernardi v 89. min.

Primorec: Sorrentino, A. Cappai, Rocca, Di Gregorio, Mascarini, Debernardi, Brandolisio, Gileno, N. Cappai (Laghezza),

PLANINSKI SVET

Pohod v spomin na prenos ranjencev

Slovensko planinsko društvo Trst vabi svoje člane, da se udeležijo Pohoda v spomin na prenos ranjencev, ki bo v soboto, 30. avgusta 2014. Pohodu bo sledila proslava ob 70 letnici tiskarne Slovenija, kjer se je tiskal Partizanski dnevnihi, danes Primorski dnevnik. Pohodniki se lahko pridružijo pobudnikom iz Goriske, ki se bodo zbrali ob 5.30 pri Rdeči hiši v Gorici. Za tiste, ki bi se že zeleli udeležiti le zaključne prireditve na Vojskem, je na razpolago društveni kombi. Odhod ob 12.00 uri izpred hotela Daneu na Občinah. Informacije in rezervacija mesta v kombiju na tel. št. 040 413025.

Odperta meja

Občini Hrpelje-Kozina in občina Laniše prirejata v soboto, 6. septembra 2014, že četrti pohod Odperta meja Golac - Vodice s prostim prehodom slo-

JADRANJE - 420

Na DP vodi posadka TPK Sirena

V Formii na državnem prvenstvu razreda 420 se je včeraj zaključil prvi dan regat. Po prvih plovih sta odlično formo in izkušnje pokazali jadralki Sirene in SVBG

Carlo Omari in Francesca Russo Cillillo. Aktualni svetovni prvakinji sta prevzeli vodstvo s tretjim in dve mačmaga: »Danes sta v drugi in tretji regati preprečljivo zmagali, vendar prvenstvo je še dolgo,« je pred napovedmi še vedno zelo previden trener Matjaž Antonaz.

Druga posadka Sirene Matteo Omari in Cecilia Fedel pa sta prvi dan regat zaključila na 14. mestu: v posamičnih plovih sta bila 22., 16. in 21. Jadralci v Formii, kjer so zbrane vse najboljše posadke razreda 420 v Italiji, so jadrali v srednje močnem vetr.

Do nedelje čaka jadralce še sedem regat. V Formii bodo podelili tudi mladinske naslove v razredu 420, Hobie Cat 16 spi, 29er, L'Equipe in RS Feva.

Obvestila

NOGOMETNA ŠOLA AŠD ZARJA obvešča, da se bodo treningi in novi vpisi za otroke rojene ob leta 2002 do 2009 začeli v ponedeljek, 8. septembra, ob 17.00 v športnem centru v Bazovici. Info: 339-2447832.

AŠD POLET vabi vse otroke do 8. leta starosti, na brezplačen začetniški tečaj za umetnostno kotalkanje in hokej na rollerjih, ki se bo začel v ponedeljek, 1. septembra, ob 16. uri na Pikelcu. Informacije na info@polet.it

KOLESARSKI KLUB ADRIA

prireja 14. septembra 2014, pod pokroviteljstvom Združenja slovenskih športnih društev v Italiji, netekmovalni rekreativni »Maraton Prijateljstva Ljubljana-Trst« v sodelovanju s KKD Rog Radenska Ljubljana ter tržaškim kolesarskim klubom GF Europa s startom ob 9.30 v Ljubljani in ciljem ob 13.30 (100 km) in 15.30 (130 km) v Lonjerju.

Informacije na spletnih straneh: www.radenskakdzivljence.si www.kdrog.si ter www.granfondodeeuropa.com (tudi slovenska verzija). Prijave možne tudi preko elektronske pošte na kkadria@gmail.com. V primeru zadostnega števila zainteresiranih bo organiziran prevoz do Ljubljane

FC PRIMORJE vabi vse otroke, ki so rojeni od leta 2002 do 2009 vsako popoldne ob 17:00 od 1. do 12. septembra na prosoško nogometno igrišče Velika Rovna, da se preizkusijo v nogometnih veščinah. Pojasnila in brezplačna prijava na tel. št. 3296022707 (Robi) in 3334239409 (Aleksander).

ASD CHEERDANCE MILLENIUM obvešča da se bodo treningi in vpisi za nove člane začeli v ponedeljek 8. septembra: osnovna motorika (3-6 let) pon in pet 16.45-17.45. Otroška skupina (6-11 let) pon 16.30-18.00 in pet 17.00-18.30. Mladinska skupina (12-18 let) pon 18.00-20.00 in pet 18.30-20.30. Info: 347-8535282 Jasna, 347-9227484 Ryan ali info@cheerdancemillenium.com

ASD SHINKAI KARATE CLUB organizira dneve odprtih vrat v športno kulturnem centru v Zgoniku. Torek 9.9. - samoobramba. Sreda 10.9. Kata (obvezni liki). Petek 12.9. Kumite (borbe). Urniki: 18.00 - 19.00. Info : 338 - 7281332 ali 347 - 2533320

TENIŠKA SEKCIJA AŠZ GAJA sprejema prijave za promocijski teniški tečaj za začetnike, ki se bo odvijal ob 8. do 12. sept. Istočasno sprejemo tudi prijave za zimske začetniške in nadaljevalne tečaje za osnovnošolce v srednješolce, ki se bodo začeli oktobra. Vsa pojasnila dobite na tel. št. 3898003486 (Mara) ali pa 3291665768 (Matej).

ASD CHEERDANCE MILLENIUM in **ZSŠDI** organizirata celodnevni poletni center »Plesalček« za dečke in deklice od 3 do 10 let, od 1. do 5. septembra, v televadnicni OŠ Bevk na Opčinah. Info in vpis na tel. 334-3611757 (Kristina) ali info@cheerdancemillenium.com

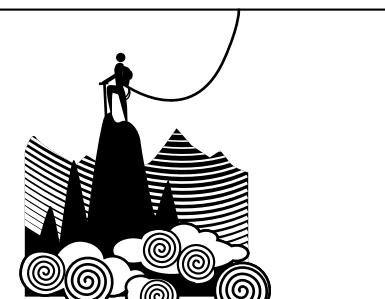
NK KRAS organizira Dan odprtih vrat (Open day) v soboto, 6. septembra, na nogometnem igrišču v Repnju. Prireditev je odprta vsem otrokom, ki želijo preizkusiti nogomet in so rojeni od I. do 2004. Začetek ob 15. uri. Info na tel. 339-3853924 (Emanuela) ali nkkras@gmail.com.

KK BOR in **ZSŠDI** organizirata celodnevni Košarkarski Kamp na Stadionu 1. Maju, namenjen deklicam in dečkom od 6. do 14. leta od ponedeljka, 1. do petka, 5. septembra. Za informacije in vpis: Karin Malalan 3406445370 karinmalalan@gmail.com

ŠD SOKOL sporoča, da je odprt igrišče odbojke na mivki (beach volleyball) v Nabrežini vsak dan od 17.00 dalje. Deluje tudi bar. Za rezervacije in informacije kličite v večernih urah na telefonsko številko 3312978665 (Sara).

primorski_sport

facebook

vensko - hrvaške državne meje. Pohoda se bo udeležilo tudi Slovensko planinsko društvo Trst.

Zbirališče ob 13.00 uri v Bazovici pri Kalu. Z društvenim kombijem bodo pohodniki nadaljevali pot do Golaca, kjer se bodo ob štirinajstih urah udeležili skupnega, uro in pol trajajočega pohoda. Po krajskem programu v Vodicah, bo za pohodnike zagotovljen prevoz v Golac, kjer bo ob sedemnajstih zaključna proslava. Za informacije in rezervacije mesta v kombiju lahko poklicete na tel. št. 040 413025.

Spominski pohod

Bazoviški junakov

Na gmajni pri Bazovici bo v nedeljo, 7. septembra 2014, osrednja spominska proslava pri spomeniku štirim ustreljenim junakom. Že v jutranjih urah pa bodo planinci poklonili spomini štirih junakov s tradicionalnim, letos že 34. zaporednim planinskim pohodom, ki ga organizirajo Amatersko

s Smučarskim klubom Devin in Slovenskim planinskim društvom Trst. Pohodniki se bodo zbrali ob 9.30 v Bazovici pri Kalu. Od tod se bodo podali proti Jezeru in naprej po robu doline reke Glinščice do vasi Drag, se povzpeli do Peska in Gročane ter na vrh hriba Kokoš (672 m), kjer se bodo odpocili in okreplčali. Po sestopu se bo pohod zaključil pri spomeniku ob začetku osrednje proslave.

Mladinski odsek SPDT vabi svoje mlade člane, da se v velikem številu udeležijo spominskega pohoda, spremljali jih bodo društvenih mladinskih

PLANINSKA DRUŽINA BENEČIJA IN SPD GORICA

Na Araratu, stičišču kultur

Društveno-planinsko-gorniška dejavnost v nenehnem preoblikovanju in dopolnjevanju z novimi vsebinami in pristopi. Med nove izzive prav gotovo sodi tudi ekspedicijska dejavnost. Vzpenjanje na zahtevne in manj zahtevne vrhove, ki se dvigajo na različnih celinah sveta, je zaradi ugodnih letalskih povezav in obširne ponudbe turističnih agencij, postala zelo razširjena planinska panoga. Tovrstna potovanja ponujajo planincem izredna doživetja, saj so izbrani vrhovi praviloma v odmaknjениh legah daleč stran od urbanih središč in na višinah, na katerih je stik z naravno in njenimi zakonitostmi popoln.

»Najti se mora skupina planincev, ki je uigrana, predana, solidarna in zagnana, ki rada zahaja v gore, ki je natrenirana in ima veselje do planinstva in skupnega druženja. To je osnova, da se vse skupaj lahko prične,« razlagajo šestinpetdesetletni Marco Jarc, član Planinske družine iz Benečije (PDB), ki je v imenu beneškega planinskega društva organiziral enotedensko odpravo na goro Ararat, 5156 m. Poudariti velja, da člani PDB ob prostovoljnem upravljanju gorskogostojanke na Matajurju in organizacij vse ostale planinske dejavnosti, že vrsto let vlagajo tudi v ekspedicijsko dejavnost. Splezali so že na vrh velikanov kot so Aconcagua, Elbrus in Klimandžaro.

»Pri organizaciji celotne logistike smo se naslonili na turško turistično agencijo, ki nam je za razmeroma ugodno ceno nudila dobesedno vse: transferje iz letališča do hotela ter hranilo, dovoljenje za vzpon na vrh in alpinistične šotorje, ki smo jih uporabljali v bazinskih taborih med štiridnevnim vzponom na goro. Iz letališča pri turškem mestu Van smo se do mesta Doğubeyazit, na turško-iransko-armenski meji, vozili en cel dan nato smo se prepustili vzponu in aklimatizaciji. Vso odvečno opremo smo načrtovili na konje, zato smo bili med vzpenjanjem

do višinskih taborov precej »lahki«: nosili smo le manjše nahrbnike,« razlagajo Jarc, ki je s potekom odprave polno zadovoljen, saj je vseh dvanajst udeležencev, brez večjih težav, stopilo na vrh gore.

Najvišjo goro Turčije je vulkansko delovanje izobilovalo v poledenel stožec, ki se sredi puščave pne v nebo. Kljub neprijaznemu okolju predstavlja gora stičiščno točko, ki združuje številne tam bivajoče kulture. Ararat je armenška in mednarodno priznana različica imena gore, ki ji Turki pravijo Ağrı Dağı. Kurdsko prebivalstvo pa goro imenuje spet po svoje. Kot velja za vse najvišje gore tudi goro Ararat povzdigujejo v višave številne čudežne legende in bajeslovna bitja: Noe, očak biblije si je med vesoljnim potopom poiskal zatočišče ravno na tej kamnitih gmoti.

»Iz zadnjega baznega tabora (4200 m) smo proti vrhu krenili ob dveh zjutraj. Hodili smo v popolni temi le ob soju čelnih svetilk. Vreme nam ob dnevu vzpona na vrh gore ni bilo naklonjeno. Megla in nizka temperatura sta ovirala vzpon

tako, da je moral naš alpinistični vodnik Serkan Tosun vklopiti satelitsko navigacijo,« pripoveduje Jarc, ki je mnenja, da je prilagajanje na višino zelo individualna stvar, s katero se mora vsak udeleženec odprave soočati sam. Kot pa je znano je korak od načela do njihovega izvajanja lahko dolg.

Enotedenska ekspedicija dvanajstih planincev se je v Turčijo podala prvega avgusta. Skupino beneških planincev so sestavljali: Germano Cendou, Giampaolo Della Dora, Alvaro

Zantovino, Flavia Bordon, Franco Trusgnach, Roberto Coren, Adriano Stulin in Flavia Iuretić. Pridružili so se jim tudi trije člani Slovenskega planinskega društva iz Gorice (SPDG), ki so skupaj z Benečani stopili na vrh gore in simbolično razstavili društveni grb. Goriško skupino so sestavljali: Vida Osredkar, Boris Merkljaj ter Mira Grgić. Anna Graunar se je zradi poškodbe moralu potovanju zadnji trenutek odpovedati. (vas)

Zgoraj: Člane PDB in SPDG je na vrhu gore fotografiral vodnik Serkan; levo: priprave v tabor in med pomikanjem po pobočjih gore proti višinskemu taboru (foto Marco Jarc)

SPD TRST - Po Romuniji s člani pobratenege Integrala

Preprosto, a očarljivo

Planinsko društvo Integral je tudi letos organiziralo planinsko potovanje v tujino: ekipa devetih članov SPDT-ja se je pridružila planincem pobratenege društva iz Ljubljane in dugim iz raznih krajov Slovenije na enajstdnevni ekskurziji po Romuniji.

Romunija je idealna dežela za potnike, ki radi raziskujejo in znajo uživati v preprostih stvareh. Deželo odlikujejo čudovita neokrnjena narava z neskončnimi ravninami in prostranimi gorskim verigam posejanimi z gorskimi jezeri, kenji in slapovi pa tudi srednjeevški gradovi, veličastne palace v starodavnih mestih in prijazni ljudje.

Integralov oranžni avtobus s simpatičnim šoferjem Jožkom je skupino prepeljal preko Hrvaške v Srbijo vse od starodavne trdnjave Golubac, ki je že pred vdom Turkov služila kontroli pretoka blaga na Donavi. Pri kraju Donji Milavac v bližini Džerdapske oznine ali »žezenih vrat« si je skupina ogledala še Lepenski Vir, spektakularno arheološko nahajališče, iz srednje kamene dobe, t.j. približno 6.500 let pred našim štetjem.

Od tod je skupino vodila pot po soteski reke Donave do njenega najozjegajočega dela in na cesto na Džerdapskem jezu, na stičišče srbsko - romunske meje. Nadalje se je pot vila po neskončni ravnini, ki je bila nekoč obdelana. Med vožnjo so izletniki opazovali ostanke večjih kombinatov in zapanjene vinograde. Nakar se je začel svet dvigovati, okolina se je spreminila. Na tem hribovitem podeželju so posejane simpatične vasice z obdelanimi

njivami in visokimi popravljenimi strelami: prispeli so v središče Romunije, v pokrajinu Transilvanija, na cilj njihovih podnožkih načrtov.

Že prvi dan po prihodu v gorski svet je bila prva pomembna tura a jutranje vremenske razmere so zamešale načrt vodniku Raštu, ki se je hitro odločil za nižjo in krajšo (osem urn!) varianto: iz kraja Bušteni (935 nmv), na planini Bucegi (kamor so se pohodniki pripeljali prejšnji večer) so se po kanjonu Cascada sapte scarijali »sedem stopnic« povzpeli na planino Piatra Mare (1843 m). Soteska je opremljena z umetnimi lestvami, ki so speljane nad deročim hudournikom in nad slapovi, včasih kar po njih. Prava poslastica. Na vrhu pa je travnata planjava, s katere se odpira krasen pogled na mesto Brašov, na Bušteni in na verigo Karpatov.

Naslednjega dne pa je skupini le uspel daljši vzpon in sicer na 2507 m visok Omu v gorovju Bucegi. Dobro shodenja in utrjena planinska pot, speljana po čudovitem mešanem gozdu, najprej obide hrib nakar se prične pošteno vzpenjati. Trasa se tu in tam odpre v čudovite jase obsijane s soncem in polne poljskega cvetja. Prava paša za oči. Skupina je premagala skoraj 1600 višinskih metrov in osvojila vrh, nakar se je spustila do koče Babele. To je ena izmed najznamenitejših turističnih točk v Romuniji. Tu, na višini 2216 m, sta dve veliki gmoti iz peščenjaka, ki ju je oblikovala erozija vetra, poimenovani Sfinga in Babele - romunsko stará žena (baba). Tu se kar vali turistov, ki se pripelejo z gondolo. Vzpon z gondolo je izko-

ristil tudi del planinske skupine, ki so se odločil za dvourno turo na Coroman.

Dežela z odlično hrano in prijaznimi ljudmi je zibelka mitov in legend o Drakulu. Radovedni pohodniki so nato obiskali mesto Bran, ki slovi po gradu, v katerem naj bi živel grof Drakula. Sledil je še hiter ogled zgodovinskega jedra mesta Brasov in že so se odpeljali proti najvišjim vrhom v gorskem skupini Fagară. In prav vožnja po Transfagaraški magistrali je bil eden izmed lepih panoramskih trenutkov celotne ekskurzije. Cesto, ki po drzno speljanih viaduktih preči ta gorski hrbet, je v sedemdesetih letih prejšnjega stoletja da zgraditi takratni romunski despot Ceausescu. Danes je ena izmed najlepših in najbolj slikanih gorskih poti v Evropi.

V Gorski skupini Fagară je tudi najvišji vrh Romunije, 2554 m visok Moldoveanu. Nameravali so ga osvojiti naslednjega dne po 12 do 14 urnemu vzponu. Slabe vremenske napovedi so se žal uresničile in vodnik Rašo je bil primoran zoper spremeniti plan. V močnem naluvi so se izletniki z avtobusom peljali do umetnega jezera Vidraru, na ogled srednjeevške trdnjave Pojenari. Trdnjavu so zgradili že v 12. stoletju tevtonski vitezi, ki so takrat gradili tudi grad Bran. V raznih obdobjih so trdnjavu dograjevali s prisilnim delom nepošlušnih podložnikov, ki so tu trpelji za lakoto in mrazom.

Ob povratku v hotel so pohodnike opozorili, da kraj vsak večer obiščejo medvedi. Radovedni planinci so jih vneto pričakovali. V trdi temi je srditi lajež domačih ovčarjev res naznanil prihod mame

medvedke in dveh mladičev, ki so prišli na posladek in s svojim obiskom razveselili hotelske goste.

Tudi naslednje jutro je bilo deževno, kljub temu so se pohodniki že zgodaj odpeljali na 2036 m visok prelaz pri jezeru Balea Lac. Vreme se je nekoliko umirilo. Po zahtevni, prepadni, občasno z zajlami opremljeni poti so se povzpeli na 2394 m visoki Vartul Laitel ter se spustili do gorskega jezera Caltun. Skupina bolj korajžnih planincev se je nato povzpela in osvojila še drugi najvišji romunski vrh Negoiu (2535 m).

Muhasto vreme se je še nadaljevalo, preveč je bilo nestanovitno, da bi se podali na zahtevne ture. A tudi Buteanu (2507 m) je zanimiv. Pot je zelo lepa, slavovi in jezera so kot mali labirinti sredi živo zelenih trav. Povsod se pasejo veliki tropi ovč, visoko na pečinah pa opazujejo gamsi. Te planine so res krasne!

In že so pohodniki zapustili gorovje Fagară in se podali v zgodovinsko mesto Sibiu. Tam je trgovec Salomon Bruckental v 18. stoletju sezidal muzej in v njem postavil stalno zbirko umetniških del (in to pred nastankom pariškega Louvra). Pred koncem dneva še kratek postanek v

mestu Alba Julia, ki je znano po šestertonem obzidju in po trdnjavi, v kateri je bila leta 1918 določena priključitev Banata in Transilvanije kraljevin Romuniji.

Tudi vzpon na vrh Peleaga (2509 m), za katerega je bilo predvidenih 11-12 ur hoda, spodeli zaradi dežja. Korajžni planinci se podajo na manj oddaljeni Zlatni, toda spet je treba obleči pelerine in skupina se pred pravim monsonskim nalivom umakne na varno.

In že je potepanja konec, pohodniki se vozijo med Hunedoaro, Timisoaro in mejo, gričevnata pokrajina je bila nekdaj obdelana: danes raste praprot med zapuščenimi nasadi češenj in orehov. Kljub zaostalosti je cutiti velik potencial te zemlje, ki bi lahko postala raj za predelovalce biološko čiste hrane.

Po dolgi vožnji skozi Panonsko nizino do Ljubljane se skupina pohodnikov vrne pozno ponoči v Trst, utrujena toda polna lepih vtisov in doživetij. Vreme je tokrat pošteno zagodlo, kljub rahli razčaranosti zaradi planinskih neuspehov se vračajo domov zadovoljni, saj jim je Romunija razkrila veliko nepričakovanih lepot, zato nasvidenje, »la revedere, Romania.«

Rai Tre bis

SLOVENSKI PROGRAM

Na kanalu 103

18.40 Čezmejna Tv: Primorska kronika
20.30 Deželni Tv dnevnik

20.50 Dok.: Spomin – Naših 60 let ob Avesnikovih melodijah; sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

6.10 Aktualno: UnoMattina Estate – Il caffè
6.30 Dnevnik v vreme **6.45** Aktualno: UnoMattina Estate **7.00** 8.00, 9.00, 10.00 Dnevnik **9.40** UnoMattina Estate – Dolce casa **10.30** UnoMattina Estate – Sapore di Sole **11.25** Serija: Un passo dal cielo **13.30** Dnevnik in gospodarstvo **14.05** Nad.: Legami **15.00** Nad.: Capri **17.00** Dnevnik **17.15** Film: Bacio al cioccolato **18.50** Kvizi: Reazione a catena **20.00** Dnevnik **20.30** Techetechetè – Vive la gente **21.20** Dok.: Superquark **23.40** Dok.: Overland

Rai Due

6.10 Nad.: Dance! La forza della passione **7.35** Nad.: Heartland **8.20** Nad.: Le sorelle McLeod **9.45** Nad.: Pasion Prohibida **10.25** Vreme, sledi Tg2 Insieme **11.10** Serija: Il nostro amico Charly **12.10** Serija: La nostra amica Robbie **13.00** Dnevnik in rubrike **14.00** Film: Nora Roberts – Due vite in gioco **15.40** Serija: Senza traccia **16.20** Serija: Guardia costiera **17.55** Dnevnik in sport **18.45** Serija: Il commissario Rex **20.30** 23.35 Dnevnik **21.00** Nad.: LOL **21.10** Serija: King & Maxwell **22.50** Serija: Beauty and the Beast **23.50** Razza umana

Rai Tre

6.00 Dnevnik in vremenska napoved **6.30** Rassegna Stampa **8.00** Talk show: Agorà Estate **10.00** Cinema d'oggi **10.20** Film: La signora sprint **12.00** Dnevnik in vreme **12.25** Serija: La signora del West **13.00** Rai Cultura – Il tempo e la storia **13.45** Kili-mangiaro Album **14.00** Deželni dnevnik, Dnevnik in vremenska napoved **14.50** Tg Regione – Piazza Affari, sledi Dnevnik L.I.S. **15.00** Nad.: Terra nostra **15.45** Film: Primo amore **17.35** Dok.: Geo **18.55** 22.55 Dnevnik, Deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Blob **20.10** Serija: Ai confini della realtà **20.35** Nad.: Un posto al sole

21.05 Film: Hysteria (kom.) **23.35** Film: L'etrusco uccide ancora film (triler)

Rete 4

6.20 Media Shopping **6.50** Serija: Zorro **7.20** Serija: Miami Vice **8.15** Serija: Di-stretto di polizia **10.45** Ricette all'italiana **11.30** Dnevnik **12.00** Serija: Renegade **13.00** Serija: La signora in giallo **14.00** Lo sportello di Forum **15.30** Serija: Hamburg distretto **21.16.35** Film: Ivanhoe **18.50** Dnevnik **19.35** Ieri e oggi in Tv **19.55** Nad.: Tempesta d'amore **20.30** Nad.: Il segreto **21.15** Film: Infelici e contenti (kom., '92, It.) **23.25** Film: Papà dice messa (kom., '96, It.)

°5 Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved, borza in denar **8.45** Nad.: Mogli a pezzi **11.00** Forum **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Nad.: Beautiful **14.45** Film: Miracolo a novembre (dram.) **16.30** Film: Rosamunde Pilcher – Una dolce melodia (rom.) **18.30** Nad.: Cuore ribelle **19.10** Nad.: Il Segreto **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.40** Show: Paperissima Sprint **21.10** Serija: Baciamo le mani, Palermo – New York 1958 **23.30** Film: The Rebound – Ricomincio dall'amore (kom., i. K. Zeta-Jones)

Italia 1

6.45 Nad.: Xena, principessa guerriera **7.40** Serija: Supercar **9.35** Serija: A-Team **11.30** Dok.: Human Target **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **13.00** Šport **14.05** Nad.: Simpsonovi **14.35** Nad.: Futurama **15.00** Nad.: Pretty Little Liars **16.40** Nad.: Dawson's Creek **18.30** Dnevnik **19.20** Serija: C.S.I.

21.10 Film: Death Race (akc.) **23.30** Film: Amici per la morte (akc.)

La 7

7.00 7.55, 12.05 Omnibus **7.30** Dnevnik **9.45** In onda, pon. **10.25** 16.15 Serija: Star-sky & Hutch **13.30** Dnevnik **14.00** Serija: Jack Frost **18.15** Serija: Il commissario Cor-dier **20.00** 0.30 Dnevnik **20.30** In onda **22.30** Film: The Unsaid – Sotto silenzio

Tele 4

7.00 8.30 Dnevnik **7.25** Aktualno: Salus Tv **7.40** Dok.: Borgo Italia **8.05** Dok.: Luoghi magici **12.45** Rotocalco Adnkronos **13.00** Le ricette di Giorgia **13.20** 17.30 Dnevnik **13.45** 18.00 Rubrika: Qui studio a voi studio **19.00** 23.30 Trieste in diretta **19.30** 20.30 Dnevnik **20.00** Happy Hour **21.00** Ring intervju: Magnifico Rettore **21.50** Voci dal ghetto – Il fisarmonicista solitario **22.45** Aktualno: Musa Tv **23.00** Dnevnik

Slovenija 1

7.05 Kultura **7.10** Odmevi **8.00** Otoški program: OP! **9.05** Kvizi: Male sive celice **9.45** Dok. film: Dolga pot domov **10.25** 18.10 Izobraževalni program **12.00** O živalih in ljudeh **12.25** Na vrtu **13.00** Poročila, športne vesti, vremenska napoved **13.35** Dok. film: Ko črte govorijo **14.35** Slovenci v Italiji **15.10** Mostovi – Hidak **15.45** 18.35 Otoški program: OP! **16.30** Kratki film: Jirka in beli miši **17.00** 22.40 Poročila, vremenska napoved in športne vesti **17.20** Dok. odd.: Naše trgovine, naše življenje **18.55** 23.50 Dnevnik **19.30** Slovenska kronika **20.00** Serija: Vohunka **21.35** Aplavzi **22.00** Odmevi **23.00** Dok. portret: Gora Fudži

Slovenija 2

7.00 8.30 Zabavni infokanal **14.05** 0.15 Točka **14.55** Evropski magazin **15.20** Dok. odd.: Slovenski vodni krog **16.15** Mostovi – Hidak **16.45** Dok. serija: Dolgi pohod v svobodo **17.55** Veslanje: SP, pon. **18.55** Judo: SP, pon. **19.50** Žrebanje Deteljice **20.00** Atletika: miting diamantne lige, prenos **22.00** Film: Terri **23.40** Nad.: Moga družina

Slovenija 3

6.00 8.00, 9.00, 11.00, 19.55, 21.55 Sporočamo **6.35** Primorska kronika **7.30** Eu takši **9.10** 21.30, 0.15 Žarišče **9.30** Satirično oko **12.15** Aktualno **13.30** Prvi dnevnik **17.30** Poročila **17.50** 19.35, 21.45 Kronika **19.00** Dnevnik **19.40** Slovenska kronika s tolmačem **20.00** Aktualno **21.20** Ozadja Spored se sproti prilagaja dogajanju v Državnem zboru

Rai Četrtek, 28. avgusta
Rai movie, ob 21.10

Le idi di marzo

ZDA 2011
Režija: George Clooney
Igrajo: George Clooney, Ryan Goosling, Philip Seymour Hoffman

George Clooney spet v vlogi režisera in protagonista. Tokrat si je za zgodbo izbral politični trailer, ki pa ne govori samo o spletkah in maščevanju, ampak tudi o poštenosti in zaupanju.

Mik je karizmatični guverner demokratske stranke: pri volilni kampanji mu pomaga politični svetovalec Stephen, dokler ga vodja nasprotnega tabora ne povabi na razgovor.

Čeprav Stephen zavrne nasprotnikovo ponudbo, ga zaradi skrivnega sestanka odpustijo, ker mu ne verjamejo, da se ga je udeležil samo iz radovednosti. Stephen skoraj istočasno izve tudi za skrivnost na Mikov račun, kar ga privede do hudega maščevanja ...

VREDNO OGLEDA

Primorski dnevnik

Lastnik:
Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst
Izdajatelj:
Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380,
fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst
Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ
Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6,
tel. 040 7786300, faks 040 7786339
email: trst@primorski.eu
Gorica, Ul. Garibaldi 9,
tel. 0481 356320, faks 0481 356329
email: gorica@primorski.eu

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28,
tel. 0432 731190, faks 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510,
fax 0463 318506

Cena: 1,20 €
Celoletna naročnina za leto 2014 230,00 €
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,20 €
Letna naročnina za Slovenijo za leto 2014 230,00 € plačljiva preko DISTRIEST doo,
Partizanska 75, Sežana,
tel. 05-7070262, fax. 05-7300480
transakcijski račun pri banki SKB D.D. v
Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE
Oglasovalna agencija Tmedia s.r.l.
www.tmedia.it

GORICA, ul. Malta 6
TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI
advertising@tmedia.it
Brezplačna tel. št. 800129452
Iz tujine +39.0481.32879
Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglasi modul (širina 1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €,
finančni in legalni 92,00 €,
ob praznih povisek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI
oglassi@tmedia.it
Brezplačna tel. št. 800912775
Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: mal oglasi 20,00 € + 0,50 €
na besedu; nekomercialni oglasi po formatu,
osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale
na besedu. DDV - IVA 22%

Registriran na sodišču v Trstu
št. 14 z dne 6. 12. 1948
Član italijanske zveze
časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen
v Evropsko zvezo
manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi
Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence
v zamejstvu in po svetu.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v
kakršnoli obliku poslano uredništvu, ne vračamo.
Dostavljeni gradivo ne obvezuje uredništva oziroma založnika za objavo ali drugačno uporabo;
za objavo člankov, ki jih posreduje uredništvo,
imajo avtorji pravico do morebitnega honorarja
samo po predhodnem dogovoru z založnikom.

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar, 7.25 Dobro jutro; 8.00, 10.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Prva izmena; 10.10 Prva izmena; 11.00 Poletni Studio D; 13.20 Iz domačih zakladnic; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Morski val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Mavrica; 17.30 Odprta knjiga: Matjaž Klemše: V zadržanih gozarjih – 19. nad.; 18.00 Glasbeni magazin, sledi Music box; 19.20 Napovednik, sledi Slovenska lahka glasba; 19.35 Zaljubljen oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)
6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 14.30 Poročila; 5.00 Jutro na RK; 5.30, 5.50 Jutranja kronika; 6.50 Filmofil; 7.00 Jutranjek; 7.30 Dobro zgodba; 7.45 Primorske novice; 8.00 Pregled tiska; 9.00 Dopoldan in pol; 9.10, 16.20 Pregled prireditev; 10.00 Planinske koče; 10.40, 15.00,

VREMENSKA SЛИKA

Vremenska napoved
Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije
in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER
Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7. in 13. uri.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 6.21 in zatone ob 19.51
Dolžina dneva 13.30

LJUNINE MENE
Luna vzide ob 9.06 in zatone ob 20.54

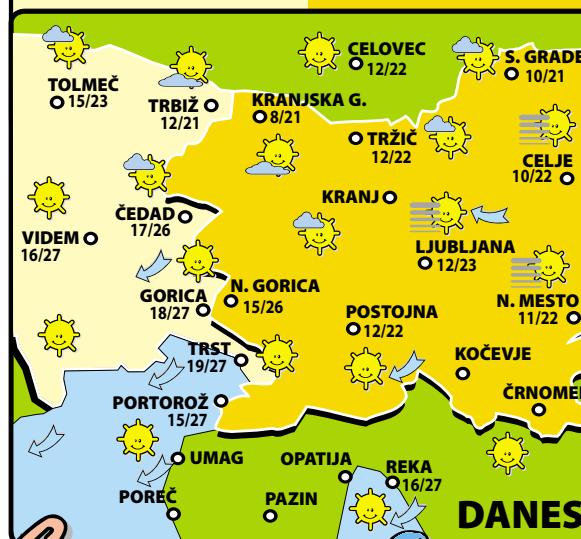
NA DANŠNJI DAN 1995 – Popoldne je bilo devječino in zelo sveže za konec avgusta. V Ljubljani in Novem mestu je bilo ob 15. uri le 9,4 °C, v Šmartnem pri Slovenj Gradcu 7,7 °C, v Postojni 7,4 °C, na Vojskem nad Idrijo (1070 m) 4,0 °C ter na Kredarici (2514 m) -4,2 °C.

Jasno bo in občasno spremenljivo. V hribovitem svetu bo še oblakno in ponekod so predvidene krajevne plohe in nevihte. Ob obali bi pihala zmerna burja.

Preej jasno, zjutraj bo po nekaterih kotinah megla ali nizka oblakost. Na Primorskem bo pihala šibka burja. Najnižje jutranje temperature bodo od 8 do 13, na Primorskem okoli 16, najvišje dnevne od 20 do 23, na Primorskem do 27 stopinj C.

Jutri bo po celih deželi jasno vreme. V hribovitem svetu bo še spremenljivo z občasnimi krajevnimi padavinami. Ob morju bo še pihala šibka do zmerna burja.

Jutri bo precej jasno. Po nekaterih kotinah bo zjutraj megla.

PLIMOVANJE
Danes: ob 4.41 najnižje -51 cm, ob 10.59 najvišje 46 cm, ob 17.00 najnižje -35 cm, ob 22.52 najvišje 35 cm.
Jutri: ob 5.04 najnižje -43 cm, ob 11.25 najvišje 44 cm, ob 17.33 najnižje -34 cm, ob 23.23 najvišje 27 cm.

MORJE
Morje je rahlo razgibanlo, temperatura morja 24,1 stopinje C.

TEMPERATURE °C
500 m 18 2000 m 8
1000 m 14 2500 m 6
1500 m 11 2864 m 4
UV indeks ob jasnom vremenu po nižinah dosegne 6,5; v gorah 7,5.